

UNITATE ȘI CREDINȚĂ

—Gheorghe RĂDULESCU—

Sistemul politic comunist a întors România cu sute de ani în urmă; dela lumina curentului electric la opaiț (și nici acesta nu se găsește) dela modernizatele mașini agricole la plug, dela adevărata cultură și știință la incultură și regres social, dela morala și înălțarea creștină la imoralitate, blasfemie și păgânism.

Ce este sigur că se poate realiza astăzi, este că România poate să-și schimbe aspectul hidos al comunismului prin înlăturarea totală, definitivă și categorică a acestuia și instaurarea unui regim politic și social uman și înnoitor, devenind astfel o țară liberă și creatoare datorită capacității poporului său, iar capitala țării, Bucureștiul, astăzi distrus de hoardele barbare comuniste să fie locul de pelerinaj al creștinismului, un al doilea Ierusalim, capitala adevăratei lumini izbăvitoare, a bunăstării și a libertății depline.

Cine crede cu adevărat într-o reînviere a României și a poporului român, cine este conștient de acest reviriment național și spiritual, trebuie să lupte cu toate forțele sale pe orice cale, pentru a-și elibera țara și poporul asuprit, dovedindu-și astfel devotamentul și sentimentele puternice de

dragoste pe care le are pentru țara și neamul său.

În situația sfâșietor de dramatică în care se află astăzi România, nu există decât un singur procedeu pentru a ne putea salva patria și neamul și acesta este unitatea de nezdruccinat a Românilor. Dar, când vorbim de unitate, nu putem vorbi de o unitate împreună cu acei care nu au nimic comun cu România și cu poporul său, acei care au plecat din țară dela bine la mai bine, acei aventurieri care au venit pentru câștig și profituri, acei care pactizează cu regimul politic din țară, într'un fel sau altul. Aceștia formează nimicul, intitulat Nimeni, aceștia nu mai sunt Români, nici Americani, nici Frankezi, nici Germani, oricând gata să dea mâna cu oricine, pentru orice, trădându-i pe cei de ieri, iar mâine trădându-i pe cei de azi. Noi vorbim de adevărate conștiințe și caractere, de oameni de valoare fie ei cu diplome universitare sau nu, de acei ai cărui ideal și credință merg până la jertfa supremă pentru a-și salva țara și neamul.

De o unitate perfectă întru credință și neam avem nevoie, o unitate care să reprezinte cu adevărat neamul românesc,

fără interese personale, fără pretenții de superioritate a vreunui partid politic, fără supremația unora asupra altora, fără principii perimate, care nu-și mai găsesc locul în timpul pe care îl trăim, fără invidie și egoism, prin urmare de o unitate bine alcătuită, organizată și competentă, care să formeze un corp comun al Salvării Naționale Românești.

Cu o astfel de unitate în care vor dăinui frăția și dragostea, vom putea birui. Și dacă în istoria noastră românească au existat și dezbinări, de altfel ca în orice țară, dezbinări care deseori erau provocate de interese străine neamului românesc, au existat însă și multe, foarte multe momente cruciale în istoria noastră națională, când poporul român a făcut un zid comun în fața pericolului din afară și dinăuntru, ca acela din timpul Unirii Principatelor (1859), din timpul Războiului de Independență națională (1877), al Războiului de Integritate a României (1916 - 1918), ca acela din timpul celui de al doilea Război Mondial (1941 - 1945), când soldații și ofițerii români au luptat și s-au sacrificat pentru a recuceri teritoriile românești acaparate de Rusia sovietică și

Ungaria (1940) și de toți martirii neamului care au fost schingiuiți și asasinați în temnițele comuniste. Fiecare din aceste momente își are semnificația sa, își are însemnătatea sa, dovedind trăinicia și valoarea acestui popor, care a știut să-și apere patria așezată la răscruce de vânturi, pândită veacuri de-a rândul de neamuri care râvneau și râvnesc la pământul nostru străbun.

A afirma în mod sigur că Românii sunt dezbițați și că nu se pot uni, este o aberație, acest lucru nu-l pot spune decât unii care nu mai au nici o legătură spirituală cu acest popor românesc, ajutându-i pe acei care doresc cu adevărat dezbinarea noastră, pe acei care caută să se infiltreze în rândurile noastre; aceștia însă trebuie înlăturați și denunțați opiniei publice. Scopul primordial al acestei unități românești deci, trebuie să fie dezrobirea patriei și a poporului din tragicul infern comunist, îndepărtându-i pe netrebnicii acaparați de bani și de alte interese, pe acei negați și dușmani ai neamului. Prin credința și forța noastră spirituală de neclintit, vom învinge. Dumnezeu este cu noi. □

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 11 Nr. 127 - NOEMBRIE 1986 -

PUBLICAȚIE LUNARĂ

DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRENIA - CANADA - AFRICA - ARGENTINA - ANGIA - AUSTRALIA - BRAZILIA - BELGIA - CHILE - DANEMARCA - ELVEȚIA - GERMANIA - GRECIA - FRANȚA - ISRAEL - ITALIA - OLANDA - ROMANIA - SPANIA - S.U.A. - SUECIA - TURCIA - YUGOSLAVIA - NOUA ZEELANDĂ

ACTUALITATEA TERORISTĂ

Eugen BÂRSAN

Există teroare și terorism. Soră și frate. Ea ține prin excelență de comunism și țările din captivitatea lui, el ține de țările libere avute în vedere pentru captivitate.

În chip obișnuit teroarea de care vorbim e nevăzută și nespectaculară, dar în întinericul ei, omoară atât la propriu cât și la figurat popoare, printre care și poporul român. Deși, cu tot întinericul, bine cunoscută ca teroare comunistă, de ea nu se agită nimeni în lumea liberă.

Peste umbra tăcerii care o învăluie, ne apucăm să scriem despre fratele ei, terorismul, de care lumea a început să se agite foarte, fiindcă fiind pus la lucru sub cu totul o altă înfățișare în lumea liberă, a devenit de câțva timp o serioasă problemă la ordinea zilei.

Dacă în țările din captivitatea sovietică teroarea are ca scop aducerea cetățenilor la numitorul comun de supunere totală ideologiei și nomenclaturei partidului comunist, terorismul, din afară, urmărește destabilizarea lumii libere, creind frică, nesiguranță și împingând lucrurile până la punctul unde guvernele statelor lovite devin aparaturi aproape neputincioase în lupta cu el. În fond este vorba de o ironie a sorții: o bandă de fanatici confruntă cu somațiunii și acte teroriste, făcute cu o temeritate ce are aspect de bătaie de joc, aparatura statală modernă a unor țări de prestigiu, ca Statele Unite, Franța, Italia, Germania, Anglia, Suedia etc. Și, ce se vede în primul rând din confruntarea acestor state cu temerarul terorism, este carența de care ele suferă. O carență din care mai nou vor să se ridice.

Poate că această carență zace în modernismul politic democrato-stângist al zilelor de azi clădit de mass media infectată de Moscova, care e mai acasă cu deșănțarea părților negative decât cu spiritul de

Continuare în pag. 3

DATELE PROBLEMEI

-la cincizeci de ani-

—Horia STAMATU—

Dacă politica este arta convertirii imposibilului la posibil, aceasta se datorează inteligenței critice, forței de caracter și continuității de gândire. În prima calitate intră capacitatea deosebirii dintre bine și rău cu implicite prevădătoare a consecințelor alegerii unei căi sau alta; în caracter intră propria disciplină, forța de jertfă și credința în valorile superioare strictelor nevoi de toată ziua. La acestea se adaugă respectul față de integritatea ființei umane. Cum toate acestea au fost contrariate la noi în acest secol, România se află unde este.

Cum ne aflăm în 1986 față de 1936, care este nădejdea viitorului?

Dacă datele "obiective" ale României, adică rapoartele cu alte țări și neamuri s'au schimbat radical, datele "subiective" ale problemei românești fundamentale, adică "omul românesc", nici nu s'au schimbat nici nu s'au rezolvat așa cum era nevoie pentru o transfigurare a României, ci s'au agravat tot radical, în sensul că

acești cincizeci de ani s'au transformat treptat într-o contra-selecție a omului românesc, "uman", așa fel încât în loc de curățirea boabelor bune de pleavă s'a ajuns la curățirea pleavei de boabele bune. Aceasta a fost gradarea regresului la noi.

În anii '30, o riguroasă scrutare a conștiinței la oameni ajunși capabili de răspundere în fața existenței, și purtători ai unei adânci sensibilități față de soarta României, s'a ajuns la convingerea deplină că ROMÂNII SUNT SINGURII RĂSPUNZĂTORI DE SOARTA LOR. Cu alte cuvinte străinii, indiferent de unde, nu erau răspunzători de existența și persistența Românilor în istorie. Aceștia aveau răspunderea propriei lor existențe și persistențe în istorie, un lucru pentru care nu pot fi condamnați, chiar dacă din grije pentru ei intrau în contradicție cu noi. Datoria noastră era să înlăturăm aceste contradicții, dacă existau, prin ceea ce făceam noi cu noi înșine, nu ce făceam cu

alții, sau ce făceau ei cu noi. Pe cale pașnică trebuia să ne revalorificăm și arta politică, dar și forța de caracter și creație.

Așa s'a ajuns într'un context aprobator general, care includea generații, profesii, clase, stări, la constatarea că lumea românească avea nevoie de o refacere morală. Se simțea nevoia revenirii la primatul valorii fundamentale în istoria unei țări, și anume calitatea omului în viața statului, și care nu se poate reduce la abilități politice, cu oarecare griji formale, dar cu încălcarea substanțialului. Bine înțeles nu era vorba de "omul nou" fabricat de comunism prin aculturare și anihilarea caracterului, ci se cerea în viața publică o reactualizare a virtuților, care au asigurat existența și persistența noastră istorică. Aici era superioritatea unei "idei românești" față de clasism, rasism sau șovinism. Clasicismul era al ideologiei comuniste, rasismul al celei

național-socialiste, iar șovinismul era al unor lipsiți de cultură originală și de fapte epocale din trecut. Reluarea continuității de caracter era problema "subiectivă" a unei Români viitoare, o Românie creativă în istorie nu pasivă, așteptând totul dela mila altora. Ceea ce era de mare importanță în caracterul Românilor era "cuvîntul" față de realitatea existenței în care intră valoarea istoriei însăși, "ființa umană". Creator era geniul Românilor pentru "învățare" dar și pentru "inventare" în același timp, lucru posibil numai pe baza unei culturi proprii, pentru că Români au "învățat" mereu după mintea lor, nu papagalizând expresia altor minți. Caracterul local, românesc, face posibilă și actualizarea universalului, la Români prin milenara cultivare a celor trei virtuți care au dat Europa creștină: credința în Dumnezeu, iubirea de El și de Creatura Lui, și nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu în

Continuare în pag. 4

editorial

CURAJUL

PREȘEDINTELUI REAGAN

Întâlnirea dintre Reagan și Gorbaciov, la Reykjavik, a demonstrat din nou complexitatea problemelor care frământă lumea de azi. Oricine încearcă o simplificare a lor riscă să fragmenteze realitățile și să piardă din vedere "întregul", globalitatea realului.

În Islanda, s'au întâlnit într-o confruntare istorică, două personalități, două caractere puternice. Doi conducători de popoare, care au tatonat, fiecare, rezistențele celuilalt, într-un tempo rapid și dinamic, și s'au despărțit cu o limpede imagine a ceea ce definește personalitatea adversarului. Căci a fost vorba de două lumi conflictuale, opozante și ostile.

Gorbaciov a venit cu alura omului care ar aduce pacea, șansele unei dezarmări nucleare și flexibilitatea politicianului care s'ar adopta condițiilor existente astăzi în lume. A simplificat totul, căci într-o manieră surprinzătoare a acceptat lichidarea armelor nucleare, pe parcursul unei perioade de 10 ani. Și, după ce totul a fost formalizat, de către comisiunile însărcinate în acest scop, Gorbaciov, ca un simplu om nevinovat și pașnic, a cerut să fie inclus în actele de convenție încă un mic codicil: încetarea completă a experiențelor americane ale sistemului de apărare defensivă strategică (cunoscut sub numele de "Star Wars"), în afara lucrărilor de laborator.

Ce însemna aceasta? O predare necondiționată a Statelor Unite. Căci, Uniunea Sovietică este deja avansată în domeniul armelor defensive - anti nucleare - și nu există nici o șansă de verificare a ceea ce fac ei pe teritoriul lor. Nu trebuie uitat că Uniunea Sovietică a beneficiat de pe urma tuturor convențiilor și tratatelor încheiate cu Statele Unite, fie că nu au respectul prevederilor acestor convenții, fie că au exploatat buna credință.

La Reykjavik, președintele Reagan a avut curajul să se sustragă tentațiilor de a ajunge la o dezarmare nucleară - pe temeiuri aparente, deci false. Reagan a rămas cu mintea clară, în fața succesivelor, surprinzătoarelor propuneri cedări și concesiuni din partea Uniunii Sovietice și a refuzat tărgul pe care l-au oferit comunistii dela Moscova.

Nu încape nici o îndoială că Gorbaciov are abilități și mânuiește bine arta de politician, dar politica este ceva mai mult, decât o farsă diplomatică, așa cum s'a desfașurat aceasta în Islanda, la întâlnirea cu Reagan. Președintele Reagan nu a putut fi indus în eroare, căci cunoaște comunismul în profunzime, cu toate obiectivele, metodele și manevrele politice de care este capabil. De pe această poziție, Reagan nu poate face compromisuri, așa cum s'au făcut în trecut, mai cu seamă, în aceste momente cruciale - de saturație nucleară - care pot fi fatale lumii libere. Cu comunismul nu se mai pot juca cărțile naivității, credulității și ale expectativelor. Aici, a fost marea greșală a lui Gorbaciov. A contat pe slăbiciunile și credulitățile Statelor Unite din trecut, crezând că Reagan nu face excepție.

Este pentru prima dată, în diplomația sovietică, când un președinte american se ridică împotriva comunismului și pune o stavilă intențiilor moscovite de a trîși și de a exploata naivitatea adversarilor. Reagan, un președinte curajos.

Președintele Reagan a demonstrat o deplină răspundere morală și politică, față de poporul Statelor Unite și față de lumea liberă, care și-a pus toate speranțele de salvare în America. Reykjavik a fost numai o verigă din lanțul de încercări sovietice de a prinde în cursă pe Americani.

N'a fost deci o surpriză pentru Reagan, ci o nouă ocazie de a cunoaște și verifica din nou pe Sovietici, asupra cărora nu are îndoeli și rezerve. De aceea, putem spune, într-o completă împăcare cu noi înșine, că Reagan, rămâne la ora actuală, adevăratul suport politic pentru o salvare a omenirii, în fața barbariei comuniste.

George BĂLAȘU

DRAMA DELA FREIBURG

-Aspectul pozitiv-

— D. C. AMZĂR —

Drama românească dela Freiburg (Germania Federală) a luat sfârșitul normal, impus de împrejurările anormale, care au provocat-o. Adunarea generală anuală din 3-4 Oct. a fost pusă în fața a două alternative:

1. de a confirma hotărârea dela 12 Aprilie a.c.

2. de a accepta ca viitor director pe contracandidatul preferat de conducerea în curs de retragere a Institutului-Biblioteca, candidatură sprijinită masiv de cei doi reprezentanți ai Ministerelor de Interne dela Bonn și Stuttgart, secundați de rândul lor de specialistul în problemele românești dela Universitatea din Heidelberg, unde candidatul ales în prealabil urmează să-și termine studiile de teologie protestantă și ecumenistă

cu un examen de docență.

Adunarea a confirmat, cu o majoritate sporită față de o minoritate redusă la câteva abțineri, ca definitiv valabilă, decizia din 12 Aprilie, conform căreia istoricul lăncu Ion BIDIAN, absolvent al Institutului Teologic de grad universitar și al Facultății de Istorie din București, urmează să ia în primire, cu începere dela 1 Ianuarie 1987 postul de director, pentru care fusese chemat de actuala conducere în Decembrie 1980 și pentru care a trebuit să facă o lungă ucenicie.

Spre regretul general, directorul în retragere prelungită, de data aceasta n'a putut fi prezent, deoarece, cu câteva zile înainte, a trebuit să fie internat într-o clinică de reabilitare pentru un examen medical de rutină, care nu mai putea fi

amânat. La încheierea lucrărilor, adunarea generală i-a adresat viitorului fost-director un călduros mesaj, urându-i grabnică însănătoșire, pentru a exercita și mai departe influența sa binefăcătoare asupra bunului mers al celor două instituții, alături de noul director.

În lipsa directorului în retragere forțată de împrejurări neprevăzute, raportul de activitate pe anul 1985 a fost prezentat de viitorul director, evident: la dorința și din însărcinarea viitorului "Fost". Astfel Dl. Bidian a avut ocazia să-și inaugureze, prin anticipație, funcțiunea care implică nu numai prerogative, ci și răspunderi.

În continuarea lucrărilor, adunarea generală anuală și-a

înșușit propunerea consilierilor ministeriali, secundați de specialistul în probleme românești dela Heidelberg, de a institui un CURATORIU care să întocmească programul de activitate pe lungă durată, selectând problemele în ordinea valorii de actualitate și în limita colaboratorilor disponibili din rândurile membrilor calificați ca cercetători, urmând ca organizarea și executarea să cadă în sarcina directorului și a colaboratorilor săi administrativi. Curatorul ar reprezenta, în cadrul Institutului-Biblioteca oarecum puterea legislativă, iar directorul împreună cu înlocuitorul său pe cea executivă. În caz de conflicte și nereguli urmează să decidă puterea judiciară, reprezentată de justiția țării-gază, în primul rând de Verein-șgerichtul din Freiburg. □

CĂTRE REDACȚIE

*VIENA, AUSTRIA - Cu unanimitate, o tânără ingineră română, nemaiputând suporta presiunile și șantajul autorităților a căror victimă a fost și nevrând să facă jocul lor murdar, a fost obligată să tragă singura consecință posibilă, tragică în viața unui om, și anume să-și părăsească țara, familia și tot ce are! Cum nu a avut norocul să obțină un pasaport de turist, și-a luat lumea în cap și în toamna lui '85 a trecut pe jos, la negru, granița iugoslavă, cu destinația Austria. Periculoasa fugă a reușit după câteva zile să ajungă în țara sa. Tehnic, hărțuindu-l nu a avut loc. Condițiile vitrege dintimpul "călătoriei" au avut ca urmare o gravă boală de rinichi. Complet blocați, au silit nefericita la luni de zile internare în spital (lauda Austriei care nu a întregit niciodată cine va plăti!) Actualmente, este supusă de trei ori pe săptămână la costisitoare și deprimante dialize! Pacienta a slăbit 25 kg. și este condamnată în continuare la acest procedeu până va avea posibilitatea unei transplantări de organ. Din Centrala pentru Europa (în Olanda), unde este pe listă, nu a primit încă nici un răspuns. Nu au rinichi "de schimb"...

Apelez la medicii sau Români care au, poate influență - nu știu unde este posibil, dar sper! - să intervină pentru procurarea a atât de necesarului organ de transplant. În caz afirmativ voi face legătura directă cu spitalul respectiv, pentru datele specifice necesare. Dacă cineva vrea și poate să contribuie, de asemenea, cu un ajutor material, ar fi extrem de bine venit; primește, adevărat, mâncare dela Lagăr, dar este mâncare pentru un om sănătos; ori, un regim special este legat de posibilități inexistente!

Apelez deci la cei ce o pot ajuta în cele două probleme arătate, s'o facă și urme cât mai repede! Trebuie să fimem seama că este o victimă a "regelui-căluș", venit cu atâtea speranțe între noi, cei din lumea liberă... Româna despre care este vorba, frântă doar fizic, a refuzat să ceară ajutor personal. O fac eu pentru ea. Desigur, orice contribuție va fi certificată de ea, personal. Până atunci, folosiți, vă rog, adresa mea: Dorina-Bălaș-Gabor, A-1150-Wien, Austria, Europe, P 0b 109. Vă mulțumesc anticipat.

*PHILADELPHIA, USA - Sunt o mamă îndurerată și am venit în USA cu băiatul meu Iulian în vârstă de 14 ani, care s'a născut cu o gravă malformație congenitală "extrofie de vezică". Pentru a se însănătoși copilul meu are nevoie de o operație care se face numai în USA. Am apelat la Spitalul de copii din Philadelphia; doctorul urolog a înțeles că nu avem bani pentru operație și a propus

să plătim numai perioada de spitalizare și anestezia, circa \$ 5.000. Apelez la bunăvoința Dvs. de a ne ajuta. Rog trimiteți ajutoarele Dvs. pe adresa Bisericii: Descent of the Holy Ghost Romanian Orthodox Church, 323 Ashbourne Road, Elkins Park Penna, 19117, USA, pentru Rodica Iordan.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul ce ni-l veți da.

Rodica IORDAN

*MIAMI, FLORIDA - Nude multăți publicat în ziarul Dvs. o scrisoare a Dnui James Broose. În care vorbește foarte tangențial, printre altele, și de un departament muzical al agenției.

Ca profesor de compoziție, armonie și contrapunct la Conservatorul din București până la venirea comunistilor la putere, după care am început să înfund pușcăriile din țară, am fost, evident, foarte interesat să află despre ce era vorba. Am luat contact telefonic, deci, și dânsul, mi-a explicat foarte amănunțit despre activitatea departamentului.

Pe lângă cele câteva casete de mare valoare cu imprimări de pian ale marelui nostru Dinu Lipatti, am comandat și una cu muzică celestă (Celestial Music), ceva cu totul nou pentru mine, despre care mi-a vorbit în termeni atât de elogiși. Vă mărturisesc că am făcut-o cu foarte mari rezerve, dar ascultând și reascultând această muzică - pentru că este foarte greu să deșprinzi din mrejele ei - am realizat, în toată plentudinea, că este, într'adevăr, o muzică extraordinară! O muzică a totalei relaxări, o muzică de profundă meditație, o muzică ce te transportă în alte sfere, îndepărtate nouă. Mi-am dat seama că este pe drept numită "celestă". Este mai superbă decât adagiile lui Bach, Alberto Albinoni sau adagio-ul pentru coarde al lui Samuel Barber!

După mine, această muzică ar trebui ascultată de oricare dintre noi pentru pacea sufletului și a minții. V'am scris aceste rânduri pentru a vă mulțumi din tot sufletul pentru că datoriți Dvs. am putut intra în contact cu Dl. Broose, un om atât de interesant. Merițiți, deci, toate laudele pentru că înțelegeți și vă faceți ecolunilor comunicări atât de interesante.

Vă rog să aveți amabilitatea și să publicați aceste rânduri; vă mulțumesc, Al Dumneavoastră.

Remus COSTESCU

*SYDNEY, AUSTRALIA - Consulatul General al RSR din Sydney, în ziua de 23 August, s'a dovedit a fi onorat de autorități australiene, oameni de afaceri, oaspeți, etc. Toate gândurile și entuziasmul diplomaților români pareau să fie netulburate, când deodată, 20 de persoane cu pancarde s'au postat în protest în fața Consulatului Român, protest ce a umbrit fața umană a regimului comunist român. În ochii autorităților australiene invitate cu prilejul zilei de 23 August, 6 steaguri cutricolorul românesc au fost prezentate trecătorilor australieni, în dolii, iar pe gardul din fața reprezentanței diplomatice române au fost așezate 40 de pancarde, adresate guvernului comunist român, cerându-se să se înceteze cu înfometarea populației din România; să se respecte drepturile fundamentale ale omului în România; să se înceteze cu teroarea abătută asupra populației din România, etc. De asemenea, mai multe pancarde înfățișau regimul Ceaușescu ca fiind fascist și criminal.

Această demonstrație organizată de secția australiană a Organizației Internaționale a Disidenților Politici din Țările Comuniste, a fost amplu comentată de stațiile de radio 2EA, 2GB și 2CH și s'a bucurat de suportul unui mare număr de Australieni.

Desigur, cum era de așteptat, reprezentanții organizației disidenților au fost contactați de anumite persoane care au cerut să se renunțe la protest, și care, negăsind înțelegere, au apelat la insulte. Astfel, acest protest ce a avut loc chiar pe 23 August a dus la un eșec diplomatic al Consulatului Român din Sydney. De menționat, că această demonstrație a fost prima de acest gen în Australia.

Ion BERECHE

ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Abonamentele și reînnoirile lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal."
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC, Box 4217, Station D,
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

FĂRĂ LIMITE...

— Mihaela RAICU-TRANDAFIR —

Se apropie sfârșitul secolului și nimic nu mai are limite. Totul întrece orice măsură, orice așteptare, orice limită.

Naivitatea atinge prostia, și o depășește; Arnold Lockshin și familia sa își părăsesc casa, bumurile agoniste și cariera de succes în cercetările cancerului, le lasă pe toate în Houston. USA și fuge în Uniunea Sovietică, unde cere azil politic. Si aceasta, printr-o pură coincidență, se întâmplă înainte de întâlnirea Reagan-Gorbaciov, la care se anticipa o discuție aprinsă despre drepturile omului de a-și alege soarta.

Si și-au ales-o! Fețele senine, naive, dar mândre de hotărârea luată, roze și sănătoase de bunul trai sunt fotografiate, intervievate, felicitate și special tratate în Piața Roșie din Moscova. Curând însă vor deveni doar niște fețe palide și trase.

Îngrijorate de ziua de mâine, apoi vor pătrunde în anonimat, un anonimat dureros și sărac, palid ca și fețele lor, din care nu se știe dacă vor mai ieși vreodată.

Tupei și inconștiența merg mână în mână: Cathy Laurier, nepoata fostului prim ministru al Canadei, cu același nume, domnișoară de bani gata, frumoasă, ambicioasă și răsfățată, părăsește Universitatea din Toronto, când se apropia de graduire, pentru a deveni coordonatorul partidului comunist al Canadei în metropola Toronto. "Dorese să fac ceva deosebit și folositor" - spune ea - "Si aici simt că pot să-mi aduc contribuția".

Probabil că aceste domnișoare născute și crescute în Canada, care străbădă din nas la vederea portocadelor, ciocolatelor sau pur și simplu a laptelui, i-ar trebui câte-

va luni de viață în comunism pentru a-și băga mințile în cap și a se vindeca de astfel de "challenge".

Minciuna se răspândește cu viteză și are succes la ignoranți: Ungurii din Occident pretind pe paginile întregi de ziare că populația maghiară din orașul "Kolozsvár" din Transilvania este exploataată, terorizată, unii chiar omorâți, că nu au nicio școală în limba maternă (maghiară), că nu au doctori care să-i consulte în limba maghiară, ba chiar că o femeie în durerea nașterii, care s'a văitat în limba maghiară a fost apostrofată de soră și instructată să se vaită în limba română. Ce nerușinare și minciună!

Ungurii au în România, nu numai în Transilvania, ca și celelalte minorități, școli, universități, biserici, teatre în limba maghiară. Mai mult, când mergeau în deplasări la Oradea sau Cluj, nu primeau cameră la hotel, pentru că nu o ceream în ungurește.

Nebunia a circulat dela diverși așa numiți regi sau președinți pe viața din Africa, s'a învârtit ca un nor deasupra lumii și a așezat un sceptru în mână lui Ceaușescu. Acesta, vrând neaparat să lase ceva în urmă, ceva care să marcheze "epoca de lumină", "anii de fericire" ai Românilor în ultimele decenii ale acestui secol, pe lângă decretele și legile prin care înfometează lumea, o "călește" prin frigul din casă în timpul iernii, acum a mai transformat și Bucureștiul în "oras sanctier". Micul Paris de altădată a devenit marele sanctier comunist.

Si aceste câteva lucruri înșirate, care depășesc orice limită, vin dintr-o singură direcție - dela Răsărit. Si se întind, și se amplifică de ani de zile, mai exact, chiar din timpul revoluției din 1917. Este revoltător să găsești o carte în 1920 în Detroit, USA, scrisă în engleză de Episcopul William Montgomery Brown și tradusă în română. Această carte intitulată "Comunism și creștinism", și al cărei motto este: "Izgoniți toți Dumnezeuii din Ceruri și pe Capitaliștii de pe Pământ și asigurați lumea pentru comunismul industrial" este dedicată "cu recunoștință Proletariatului de unde Episcopul și D-na Brown își au obârșia la a cărui muncă nerăspălită ei datorează bogăția, bunăstarea și oportunitățile (nici decum providenței a vreunei divinități)".

Cartea se încheie cu "Marele Marș", poezie în proză de Helen Keller, ale cărei cuvinte nu pot fi comentate: "Înainte, Tovarăși, cu toții, înainte către Zorile roșii din Răsărit!".

Atunci ar fi trebuit să se oprească răspândirea acestei boli peste lumi și decenii, deși niciodată nu este prea târziu; inconștiența, imperinența, nerușinarea, ea și celelalte rele, se pot tolera până la un punct. Acest punct limită a fost depășit; și este cazul, acum în ultimul ceas să spunem noi, de data aceasta: "Izgoniți Satana în iad și comuniștii de pe pământ". □

Spicuiuri din cuvântarea tovarășului Președinte

Dragi armăsari și scumpe tovarășe patrupeze

Vin în fața onoratei herghelii, adunate azi pe hipodrom, pentru a plăti omagiul strălucitului vostru strămoș care a ocupat un loc de cinste în Senatul Roman. Acest strămoș strălucit, Equus Caballos, a dus în spinare pe împăratul Caligula! Eu nu vă cer să mă duceți în spinare, deoarece pe mine mă duce în spinare poporul.

V'am chemat aici, tovarăși patrupezi, ca, fără a face deosebire de câte picioare avem: două sau patru, să ne înhamăm la aratul, culesul și transportul recoltei, a precizat tov. Președinte, subliniind totodată importanta obligație tricoloră: "Avem nevoie de 90.000 de cai de muncă pentru a realiza planurile agricole ale actualului cincinal".

Caii de ambele sexe - a accentuat tovarășul fruntăreț - reprezintă viitorul progres tehnic al socialismului. Voi veți înlocui mâine turismele, tractoarele, autobuzele, camioanele și tot ce nu mănâncă paie și ovăz.

E, deci, datoria voastră, dragi armăsari și scumpe iepe, ca să vă încălecați pe mîncă.

Iar eu, când vă spun dragi armăsari, să știți că mă gândesc la fiul meu Nicu! Pe baza științei fixe marxiste vom căuta să reducem perioada de gestație dela zece luni la nouă sau chiar șapte. De asemenea, credem că e de datoria patriotică a fiecărei femeie equine să fete doi mânji odată.

E just că s'au făcut erori și ați fost puși în ilegalitate. Dar acum sunteți rea-

bilitați la fel ca și bipezi.

Vina o poartă cei care au activat în spiritul stalinist și-au dat ordin să fiți împușcați, iar alții, mai cu milă, au spus să fiți jupuiți deoarece pielea era necesară pentru producția de cizme.

Iubiți potcoviți și proletari, să uităm ce-a fost și să ne înhamăm la căruța păcii! S'o luăm galop, la alergările de curse voluntare, dacă vrem să nu pună capitaliștii seaua pe noi.

Totodată, trebuie să punem zăbale și să înfigem pînții în coastele anti-revoluționarilor care lansează zvonuri alarmiste că n'ați văzut ovăzul de luni de zile și că din lipsa de paie dormiți în grajduri, iarna, pe ciment.

În 1990, după ce veți sări garduri și șanțuri ca să ajungeți la potolul raului socialist, ca răsplata pentru exercițiile patriotice de prăsilă, alături de imășuri și saci de ovăz fără cartelă, voi numi în "Marea Adunare Națională", ca deputați permanenți, zece cai!

Dragi armăsari și iepe, să scriem istoria cu copitele, și să arătăm lumii că tov. Nicolae Ceaușescu l-a întrecut pe Caligula!

(Audiența, ascultând cu urechile ciulite la magistralul discurs al Secretarului General, și-a dat drum hăpurilor, aplaudând cu bătai ritmice de potcoave și nechezaturi prelunge, noul plan al revoluției agrare).

Stroe MOLDOVANU

ACTUALITATEA TERORISTĂ

— Urmare din pag. 1 —

valorii tradiționale. Cu ochii la acestea și la ce se întâmplă, este foarte important de reținut că ori unde el scoate capul și lovește și oricare i-ar fi motivarea de moment, nu avem voie să scăpăm din vedere că terorismul care operează în lumea liberă este un mijloc strategic extrem de eficient în slujba comunismului.

Cea mai lovită de terorism în ultimul timp a fost Franța. Terorismele orori de câte un episod legate de Karachi și Istanbul la Paris au devenit orori de zile la rând. Fiecare zi cu episodul ei tragic de victime, morți, răniți și sânge, toate ducând la o atmosferă terorizantă. Nici când terorismul n'a operat în tactică de serie ca aici, Teama creată care a afectat populația pariziană a fost nespuse de mare și de firească. Cu toate acestea, fără îndoială că terorismul care a lovit în ultimul timp în Franța, a dus și la ceva bun. La început de determinare de ieșire din poziția de toleranță avută față de el și de trecere la combaterea lui. De pe o asemenea poziție poate că se va naște o preocupare cu inițiativa și față de teroarea din țările captive.

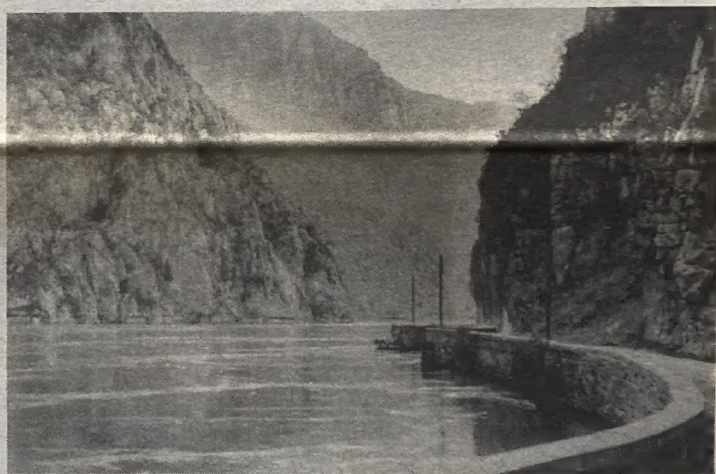
Căutându-i începutul în istorie, s'ar putea zice că terorismul ar fi început cu "sicarii" din vechea Iudee, care scoteau pe neașteptate cuțitele de sub robe și le implantau în inimile legionarilor romani din armata de ocupație. În Evul Mediu terorismul s'a făcut cunoscut printr-un soi de oameni ostili organizării statale, numiți "calipsi". De abia cu o doua parte a sec. XIX și începutul celui de al XX-lea terorismul a început să fie practicat și promovat la o scară mai mare, și anume de anarhiștii și bolșevicii din Rusia, ca mijloc de atingere a cauzelor lor. De atunci înceace terorismul a rămas legat de bolșevism ca un lucru vital al lui. Cât este de vital este demonstrat de faptul că primul ajutor pe care-l dă Rusia Sovietică celor care se arată pro-sovietici, este instructajul în terorism. Nu-i deci deloc bizar să vezi că aproape tot terorismul din zilele de azi are undeva și cumva - mai aproape sau mai departe - o legătură cu Rusia Sovietică.

Terorismul din actualitate este extrem de emancipat față de ce a fost odată. El a devenit o operație de înspăimântătoare proporții, cu bază de instructaj profesional în mănuierea armamentului automatic, a bombelor plastice și chiar în lansarea de rachete. Dar pe lângă toate acestea și ca un lucru foarte important, terorismul are o mass media a lui, care mai în depărtare are același patron.

În general, tactica terorismului e clasică. Lovește pentru a destabiliza regimurile ne-comuniste. Lovind, știe că va crea reacțiuni ori chiar represiuni, pe care cumtăra "mass media" vine să le ia în primire numindu-le și atacându-le ca reacțiuni sau represiuni "fasciste". După cum în chip clar se vede, totul preconizat și perfect socotit pentru crearea unei stări de ape tulburi pe care să vină comunismul să le limpezească.

Încheiem cu ce desprindem din actualitatea teroristă: numai atunci când o țară din lumea liberă e lovită personal și direct de terorism, toleranța față de acesta începe să se evaporeze.

Eugen BÂRSAN

DUNAREA LA PORȚILE DE FIER

De Stăpânul și Arhiereul vostru, Doamne ne păzește,

Doamne ne ferește

—Ing. Florentin DOCAN—

Justin, patriarhul României, a murit. Nu zicem "Dumnezeu să-l ierte" pentru că Dumnezeu știe mai bine pe cine să ierte și pe cine nu. Notăm că din lule până la data actuală nu s'a ales un nou patriarh.

Alegerea patriarhului la Români, mai bine zis numirea lui, ar trebui să dureze câteva zile. Cel mult. Conform tradiției locale mitropolitului Moldovei automat devine patriarh, iar mitropolitul Ardealului îi ia locul. Si aici e buba.

Tovarășul Antonie Ploieșteanu, născut cu un nume simbolic de Plămădeală, s'a cățarat pe scaunul mitropolitan al Ardealului. Suportul dat regimului comunist la distrugerea Bisericii Or-

toodoxe i'a creat o ascensiune rapidă dela postul de secretar la Institutul Teologic din București la tronul arhiereesc ocupat de Andrei Saguna. Si Plămăditul suportat de guvernul comunist pentru isprăvile lui mai puțin duhovnicești salivează din plin și destul de pavlovian la "postul rămas vacant." Ce-i de făcut? "Să tragem de timp."

Intre timp mitropolitul Moldovei a avut un...atac de cord. Mai poți să zici că nu există baftă? Zice Plămădeală în rugăciunile de seară: "...dă Doamne să moară să ajung și eu Mare".

Si alegerea noului patriarh dela câteva zile se tot amână de câteva luni că, poate, cine știe? "Poate moare azi...", "poate

moare mâine..." Timpul nu mai are răbdare și cam știm noi ce se întâmplă celor cu care timpul nu are răbdare.

Si dacă totuși nu va mai avea încă un atac de cord, că e destul de puternic, și dacă totuși refuză să mănânce "ciuperci" și dacă totuși scapă și fără "accident" de mașină și dacă totuși nici măcar nu va "amesteca" somniferele cu vin, eil, atunci om vedea.

Că nici Teoctist al Moldovei nu e chiar ușă de biserică și-i cunoaștem zelul dând Cezarului Ceaușescu de-a valma și pe cele care s'ar cuveni lui Dumnezeu.

Om trăi și om vedea. Până atunci le cântăm "fraților misionari": "De Stăpânul și Arhiereul vostru, Doamne ne păzește, Doamne ne ferește..." □

CONȘTIINȚĂ ȘI CONȘTIINȚĂ POLITICĂ

—Constantin MACRI—

Nu ne vom lansa într'un articol de gazetă destinat exclusiv mobilizării morale și afective în subtile analize psihologice și sociologice. O vom face cu alt prilej, într'un volum special.

Aici vom să relevăm și să supunem meditației cititorilor noștri un fapt de strictă actualitate. Oamenii tineri, în special din cei care aparțin popoarelor din lumea a treia, dar și irlandezi sau basci, merg senini să infruntă moartea fiind propulsați psihologic, în mod dominant, de o activă și militantă conștiință politică. Aici nu analizăm dacă e bună sau rea, întemeiată etic sau politic, justificată istoric sau nu. Aici constatăm existența fenomenului și încercăm să-i descifrăm mecanismul de geneză și funcționare, de potențare. În special cele ce se întâmplă în Irlanda de Nord sunt covârșitor de surprinzătoare.

Se repetă la sfârșitul secolului douăzeci stări spirituale și manifestări politice din crâncenul veac hughenot. Cine ar fi crezut posibil?

Terorismul este repugnabil din orice punct de vedere ar fi privit, și el nu are, nu poate avea nici o justificare politică sau morală. Aceasta este valabil

pentru orice tabără ne-am situa.

Aici, așa cum am mai spus, vrem să relevăm în special pentru tinerii noștri cititori, ce înseamnă, cât e de important, cât e de nobil, de înălțător de a avea o înaltă, activă și militantă conștiință politică.

Tot omul, fie el cât de simplu, are o conștiință. Cel puțin o conștiință de sine. Când această conștiință se problematizează și pune eternelle și fundamentale întrebări existențiale, de unde venim, ce rost avem pe această lume și încotro mergem, descoperim, de obicei, religia. Una din dovezi este recrudescența vieții spirituale religioase în întreaga lume și profilarea extraordinară a cultelor neoprotestante într-o varietate de înfățișări și manifestări ideatice dintre cele mai diverse. Toate acestea demonstrează eterna sete de ideal moral însculată în sufletul omului.

Din nefericire cei mai placizi, mai somnolenți și mai absenți dela trăirile spirituale sunt oamenii din țările bogate, din așa zisele societăți de consum, din societățile și statele avansate din punct de vedere economic, tehnic și industrial. Acesta-i se pare

tristul adevăr, buna stare economică relaxează până la atrofiere resortul spiritual din unii oameni.

"Lucrurile" de care vorbea un mare scriitor francez contemporan, respectiv automobilul, vila, bungaloul, video, muzica stereofonică, "laizurul" în general, îl înstrăinează din ce în ce mai alarmant pe omul modern, din societățile civilizate în special, de el însuși, îi falsifică până la caricatură originara lui personalitate. Mimetismul a devenit un fenomen de masă. Reclama comercială năucește, propaganda politică a devenit o întreagă știință, începută de Goebbels și desăvârșită de N.K.V.D. Acesta finanțează și antrenează și cultivă deopotrivă pe extremiștii de dreapta ca și (mai ales) pe cei de stânga. Principalul scop este destabilizarea și coruperea, deruta morală, haosul psihologic și implicit moral din societățile liberale obligate să abandoneze scepticismul și nihilismul moral total.

Dacă Vestul civilizată va pieri, aceasta se va întâmpla nu prin lipsa de putere ci prin lipsa de forță morală. Prin absența unui ideal politic corespunzător

agresivității egalitarismului social și economic propagat demagogic, hiperdemagogic și hiperdiversionist, cu centrul iradiant dela Moscova, al stângii bolșevice, care de șaptezece de ani face din negru alb și din alb negru.

Progresiva devitalizare a tineretului din țările liberale atlantice, este direct sau indirect fructul unei filosofii de viață subtil filtrată de cuceririle promarxiste, din cercurile refulate de toxinele ideologice măestru denunțate de G. Orwell. Când va sesiza oare Alianța Atlantică necesitatea de a-și desfășura un program de luptă ideologică pentru a se recupera popoarele ce zac azi sub crunta opresiune politică marxistă? Nu e vorba de un proces de persuasiune a acestor popoare perfect conșine de tragica lor proprie experiență, ci de demascarea minciunii unor sloganuri care dau apa la moara amatorilor de putere, cu orice preț, și care în afară de a gândi simplist, mimetic și marginal, n'au altă calitate.

Occidentul liberal, civilizația și cultura atlantică au nevoie de o replică organizată și teoretizată sistematic, împotriva toximaniei ideologice generate de marxism-

leninismul internațional.

Se profită de incultura majorității oamenilor, se profită de sărăcia endemică din unele țări Sud-americe sau Afro-asiatice, se promit acte justițiare care maschează lanțurile dictaturilor crâncene ce li se pregătesc. Exemplul nicaraguan este cel mai edificator.

Cinci sute de ani s'a luptat Europa pentru o presă liberă. A venit Ortega și a spus (după pilda lui Lenin și Stalin) că aceasta e o prostie și a suprimat și ultimul ziar din opoziție,

după o rețetă pe care popoarele din Răsărit o cunosc foarte bine.

Ne trebuie urgent o conștiință politică activă, militantă, generoasă, înfăcărată, care să aperse cu orice sacrificii valorile lumii libere, valorile viitorului omenirii care nu poate fi în nici un caz fundamentat pe minciună, furt și demagogie.

O conștiință politică, care având "pe preoți cu crucea în frunte" vor spune noulor hoarde: descoperiți-vă, Dumnezeu, Adevărul și Dreptatea sunt cu noi, □

LITERATURA PAPAGALILOR

Dacă i-aș spune pe numele adevărat, Ion N. Teodorescu, puțin ar ști despre cine este vorba, așa că-i voi spune pe numele rămas nemuritor în literatura noastră: este vorba de fostul călugăr dela mănăstirea Cernica și mai târziu ierodiaconul dela Mitropolia din București, vorbim de Tudor Argehi, prietenul intim al preotului Grigore Pisculescu, cunoscut sub numele de Gala Galaction.

Tudor Argehi, călugărul poeziei și prozatorului a crezut în Dumnezeu, a fost prieten cu cei care au crezut în Dumnezeu și a scris toată viața lui cuvântul Dumnezeu cu D mare.

Acum, sub pretextul că "ne cultivă", Tribuna Reseristă din Sept. 15, (pag 1) la rubrica "TABLETA" (Tudor Argehi: scrisoare cu Tibisirlul) oferă o pilulă subtilă de "desculturalizare":

Reproducem ultima propoziție din paragraful nr. 3:

"...Chimia aplicată la culori și parfume este o copilărie, comparativ cu magiile foarte vechi, pe care le realizează cuvintele, dela primele cântece și basme despre Dumnezeu (seris cu literă mică, N.R.) și om."

Deci o falsificare intenționată ca să credem că Tudor Argehi, călugărul și ierodiaconul dela Mitropolia din București, a fost un ateu pentru că Dumnezeu era doar un substantiv comun: Dumnezeu, doi dumnezei; un om, doi oameni, etc.

Așa se infiltrează "desculturalizarea" ateo-comunistă.

Tudor Argehi care a publicat 10 ani revista "Bilete de Papagal" (1928-38) este acum "corectat" de papagalii regimului.

Elena STANCU

DATELE PROBLEMEI

Urmare din pag.1

măsura virtuților proprii, întrucât "Dumnezeu pune acolo unde e", nu unde nu e nimic.

Această revenire a Românilor la ei înșiși nu era o luptă pentru "putere", în vederea vreunui monolitism de partid, ceea ce este mai curând expresia unei devieri a "virtuții", cum s'a văzut în belicismul orb al național-socialismului, cum se vede azi în permanenta agresivitate civilă și militară a comunismului îndreptată împotriva întregii lumi.

Istoria noastră a fost exemplară în Europa prin felul congenital de-a se afirma istoric făcând, până la "revoluția" practic începută în 1938, numai "cum și ce se cuvine" față de alții. Ceea ce se chiamă "cuviniță."

Problemei României din fața primejdiei imperia-lismului comunist, care o înțeasta acum cincizeci de ani, i s'a dat de către alții nu o rezolvare, adică o scăpare a României de această primejdie, ci o împlinire a vechilor temeri. Astăzi "obiectiv" România a fost luată dela Europa și încadrată în Imperiul Eur-Asiei, și după ce fusese o admirabilă provincie europeană, cu mari sorți de viitor în lumea celei mai înalte civilizații, a devenit nu o provincie, ci un fel de mahala-inchisoare, a unui sistem științific de distrugere a neamurilor.

În "subiectivitate" s'a petrecut cu Români ceva

la fel de sinistru. În loc ca "subiectivitatea românească" să se transforme după invazie într'un fel de anti-corp și să reziste la înstrăinarea de orice "sine însuși", ea dă semne de dramatică anihilare, în sensul că lichelimul și lipsa de orice respect pentru celălalt, de care acum cincizeci de ani Românii voiau să se vindece prin propria lor străduință, acum evoluează către o vizibilă disponibilitate pentru negarea totală a oricărei omienii.

Acum cincizeci de ani se ajunsesse la un curent de regenerare morală prin redescoperirea simțului răspunderii civice, de renaștere a sentimentului de respect față de lege; acest lucru fusese posibil pentru că, de bine de rău, încă mai exista o funcție politică reală, cel puțin până în 1938, dar cu lipsuri care trebuiau înlăturate, într-o societate reală cu defecte care se puteau vindeca. Încă mai exista ceea ce s'ar chema o "societate", după cum existau și Legea Statului și legile civile, a căror autoritate trebuia restabilită. Existau până în 1938 niște baze comune ale competițiilor "guvern-opoziție" în consensul Românilor care știau atunci pe ce lume trăiau. Dar azi nu mai există niciun consens al Românilor.

Grămadă în care sunt înghesuiți Românii în lagărul total, R.S.R., nu se mai poate chema o "societate", locul legii îl deține o forță represivă ab-

solută, așa că oamenii nu mai au ce să respecte, și din acest motiv pierd tot mai mult și simțul răspunderii unora față de alții.

Pentru că Românii nu mai au valori după care să se orienteze, deoarece toate valorile spirituale, morale, civice, economice, politice, nu mai există, au intrat într-o apatie care n'a fost așa de totală nici în epoca fanariotă. Toate valorile au fost fundamentale răsturnate, prin anti-valoarea pură a unui despotism de tip asiatic, în spiritul nomad al Eurasiei care-a năpăstuit Dacia încă din mileniul doi înainte de Christos și care-a impus acum o ne-societate în care orice credință a fost înlocuită cu frica tuturor față de toți și sentimentul plenar al existenței este înlocuit cu cel mai feroce ecou al stepei, "homo homini lupus". Comunismul, care ar trebui să fie ce spune, adică un regim al "comunității" duce la cel mai îngrozitor egoism, și acceptarea conștiință a oricărei degradări, pentru că ciolanul, mai mic sau mai mare, pe care-l dau invazorii nomazi este în funcție de gradul renunțării la orice caracter.

"Obiectiv" și "subiectiv" problema unei viitoare Români stă în liberarea de despotismul nomad asiatic, scito-tătar, și de refacerea caracterului românesc, local prin vechimea lui în locurile noastre, și universal prin orizontul deschis către toată lumea. Dar

începutul nu poate fi decât "subiectiv", adică Românii trebuie să ajungă la o nouă deșteptare de sine, ceea ce e posibil, așa cum s'a văzut și în alte părți în orice lagăr "național".

Neîncetata aruncare a vinelor pe seama altora pentru nenorocirile noastre este ceva nedemn, după cum tot nedemn este să așteptăm salvarea numai dela alții. "Obiectiv" România nu mai are nimic, toate bunurile ei sunt date pe gâră. Singura bogăție a rămas omul, cu rădăcinile lui milenare și cu ceea ce s'a adunat și zace în genii lui din aceste milenii de cultură originală, a lui. Si acum cincizeci de ani data problemei de prim ordin a României era tot încrederea în această bogăție: omul. Dar semnalul dat atunci în consensul unei întregi lumi oneste, nu a fost ascultat, și s'a mers din rău în mai rău. Să nu ne supărăm că un imperialism vrea să ne distrugă în vreme ce "Occidentul" nu face nimic, ci să ne rugăm, să sperăm că Românii nu vor putea fi goliți de orice conținut "subiectiv", și nu li-se va dizolva până la urmă caracterul.

Datele problemei românești în ciuda imensei presiuni "obiective" nu vor putea fi respuse la locul lor decât printr-o trezire "subiectivă". Subiectul românesc este pe cale să ajungă un ne-insuși, fără niciun Dumnezeu și amenințat să rămână fără nicio soartă. □

Horia STAMATU

ADAOS LA PRIORITĂȚILE ÎN ORGANIZAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI EXILULUI ROMÂNESC ANTICOMUNIST

(Continuarea ideilor din numărul trecut)

—Dr. Florin MATRESCU—

Fuzionarea celor două mari organizații românești din exil (CNR și URL) cerută pertinent dar energic de Dl. Ion Pantazi ar putea constitui un bun început în polarizarea forțelor anticomuniste din exilul românesc.

3) Aşa cum m'am exprimat şi la Paris, unde ceream convocarea chiar în acest an a unui congres mondial al Românilor de pretutindeni, ideea mea nu a trezit din păcate interesul scontat şi înţelegerea unor din cei prezenţi. La acesta ar urma să participe: a) organizaţiile şi partidele politice româneşti anticomuniste, asociaţiile culturale şi religioase independente de regimul dela Bucureşti a căror cartografie - incompletă - desigur - am întreprins-o de unul singur în cursul anului 1985; b) a unor persoane independente meritorii (în toate domeniile) sau care doresc să ajute lupta naţională; c) a unor oameni politici occidentali ce arată interes problemelor româneşti (în primul rând a fostului ambasador american la Bucureşti) etc.

Discuțiile promise între conducătorii prezenți la Adunarea dela Paris și comunicarea concluziilor lor în presă, nu cred că pot înlocui eficiența unui asemenea congres, care ar putea marca o piatră de hotăr în confluența energilor diasporei române și ar mări enorm credibilitatea noastră în fața Occidentalilor și altor națiuni captive sub comunism. Perseverez a crede că acest congres este de o necesitate imediată și convocarea lui nu va mai putea fi multă vreme tergiversată.

4) În conexiune directă cu un asemenea congres (poate fi și în afara lui, dar, după părerea mea, cu șanse mult mai mici de reușită) se impune constituirea unor grupuri de lucru competente (în primul rând) și eficiente (nu mai puțin importante!) care sub îndrumarea Comitetului de coordonare al organizațiilor românești întrunite, să analizeze, să dea soluții urgente și să rezolve în limitele posibilului principalele probleme actuale, cu care este confruntat exilul românesc și să contribuie măcar parțial sau simbolic la ajutorul celor din țară.

Iată care ar fi după
părerea mea aceste grupuri
de lucru:

a) Grupul de contactare al factorului extern, pentru care a pledat cu mare competență Dl. M. Fotin Enescu și ale cărui principale atribuții au fost succint expuse de Domnia sa în paginile Cuvântului Românesc (Decembrie 85). El trebuia să devină o realitate odată cu Conferința dela Paris, dar din păcate a fost doar var conțurat cu acest prilej. ("Sefii organizațiilor românești din exil" - formulă echivocă, ce nu este tot una cu un grup de oameni cu

experiență în domeniul diplomatic). Îndrăzneș că sugerează ca între atribuțiile acestui grup trebuie să se mai înscrie: 1) Elaborarea unui material sinoptic privind istoria României în ultimii 50 de ani, cu demonstrarea caracterului ilegal al actualului guvern dela București. Astfel s'ar putea corecta multe informații eronate prezente în mintea unor politicieni occidentali sau completa lacune nescuzabile (pentru niște profesioniști), despre realea noastră istorie. O asemenea documentație, ar putea însă constitui baza științifică în formularea dreptului nostru la alegeri libere și instituirea unui guvern democratic. 2) Capacitarea oamenilor politici occidentali dornici să ne ajute în lupta națională 3) dar mai ales, urmând sfaturile Domnului Lichtenstein (fost membru al delegației SUA la ONU), să ceară chiar în cursul anului 1986 dreptul poporului român la alegeri libere în fața Adunării Generale a ONU, Comitetului său de decolonizare (în care, ironia soartei, principalele state occidentale și SUA sunt minimal reprezentate), Comisiei pentru Drepturile Omului dela Geneva, Senatului American (prin audiențe posibile dar încă nefructificate de Exilul Românesc), Parlamentului European dela Strassbourg, etc.

Un asemenea grup trebuie să aibă mobilitate și bază materială, dezederate care după părerea mea nu pot fi realizabile fără ajutor financiar extern și credibilitate în fața conaționaliilor. Cu o asemenea platformă de lucru, am convingerea că mulți Români cu oarecare disponibilități financiare vor depune tot efortul spre a susține activitatea și deplasabilitatea acestor reprezentanți ai noștri.

b) Grupul responsabil cu coordonarea vieții culturale românești din diasporă, inclusiv organizarea României postmarxiste.

c) Propagandă activă în favoarea cauzei naționale prin mass media occidentală (contaminată de multe ori cu informații false, furnizate de KGB sau Serviciile de Securitate ale țărilor comuniste) se poate face numai prin cumularea forțelor presei românești din exil, mergând până la fuzionare de publicații (așa cum Dl. Pantazi a propus deja).

d) Grupul organizatoric ar urma să coordoneze toate acțiunile diasporei române (intruniri, demonstrații, comunicate, etc). În mod firesc el poate prelua și problemele de evidență, generatoare uneori de mari greutăți de mobilizare sau omisiuni regretabile.

e) Grupul de legătură cu Biserica ortodoxă independentă din țările libere, precum și cu Biserica greco-catolică poate juca un rol important în creșterea eficienței lup-

tei anticomuniste. Unirea Bisericii ortodoxe române din diasporă sub conducerea P.S. Sale Episcopului Nathaniel Popp reprezintă un deziderat pe care ni l-am însușit dela început, la sugestia unuia din slujitorii lui Dumnezeu. În acest scop am înființat în Essen prima Asociație ortodoxă pusă sub conducerea Bisericii americane, exemplu urmat ulterior de un grup de Români din orașul Mannheim. O Biserică ortodoxă unită și puternică, poate da un nou impuls luptei naționale și un plus de seriozitate în fața unor guverne occidentale creștin-democrate.

f) Ajutorul azilanților politici români din diverse țări, problemă extrem de

acută și importantă în cooptarea noilor veniți în lupta anticomunistă, cere de asemenea activitatea conjugată a unui grup de lucru competent. Experiența meritorie a Domnului Ganea în Elveția și în mod mult mai modest a Filialei germane a URL pot fi extinse și în alte țări.

g) Grupul responsabil cu problemele de autoapărare în fața infiltrațiilor de agenți, existent de altfel într-o structură primară și care într'un viitor foarte apropiat, sperăm să-și arate și mai mult eficiența.

h) Ajutorul celor din țară (deținuți politici, internați forțat în sanatorii psihiatrice, rezistența anticomunistă sub toate aspectele ei etc.) capătă

aspectele ei, etc.) capata prioritate în condițiile deteriorării alarmante a

situației din țară. Acest grup (coordonat probabil de Asociația foștilor deținuți politici) poate fi și elementul de legătură cu postul Europa Liberă și responsabil de informarea reală a celor din țară.

i) Grupul de contact cu alte națiuni captive sub comunism poate organiza nu numai demonstrații și manifestări comune, dar mai ales trebuie (în colaborare cu factorul extern) să pregătească drumul comun către alegeri libere în blocul comunist.

j) Grupul de salvare a monumentelor istorice, acțiune în care Dl. Gane și colaboratorii Domniei sale au merite deosebite, trebuie în continuare susținut și întărit.

k) Grupul de sprijin al
"Tribunalului In-

ternațional de judecare a crimelor comise de regimurile comuniste" acțiune lăudabilă și de importanță excepțională începută de Dl. R. Câmpănu și colegii săi.

Evident că numărul acestor grupuri se poate extinde, deși chiar și numai această structură inițială, ar putea acoperi satisfăcător (după opinia mea) realizarea "Obiectivelor fundamentale" și "Mijloacele de acțiune" prezente în Proiectul de organizare anexat.

În speranța că aceste idei vor fi cu bunăvoință citite, completate și reținute, există șanse reale ca viitorul apropiat să marcheze cu adevărat o cotitură, în zbuciumată istorie a exilului românesc din ultimii 40 de ani. □

VENITI LA WASHINGTON

Participanții la primul "Mars pentru libertatea religioasă în România" din 19 Mai 1986.

Vineri 16 Ianuarie 1987

La Monumental Washington, ora 11 a.m.

Creștinii participanți se vor aduna în locul de parcare al Monumentului Washington de pe Constitution Avenue, pentru cel de al doilea "Marș pentru libertatea religioasă în România". Se anticipatează că mii de participanți vor porni de la Monumentul Washington la ora 12.00 a.m. și vor urmări traseul de paradă, trecând pe la Casa Albă spre Pennsylvania Avenue, până la scările Capitolului Statelor Unite. Preotul ortodox român (în exil) - Părintele Gheorghe Calciu, fostul ambasador al Statelor Unite în România, David Funderburk, și fostul președinte al Asociației Pastoralilor Reformari Unguri, Dr. Alexander Havadtoy vor conduce marșul. Congresmenți și senatori ai Statelor Unite sunt invitați să vorbească la această întrunire. Închiriați un autobuz din orașul Dvs. sau organizați o caravană de mașini. Noi apelăm la creștinii americani și canadieni, să se solidarizeze cu biserica persecutată din România. Să se oprească arestările, torturarea și crimele comise împotriva conducătorilor creștin din România! Să se oprească dărâmarea bisericilor! Să nu se mai facă hărțile igienică din biblie! Să nu se mai amestece Statul în seminările și editarea literaturii religioase! Faceți din timp aranjamentele necesare ca să veniți la Washington! Creștinii din România au nevoie de ajutorul Dvs.

Pentru informatii, telefonati la (301) 984-9707

CHRISTIAN RESPONSE INTERNATIONAL

Box 24042, Washington, DC 20024 / USA

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

50 DE ANI DELA "CRUZADA"

—M.F. ENESCU—

"Cruzada", Cruciada, și "Alzamiento", ridicarea în sens de răscăla, sunt numele purtate în istorie de Războiul Națiunii Spaniole contra Republicii Frontului Popular. Ca întotdeauna marile evenimente belice, deși par să aibă un punct de explozie instantaneu, demarează dintr'un concurs complex, de idei, de aspirații, de doctrine de răsturnare a ordinii sociale, de voinți de dominație. Toate acestea au concurat la ridicarea celei mai mari părți din Armata Spaniolă și a Forțelor Naționale contra Republicii. Așa la 18 Iulie 1936 a început "Cruzada".

Republica avea o bază subredă. Ea se născuse dintr'o slăbiciune a Monarhiei. A fost deajuns ca la niște alegeri comunale să aibă succes opoziția, pentruca Regele Alfons XIII să părăsească Spania. Republica liberală și conservatoare din primul timp sub Alcalá Zamora și Leroux, a făcut loc treptat unui regim de stânga cu Azana. Toate instituțiile tradiționale, și în primul rând Armata, au fost

prigonite de partidele republicane. Socialismul extremist, anarhismul și comunismul primează în panorama politică a Spaniei.

Alegerile din Februarie 1936 le câștigă "Frente Popular". Termenul acesta penetrant răsună în toată Europa. El devine o modă politică, mai cu seamă după ce și în Franța, și tot în 1936, învinge "Frontul Popular". În mai toate țările europene sub regim constituțional, inclusiv România, este un model de realizat mai curând sau mai târziu. În Spania, Guvernul Quiroga face din plin politica Frontului Popular. José Antonio Primo De Rivera e internat la Alicante. "Falanga" lui José Antonio și "J.O.N.S." a lui Onesimo Redondo sunt dizolvate. Opoziția liberală și conservatoare este hărțuită cu tot felul de șicane. Pe atunci a început să se vorbească de o femeie teribilă, Dolores Ibarruri, zisă și "La Pasionaria".

În acest climat pre-revoluționar José Calvo Sotelo. Seful Partidului Monarhist și cel mai brillant om politic al

opoziției, ține la începutul lui Iulie, în "Cortes", parlamentul spaniol, un fulminant discurs cu un profund ecou în toată Spania. Cu o furie dementă Pasionaria îl apostrofează pe Calvo-Sotelo, în plin "Cortes", cu o sentință de condamnare la moarte. Si efectiv, la 13 Iulie cadavru lui Calvo-Sotelo a fost descoperit pe un maidan la marginea Madridului.

Asasinatul lui Calvo-Sotelo a echivalat în cazanul iberic cu un Serajevo. În cele câteva zile după asasinat, zile înăbușitoare în văpaia toridă a verii madrilenne, plutea în aer iminența catastrofei. La 18 Iulie a izbucnit răscăla.

Nu voi face aici istoricul "Cruzadei". Mă limitez la câteva considerente. Războiul Civil n'a avut numai o importanță localizată la Spania. El a luat o dimensiune universală. Acolo s'a polarizat răfuiala între două lumi, și nu numai cum pretinde propaganda conformistă, conflictul între "fascism" și "democrație". Războiul îl purta ateismul marxist-leninist, grefat pe planurile

de egemonie ale Rusiei staliniste, contra civilizației creștine a Europei. Spania trebuia să devină cea dintâi "republică populară" în Europa de Vest. Prima condiție de victorie a comunismului era distrugerea Bisericii Catolice chiar înainte de decimarea burheziei. Cea mai bună dovadă a priorității anti-religioase era incendierea Bisericilor șiuciderea clericilor. Pângărirea odihnei de veci a acestora este tot opera milițienilor roșii. Fotografii triumfale în care scheletele lor sunt aruncate din sicrie, arată până la ce grad de desumanizare pot ajunge milițiile ateiste. Moța a rezumat lapidar esența conflictului: "Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Cristos!". Creștinii se găseau față în față cu "los desperados", disperații contra Credei.

Așa războiul a fost curând internaționalizat. Voluntari din toată lumea au alergat de o parte și de alta a beligeranților. În Spania Națională voluntarii au fost înregistrați în "Tercios", unități ale Legiunii Spaniole. În Spania Roșie au luptat Brigăzile Internaționale. Pe linia creștină și europeană s'a înscris echipa care a dus mesajul de solidarizare al Tineretului Român cu luptătorii pentru Cruce. Doi fii de elită ai Neamului Românesc, Ion Moța, co-

fondator al Legiunii Arhanghelul Mihail, și Vasile Marin, fruntaș legionar, au căzut pe frontul dela Madrid, la Majadahonda. Cultul lor, inaugurat la 13 Ianuarie 1941 de către Radu Ghenea, Jeana Ghenea și subscrisul, dăinuiește și azi în Spania.

A biruit atunci "Cruzada". Primejdia victoriei comuniste prin căderea în spatele Europei în Peninsula Iberică, a fost eliminată. Opera lui Franco, sprijinit pe falangă, pe democrația creștină și pe "Opus Dei", a modernizat Spania. Datorită lor Spania ajunsese cea de a zecea putere industrială din lume. Si ca un ultim serviciu făcut Spaniei, Franco și-a lăsat ca moștenire monarhia. Aceasta a evitat primejdia răfuiei violente a învingător de atunci cu învingătorii.

Au trecut 50 de ani dela "Cruzada". Dar cel de al doilea Război Mondial a dus până la urmă la o revanșă a stângii materialiste. Așa și astăzi s'au repolarizat pozițiile între apărarea civilizației creștine și subversiunea ateistă. Numai că situația lumii are altă configurație. Rusia atunci pe Nistru și pe Neva, a pătruns în inima Europei, în inima Africii, în America Centrală și la porțile Americii de Nord, în Caraibe. La fel, împreună cu China bolșevizată, s'a instalat în inima Asiei. Jumătate din planisferă

este colorată în roșu.

Biserica Română, un monolit acum o jumătate de secol, dă semne de confuzii și diversiuni cu un liberalism excesiv, cu "Teologia eliberării", cu un fel de sincretism catolic-marxist, cu înfruntarea autorității pontificale, ba și cu preoți miniștri în guverne comuniste. În toate țările din Vest autoritatea guvernelor este slăbită de tot felul de opreliști. Armata în aceste țări este ținută în carantină. Si tot atât de grav, tineretul majoritar și silențios și desorientat și nu știe încotro s'o apuce. Astfel armătura creștină și națională în Europa e mai puțin solidă ca acum o jumătate de secol. Noțiunea de Cruciada este batjocorită de mass media. Si cei 90 de ani ai Pasionariei sunt sărbătoriți de televiziunea întregii lumi occidentale.

Să desperăm? Nu, după coborîșuri dureroase pot urma timpuri de înălțare. Așa în Iulie 1936 totul părea pierdut în Spania. Pe ruinele democrației republicane, amenința să se instaleze regimul lui Stalin.

Si dintr'odată s'a ridicat "Cruzada"! Acum speranțele noastre stau în renașterea adevăratei democrații, dezbrătată de vicii și de capitulări față de inamicul democratic. Singură democrația creștină și liberală curățată de impurități, poate asigura viitorul Europei. □

GRĂNICERII: IERI EROI, AZI CRIMINALI DE RĂZBOI

—N. STOIA—

Încă mai pot fi văzuți bărbat dela munte în Banat și Transilvania, purtând cu fală și ca ținută de gală frumoase pelerine din pânură brună decorate cu petițe militare, verzi, roșii etc. Sunt dela bunii lor, care le-au lăsat și titlul de grănicer împreună cu dreptul (partea) la pădurea grănicerească. Căci ei au constituit eșalonul înaintat de apărare a Carpaților și deci a civilizației apusene împotriva năvălirilor turcești și tătare. Intocmai unei găzdi naționale constituite în companii teritoriale (roți le zicea) ei făceau de rând la avangardurile dela creastă în timp ce ofițerii austrieci jos în sate, organizau femeile care trebuiau să le ducă sus la munte mâncarea gătită.

Concomitent, jos la oraș era regimentul grăniceresc românesc nu odată antrenat în marile bătălii ale secolelor XVIII și XIX. Se spune că odată, Napoleon Bonaparte, uimit de rezistența dărză a unui anumit regiment austriac când a aflat că era românesc ar fi exclamat: "Deci sunt latini, ceea ce explică curajul lor!"

Odată cu România-Mare noțiunea de grănicer a suferit o schimbare: organizarea armatei prevedea vreo zece regimente de grăniceri, înscrise și dotate ca infanterie, destinate strategic și tactic să constituie linia avansată de apărare iar funcțional, atașate Ministerului de Finanțe să asigure paza frontierelor

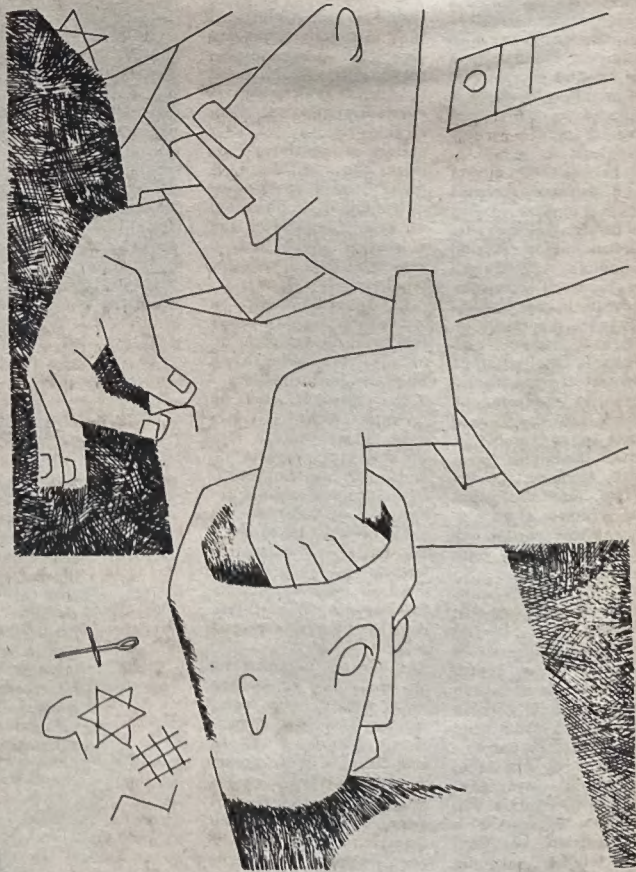
atât la punctele de trecere cât și prin patrulări între pichete. Misiune extrem de periculoasă în Cadrilater sau de-a lungul Nistrului.

Încăunarea la putere a comunistilor a schimbat radical însuși sensul misiunii grănicerilor, ei devenind de acum paznicii acerbii, Doberman-ii marii pușcării denumite RSR. Puțini se încumetă să încalce linia frontierei și imediată fașie e arată și greblată mereu, zicându-se că a venit cineva din afară. Dimpotrivă, mulți, din ziua l-a a comunistilor și până la aceea finală, au încercat, încearcă și vor încerca s'o treacă cu enorme riscuri înspre înafară. Câți n'am înlemnit la somat: "Stai că trag!" rostită de tânărul dela țară crescut cu frică de Dumnezeu dar indoctrinat intens și la repezeală ca să devină fiară de atac la asmuțirea superiorului sau din inițiativă proprie. Se știe că acești soldați sunt tratați cu maximă severitate și că cea mai mică neglijență, precum o urmă de pași depe arătură neobservată sau neraportată atrage curtea marțială, închisoarea sau unitatea de muncă forțată mai rea decât, ori identificându-se cu moartea. Dar se mai știe și de recompensele atribuite pentru exces de îndeplinire a "datorie" ceea ce pe unii îi determină de pildă: de ce numai să aresteze un "infractor" predându-l la pichet și atât, când îl poate ucide sub pretext de opunere, alegându-se cu...două săptămâni de permisie acasă.

Datorită "educației" cei s'a insuflat îi putem socoti pe acești noi grăniceri în corpore drept criminali de război. Scuza că ar executa doar ordine și atât, nu li se aplică, deoarece sunt pe deplin conștienți că iau parte la o blestemăție și se întrec care mai de care în a fi mai "vigilenți și mai necruțători cu dușmanul de clasă."

În plus, de acum corupția și-a croit drum și în mijlocul lor. Dacă victima în disperare și la repezeală caută să se descotorosească de cele două-trei bancnote de dolari aruncându-le la pământ, ele vor fi culese și puse la ciorap iar deținătorul anterior lichidat ca măsură de prevedere. Exemple de asemenea comportare oferă atât ofițerii cât și civilii din grupa de voluntari colaborând cu pichetul ca informatori ori în cazul pădurarilor care sunt înarmați cu puști de vânătoare, ca participanți la arestări. Într'un cuvânt pichetul de grăniceri e un adevărat mediu de cultură în care cei cu porniri josnice prosperă și-i contaminează rapid pe ceilalți. Întreaga "ordine de bătaie", adică listele de apel ale tuturor acestor pichete și mai sus, batalioane, vor constitui cândva baza de incriminare judiciară.

Un clar mesaj va trebui transmis acestor grăniceri care au devenit părtași la crime. Să știe că luptă împotriva propriului lor neam și că acesta nu va ierta vreodată.

Material subversiv

Camelion DEMETRESCU

RISCURILE SARCINII IMPUSE

—Dr. Dumitru PĂDEANU—

TEORETIC comunismul pare un sistem ideologic, care odată ce este aplicat, începe să fie rejectat de indivizii normali ai societății. Continuând să fie aplicat forțat, devine AN-TISOCIAL perturbând dezvoltarea firească a societății. Dintre multiplele perturbări sociale aparute sub dictatura comunistă este și modificarea negativă a demografiei.

Demografia reprezentând structura, densitatea și compoziția populației este profund zguduită sub dictatura comunistă de:

1 - RAZBOIUL, sau starea de război, prin care comunismul face o risipă de "material uman" tocmai doctrinei sale de dominație.

2 - FOAMETEĂ. Comunismul întotdeauna vine (și) cu foamete; întâi în Rusia, apoi în Ucraina, a trecut prin România și alte țări și astăzi o aflăm în Etiopia.

3 - REDISTRIBUIREA POPULAȚIEI, fie încorporări de naționalități în virtutea aceluiași dominații, fie mutații masive de populații în zone neprielnice.

4 - EXTERMINARILE IN MASA ale populației ce nu se supune comunismului. Aceste cifre întrec pe cele pierdute în cel de al 2-lea Război Mondial.

5 - MEDUL SOCIAL, inadecvat material și spiritual dezvoltării libere și creatoare.

ORI specia umană, spre deosebire de alte specii biologice, are ca mijloc de apărare împotriva condițiilor sociale inadecvate, și reducerea natalității până la limita de perpetuare minimă a speciei, acesta fiind un mijloc de apărare conștient, de reducere a natalității sub presiunea factorilor menționați, deci o continuă scădere demografică în societățile expuse experimentului forțat al comunismului.

În același context, ROMANIA supusă acestui sistem, antisocial în general și categoric antiromânesc în special, a suferit o prăbușire demografică alarmantă de la al 2-lea Război Mondial prin deprivări teritoriale, pierderi militare impuse, foametea din 1946-47 ("foametea umbră a comunismului"), închisorile și deportările forțate, libertinajul chiuretajului (până în 1966) și mai ales crearea unui mediu social inadecvat vieții normale. La toate acestea se adaugă acum și o scădere îngrijorătoare a natalității nemaiîntâlnită până acum (dela 25% până la aproape 10%). Acest fapt, a determinat pe specialiști de sănătate publică și statistică medicală, ca în 1965 să prezinte guvernului o analiză completă a demografiei și propuneri de îmbunătățire a situației, în acel moment de aparentă reconsiderare politică. DAR partidul a ales din această studiu numai interdicția

draconică a chiuretajelor și fixarea greșită a ratei de 4 copii pe familie (s'a supraestimat rata "normală" de pierderi între 1 an și 16 ani și familiile sterile, de asemenea partidul era într-o fază de "drogare cu cifre") neținându-se cont de metodele normale de îmbunătățire a demografiei.

DECRETUL cu privire la întreruperea sarcinilor, apărut în 1966, nu reflectă concepțiile specialiștilor în demografie și sănătate publică, care științific dorea îmbunătățirea demografică a României ci măsura dictatorială a partidului motiv pentru care nu s'a ajuns la sporul populației imaginat. După aproape două decenii, studiul retrospectiv statistic evaluează factorii demografici din România la limita ALARMEI, nu există nici un fel de spor natural al populației, doar o falsă staționare bazată pe o oarecare prelungire a limitei de viață care a ajuns la maximum în acest sistem antisocial ceea ce va determina în viitor creșterea mortalității peste cifrele natalității, structura populației fiind de tip îmbătrânit, regresivă, suntem în pragul descreșterii populației României.

AJUNS în acest punct critic, partidul face o a doua revenire asupra decretului, mai drastic și irațional, împingând obligativitatea de a avea 4 copii până în spațiul RISCULUI VIETII grăvidei, fătului și noului născut. În 1984, partidul nu numai că nu îmbunătățește condițiile de viață a grăvidelor sau nou născuților dar respingând brutal conceptele medicale și necunoscându-le pe cele genetice, va realiza o nouă calamitate, de data aceasta direct în structura psihomorfologică a femeii obligată la reproducere dela 15 ani până la 45 de ani.

În acest sens, voi demonstra patologic și genetic, riscurile sarcinii impuse prin prisma unui SINGUR ARTICOL, acela care prevede menținerea sarcinii apărute la orice vârstă între 15 ani și 45 ani.

După Martin L. Pernoll, SARCINA RISCANTĂ este aceea în care mama, fetusul sau nou născutul se află în stare de pericol clinic datorită următoarelor cauze:

- 1 - fundamentale
  - sărăcia
  - ignoranța
  - sarcina nedorită
- 2 - specifice
  - starea biologică a cuplului
  - disfuncțiile materno-fetale
  - potențialul anomaliilor genetice
  - disfuncțiile obstetricale
  - disfuncțiile placentei și de cordon
  - distociile (complicațiile nașterii)

Deci la cauzele specifice ale sarcinii riscante intră starea biologică a cuplului, cu deosebire importantă vârsta mamei. De altfel orice manual obișnuit de Obstetrică, pe vremuri chiar și cele din România,

la riscurile sarcinii, scrie: "Gravida, fetusul și nou născutul se află în mare risc când femeia este fie prea tânără ori comparativ bătrână pentru reproducere" - din High Risk Pregnancy de M.L.Pernoll.

VARSTA MAMEI este hotărâtoare în buna evoluție a stării de graviditate, a sarcinii și a nou născutului și conform actualelor date medicale; vârsta optimă de reproducere este între 20 și 30 de ani, cu o extensie de avertizare între 18 și 35 de ani, după care limite, sarcina devine riscantă după cum vom vedea din datele clinice obstetricale și pediatrie.

Partidul, în goana sa după tot felul de false realizări, dorește o "reparare" a demografiei românești, o creștere a populației într-un mediu antisocial, forțând obligativitatea păstrării și dezvoltării sarcinii apărute în zona sarcinii riscante periclitând astfel viața mamei și al viitorului nou născut după cum vom vedea.

În "High risk concept in maternity care", J.S. Lesinski precizează: "concepția sub 20 ani este asociată cu creșterea ratei de mortalitate perinatală și peste 18% din nașterile premature apar la tinerele mame". Prematurul - născutul înainte de termen - este morfologic insuficient dezvoltat pentru viața extrauterină, fiind astfel supus unui risc patologic ridicat.

MORTALITATEA MATERNA care apare la vârstele tinere (sub 20 de ani) se datorează în special toxemiei, hemoragiei și avortului (provocat în cazul sarcinilor nedorite sau spontan când embrionul este rejectat din motive genetice sau patologice). Mortalitatea maternă care apare după 30 de ani și se accentuează cu fiecare an în plus, se datorează feto-morfenelor de uzură biologică și însumărilor patologice acumulate, dintre care cele mai agresive la starea de sarcină sunt:

- afecțiunile cardio-vasculare (hipertensiunea în special)
- afecțiunile renale (glomerulonefritile în special)
- afecțiunile endocrine (diabetul în special)
- noxele profesionale (imensitatea agenților chimici dintre care unii puțin studiați dar intens nocivi, iradițiile din zonele urbane și industriale)
- starea emoțională (deosebit de importantă, "explicăția" neprevăzută).

Se constată clar că forțând gravida să-și mențină sarcina peste 35 de ani, prin articolul din decretul partidului, îi punem viața în pericol printr-o sarcină riscantă.

Continuând exemplificarea riscurilor sarcinii legate de vârsta neadecvată reproducerii (sub 20 de ani sau peste 30-35 de ani)

amintim:

- mola hidantiformă, o afecțiune mai rară, dar care conform statisticilor apare sub 20 de ani sau peste 40 de ani.

- placenta previa, o fixare inproprie în uter a placentei, apare la multipare în vârstă (după T. Hibbard).

- dezlipirea de placenta, înaintea nașterii, apare la multipare prost alimentate (după T. Hibbard).

- sarcina ectopică abdominală, o formă de ectopie mai rară dar mai gravă prin complicații, apare la femei în vârstă (după Raphael Durfee).

- preeclampsia și eclampsia crește progresiv cu numărul sarcinilor și cu vârsta mamei (după Russel Ramon de Alvarez).

- distocia, nașterea patologică, variază cu vârsta grăvidelor, fiind mai comună la extremele vârstei de reproducere: gravida tânără va avea travaliu prelungit și complicat cu distres fetal, gravida în vârstă prezintă poziții fetale riscante (podalică, transversă) prolapsuri de cordon, atonie uterină; toate acestea pun în pericol viața mamei sau nou născutului sau ambilor (după Frank Kalteider).

De nici unul dintre aceste argumente și date clinice obstetricale nu a fost cutat partidul când prin decret forțează să-și păstreze și dezvolte sarcina

în zonele de risc ale reproducerii.

NOU NASCUTUL, aparținând unei mame comparativ în vârstă pentru reproducere, prezintă riscul malformațiilor congenitale dela cele incompatibile cu viața la infirmități ce vor cere o îngrijire pe toată durata vieții (care nu se va îmbunătăți niciodată) sau dela retardări mintale ce îl separă de activitatea normală a societății pentru todeauna până la erori de metabolism innăscute ce îl dezarmează biologic în fața vieții normale.

Actualul stadiu de dezvoltare al geneticii a demonstrat că aberațiile cromozomale sunt responsabile de malformațiile congenitale. Fiecare cromozom cară o anumită cantitate bine definită de informații ereditare de transmis, dar dacă intervine o anomalie numerică (monosomie, trisomie sau polisomie) sau morfologică (nondisjunctii, duplicații, inversiuni sau pierderi de material cromozomal) atunci viitorul embrion va fi purtătorul unei malformații congenitale. Astăzi se cunosc și o parte din cauzele responsabile cu anomaliile cromozomilor:

- efectul vârstei mamei,
- iradițiile de tot felul,
- agresiunea unor microorganisme,
- agenții chimici, numai o parte din imensitatea lor.

EFFECTUL VARSTEI MAMEI cunoscut clinic de multă vreme, chiar și la noi în țară este responsabilul major al TRISOMILOR ce determină sindroame clinice de mari malformații congenitale dar mai ales retardări mintale grave. Arthur Robinson și Stephan I. Goodman explică genetic acest efect prin constatările histologice ce arată că ovarul conține la naștere cocii în profunză (fază de diviziune celulară).

Cum numai unul se maturează pe lună, desăvârșind cogenze, cei ce se vor maturiza după 30 de ani, pot fi "traumatizați" de timpul biologic scurs, scăzându-le "memoria" rearanjării corecte a cromozomilor și determină malformațiile.

CONCLUZIE. Am prezentat compact, folosind un minim de noțiuni și date, conul patologic ce pornește dela nesocotința cu care s'a aprobat menținerea sarcinii în zonele de risc pentru gravidă, fetus și noul născut. M'am referit la un singur articol din decretul ce "reglementează" avorturile, dar întregul decret este o insultă la adresa științelor medicale, o ofensă adusă Neamului Românesc. Cred, și-mi voi urma crezul, că este de datorita mea să denunț acest decret, ca medic și ca Român, cred că împreună vom reuși. □

AU DISPĂRUT COZILE DIN BUCUREȘTI

Adevărat grăiesc proverbele noastre bătrânești.

Se spune că "sătulul nu crede la flămând" și așa este.

Mai erau prin București magazine de carne așezate pe ici, pe colo și omul chiar dacă măcelariile erau goale, măcar avea speranță că într-o zi va găsi el ceva să cumpere în ele.

- Da, Mărine, mai băgau câteodată căpățâni de porc sau tăcămuri.

- Așa este Ilie, băgau grăsimi și ghiare...Dar după cum îți spuneam, aia sătuli treceau mereu și vedeau flămânzii stând la coadă, strângi în jurul magazinelor goale.

- Unii își aduceau scăunelele de acasă și veghiau toată noaptea.

- Sedaue și ei, ce să faci? Sperau, că aveau magazinul lângă ei și visau că-l vor vedea cândva, umplut cu carne și alte bunătăți. Dar într-o zi, trecu pe acolo o

cucoană mare, cea mai mare cucoană din țară.

- Si cea mai deșteaptă, dacă vorbești cumva de aia pe care o știu și eu, spuse mândru prietenul meu bun, Ilie. Are multe titluri onorifice, academice și răsacademice, pentru care tare s'a mai chinuit să meargă din țară în țară să le adune.

- Aia este mă Ilie, văd că o știți și tu. Ascultă, cucoana asta mare, a trecut după cum îți spuneam într-o zi, prin fața unui magazin din ăla gol, în jurul căruia în stradă se strânsese multă lume. Se zvonise, că a doua zi, se va aduce ceva carne...

- Zvonuri, săracii...

- Si ca și cum ea nu ar fi fost același soi de arătare a cei de acolo, doamna aceea mare care a uitat se vede când vindea semințe ca să poată mânca, spuse bărbatului ei (care moțâia lângă ea liniștit că are o nevastă așa de deșteaptă):

- Ia uită-te bărbate, cum au ieșit sobolanii ăștia la mâncare!

Si bărbatul, domnul cel mare, regele sobolanilor (după spusele nevastei-si), pentru a nu supăra academiciana, cea mai mare sobolancă dintre sobolani, dădu pe loc dispoziție, ca toate magazinele așezate în drumul reginii sobolanilor, să fie închise, desființate de pe fața pământului, rase, arat pământul de sub ele și semănate flori, pentru încântarea deștepteii cucoane.

- Așa Mărine, vezi tu, nu șitam eu dece nu se mai găsesc cozi pe centrul Bucureștiului. Credeam că au renunțat la stăvea uscată și că au carne și mâncare ca în vremurile bune, când nu se punea atât de mare accent pe "grija față de om"...

Marin al MARIEI

Deșteaptă-te Române!

Dacă taci te faci frate cu criminalul. Nu știm încă exact ce planuri diabolice are Ceaușescu cu frații noștri din țară. Dar situația lor e din ce în ce mai rea. A spune ce se întâmplă în țară a devenit "secret de stat". Oare vor să facă din

România un teren de experiențe iar cetățenii ei să fie "cobai"? Se va transforma România într-o a doua Albanie?

Deșteaptă-te Române! Spune tot ce știi. Tăcând te faci frate cu criminalul. Spunând îți faci o datorie

de onoare. Nu-ți lăsa frații în suferință numai de frica Gângavului. El e mare acolo. Noi trăim în țări libere. Nimeni nu ne poate controla.

Deșteaptă-te și salvează-ți frații!

I.A.C.

RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

GEOGRAFIA BUCURIEI

—Pr. Dr. Dumitru ICHIM—

Există continente ale sufletului nostru pe care nu le-am descoperit și pe care nici nu le bănuim. Când omul se credea că a ajuns să fie "știu totul" și ridicase statuie Rațiunii, când materialismul descoperise ce parte din creier produce poezia și ce compoziții chimice are sentimentul de dragoste, a venit tot știința, de data aceasta fără a fi scrisă cu ghilimele, privind în cosmosul sufletului omnesc demonstrând că partea conștientului unde ne învârtim cu trăistuța noastră de cuvinte e o parte infimă, un vârf de iceberg, din lumile ascunse ale spiritului omnesc, adevărate păduri abisale în timp și spațiu.

Se ajunsese "științific" la un Dumnezeu numit Întâmplare și la un surrogat de religie, la despodobirea omului de tot ce e divin, reducerea lui la animal, mănjierea sufletului cu materie și toate strălucirile spiritului măzgălite astfel cu moarte și timp talmăcite diabolic ca niște necesități ale materiei explicate prin util.

Ori aici apare marea răscruce, care de fapt nu e răscruce defel pentru că nu e un loc în afara omului de unde să aleagă încotro să meargă spre util sau "inutil", ci e același drum, cu dus și venit, pe care unii vor să-l reducă la un sens unic, one way spre moarte. Omul din toate vremurile, "the everlasting man" cum îl numește Chesterton, a căutat să se depășească spre deosebire de animal în care nu există "depășire" ci numai "pășire". Drumul pe care-l numim om nu este omul ci trece prin el către om. Omul este un mereu "dincolo". Când nu mai are acest orizont - e mort, chiar dacă biologic "pășește" printre oameni. Animalului din noi, sau animalului în general, îi este sete de apă, dar omului îi este sete de ceva mereu nou, de infinit, de etern, de nemurire. Animalul "pășește" până devine sâțul și se culcă, pe când omul când devine "sâțul" de ceva se "deșteaptă" din situația neplăcută, o "depășește" și se "depășește".

Indurarea și îndurerarea îl duc pe om până la situația limită a acceptării lumii în care trăiește de care se "satură" pentru că îl mărginește, îl singularizează și însingurează, îi aduce starea de "a se face urât". În felul acesta el se simte amenințat în însăși "ousia" lui de subiect al lumii în care a fost chemat să o transubiectivizeze, iar obiectivizarea este pentru el primejdia care-l asediază sinele încercând să-l întoarcă în haos, să-l scoată din orbita ontologică. Reacția lui firească este de a se îndrepta spre adevăratele valori ființiale: frumos, bine și adevăr, sau credința, nădejdea și dragostea. În fața lor omul "nu se mai satură" pentru că abisul lui este chemat la nuntă tuturor abisurilor și subiectul lui în loc să fie

obiectivizat (folosesc acest termen în sensul folosit de Berdyaev și Gabriel Marcel) este înviorat de temelia ontică spre esența ontică, precum atunci când îmbrățișezi o persoană iubită ai vrea să o îmbrățișezi și mai mult și aceasta în afara timpului. În timp există început și sfârșit, dar atunci când îmbrățișezi nici nu "incepi" nici nu "sfârșești". Dragostea este ființa eternului, iar din clipa ei nelumită și nevrăzuită a fost creată lumea.

În fața unei opere de artă, sau a unui cires înflorit "nu te mai saturi privind", sau "nu te mai saturi ascultând" pe un om înțelept, sau "nu-ți vine să crezi ochilor" în fața unei mari descoperiri.

Există un întineric al soarelui apus și un întineric al eclipsei de soare. Deși în amândouă cazurile e întineric, diferența e ca dela cer la pământ. În acest context vedem pe Toma pe care oamenii îl numesc "necredinciosul". Este la el un întineric prin care dibuim cu experimentul, senzorialul, metrul sau microscopul, sau este acea stare de trăire intensivă când "e prea frumos să fie adevărat"? Teologii sunt cei mai îndreptățiti să răspundă ce fel de "necredință" se zvăcolea în sufletul lui Toma.

Am pornit rândurile de mai sus dela o experiență personală. Un pictor din Vancouver mi-a trimis în dar, pentru biserica la care slujesc, două admirabile icoane de o valoare neprețuită. Prezența lor într-o catedrală mărească ar fi trecut neobservată, ca un ceva natural și firesc, dar nu într-o bisericuță săracă cioplită mai mult din doină decât din cedrii de axion. Cine o fi această persoană? Dintr-o scrisoare ascetică în adjective și detalii, modestă în slova de șiac, discret lăsa să se bănuieșcă un șir de mătănlăi: "suntem o familie de Români ortodocși". Rândunica de tuș a inițialei M sporea misterul O fi Mihai, Mircea, Mihaela? Iată, mai întâinsc cu un artist pe partea celaltă a sufletului și aici intervine bucuria - pasărea de lumină a Spiritului Pnevmă - de a întâlni un om. Tot chipul lui este conturat în "dăruitor". Nu știu nimic despre el decât că mi-a "dăruit" ceva. Dacă i-aș fi cunoscut toate datele biografice trăsăturile feții interioare și exterioare, valoarea gestului în sine ca semn de comuniune ar fi fost cumva schimbată în vreun mod oarecare? Nu cred. Gestul se identifică și reprezintă dăruitorul.

Dar ce este bucuria? O să mi se răspundă că e un sentiment de mulțumire, de satisfacție sufletescă și nu e de ajuns. Ea e suferință, sentiment de nemulțumire, de nesatisfacție sufletescă atât timp cât nu poți să o împărtășești cu cineva. Omul poate suferi singur, dar nu poate să se bucure

singur. Cele câteva zile până Duminică, atunci când aveam prilejul să-mi împărtășesc bucuria cu enoriașii, au fost un chin. Acum înțeleg ce spunea Blaga că suferea "de prea mult suflet". O bucurie adevărată, și nu o himeră, pentru a fi deplină trebuie să o împărtși cu cineva și aceasta o faci din firea structurii ei dialogice de a produce alte bucurii. Comunică bucuria cu cineva pentru că lumina ei împăratească îți ordonă să cucerești toată lumea într-o bucurie, să o ridici la starea ei firească și la frumusețea dintâi când a fost creată. Nu poți altfel. O bucurie ascunsă pe care nu ai putea să o împărtși cu altul în loc să te satisfacă, te torturează.

"A răvni la bucuria cuiva" înseamnă a profita de cineva, a-l obiectiviza, a nu-i înțelege omnia - poarta deschisă a sufletului prin care Dumnezeu iese afară din rai către tine la îndemnul omului cuprins de bucurie și tu profiți că poarta e deschisă și asmuți câinii negri din tine să-i sfășie inima "răvnind la bucuria lui". Si fiindcă veni vorba de rai, Românul spune că "dar din dar se face raiul". E atât de multă înțelepciune în această expresie atât de critică! Raiul a fost grădina în care Dumnezeu se plimba pe cărările omului și stătea de vorbă cu el față către față. Acest rai pierdut a cărui nostalgie a generat arta, cum se exprima un gânditor român, ca să ne mângâie în lume, este posibil să-l recăștigăm? Da. Dar cum? Simplu, zice Românul, "dar din dar se face raiul". Si aceasta nu este un spus alegoric ci o chintesență a întregii teologii creștine.

Imaginea darului pornește dela însuși cuvântul omnesc. Omul nu vorbește singur. Numai de un nebul se spune că "vorbește de unul singur". El dăruiește niște cuvinte celui cu care discută ca un dar. Primitorul, la rândul lui, acceptând darul îl face dar, acesta nefiind posibil numai condiționat de dăruitor, ci și de cel care îl primește. Pentru a răspunde darului el trebuie înțele, dar primitorul nu se oprește numai la atât. Chiar dacă, faptul în sine de a asculta pe celălalt e un dar în sine, primitorul vrea să aducă și el un dar al lui. Astfel apare dialogul. El nu este un paralelism de monologuri ci "un dar din dar", eul cântându-l pe tu pentru că se afirmă că vrea să fie eu. În acest proces tu-ul care devine un eu diferit de al meu, dar condiție sine qua non de a fi eu-eu, eu-tu-ul se îndreaptă spre el pe care făcându-l tu devine noi. Așa este structura ființei umane de a vorbi prin dar ca sacrificiu. Cuvintele ce ți le dau mă reprezintă. "Îți dau cuvântul". Acesta sunt eu și ele sunt parte din mine. Geografie aici "stau". Pe unde îmi iese vorba îmi iese și sufletul.

Dar omul nu dăruiește

PICTURĂ ÎN ACRILIC, FĂRĂ NUME, DE RADU DRAGOMIRESCU

numai cuvinte. El intervine în cosmos și dăruiește lumi lumilor și lumină luminii. Într-un text liturgic din secolul V, aparținând lui Ioan Hrisostom, găsim o traducere perfectă a lui "dar din dar se face raiul". După ce are loc Cina cea de Taină preotul ridică Pâinea și Vinul, elementele culturii omului, spre a fi transfigurare din "cinstite daruri" în "sfințe daruri" zicând: "Ale Tale (sunt aceste daruri) dintru ale Tale, Tie aducem de toate și pentru toate". Ce urmează apoi? Pasărea Sfântului Duh pe care o găsim la geneza lumilor "zburând pe deasupra apelor" prefacă darurile în rai dumnezeiesc, pâinea și vinul fiind însuși trupul și sângele Mântuitorului. Împărtășindu-ne din El prin cuvintele noastre pe care le-am oferit ca "cinstite daruri" de pâine hrănitoare și susținătoare de viață și vin îi devenim parte și partășie din împărăția de lumină a Cuvântului aflându-ne din nou în raiul Logosului.

Geografia bucuriei este geografia cerului din noi. Ea începe cu tu pentru a descoperi pe eu. Formele ei de relief încep să sfârșesc cu Taborul ca transfigurare a lumii pentru că, repet, bucuria nu poate fi trăită de unul singur, ci ea trebuie împărtășită cu cineva. Ea este paradoxul celui care dăruind totul devine mai bogat decât toți și de aceea cel ce o îngroapă ca pe talant chiar și ceea ce pare că are i se va lua. Toți au primit dreptul la talant și nu e o nedreptate că unul a primit cinci, altul doi și altul unul. Cel ce a primit mult mult i se cere și cel ce a primit puțin puțin i se cere. Aici nu vorbim de cantități. Ceea ce pare mult sau puțin la noi oamenii este un puțin la Dumnezeu, dar peste puțin te-am pus, i se spune și celui cu cinci talanți dar și cu doi, și peste multe te voi pune, iar accentul cade pe "întră întru bucuria domnului tău" (Matei, 25:21).

Interpretarea clasică a parabolei talanților este

aceea că fiecărui om i s'a dat un talent. Ea nu este greșită, dar poate crea confuzie și chiar deznădejde pentru că în zilele noastre prin talent se înțelege o înzestrare cu aptitudini speciale a unei persoane de obicei în domeniul artistic. Unii pot să răspundă că mie nu mi s'a dat nici un talent nici să pictez, nici să dansez, nici să cânt, nici să scriu poezii și așa mai departe. În felul acesta interpretarea aparent ajunge să contrazică parabola în care găsim că fiecare a primit ceva.

Talantul sau talentul (talanton în grecește, talentum în latinește) era o unitate de măsură de aproximativ 26 de kilograme. Numele a trecut apoi în sistemul monetar din Attica pentru o monedă despre care am spus că era un "ban cu greutate". Cu timpul această "gravitate" materială a valorii a trecut alegoric la o gravitate a spiritului omnesc spre valori transcendente. Astfel în limba română cel care gravitează spre adevăr are un "cuvânt cu greutate" de spus într-o anumită dilemă sau situație. De asemenea, cel care gravitează spre bine și frumos a fost asemănat cu un om care are un "talent", adică o "gravitație" spre cele spirituale.

Parabola cu talanții trebuie interpretată mult mai simplu, ca o problemă de matematică: ți se dau următoarele date și ți se cere un anumit răspuns. Toți cei din problemă au fost înzestrați cu ceva: unul a primit cinci talanți, altul doi și ultimul unul. Fiind înzestrați e vorba de o "zestre", deci li s'a dat la toți ceva fără nici o condiție, sau un merit privilegiat, toți dintre ei fiind slugi. Ce li s'a dat? Li s'a dat un dar și nimic mai mult. Dovadă că a fost un dar și nu o obligație este faptul că gestul are natura unei facerii unui cadou când dăruind ceva cuiva nu-i dai și directive ce să facă, sau cum să întrebuințeze cadoul. Dar

nu a fost dar, o să mi se răspundă, pentru că după multă vreme stăpânul s'a întors și a făcut "socoteală cu ele". Observați nuanța? Nu le-a făcut socoteală lor, ci a făcut socoteală împreună cu ele, în textul grecesc "synairei" precizând clar acest lucru, propoziția "syn", ori "xyn" în dialectul attic, înseamnă a face ceva împreună. De asemenea, nu se spune că le-a cerut socoteala, ci doar că "a făcut socoteală împreună cu ele", ceea ce ar fi o discuție între doi oameni care nu s'au văzut demult.

Stăpânul poate a început să povestească pe unde a fost și ce a făcut prin acele locuri îndepărtate, iar la rândul lui cel cu cinci talanți a povestit și el ce a făcut în acest timp și aducându-și aminte de cadoul primit aduce stăpânului o veste bună: "Doamne, iată cinci talanți mi-ai dat și iată încă cinci am mai câștigat cu ei". Că a fost dar și nu o obligație se vede din firescul discuției. Stăpânul nu-i spune "dă-i încoace cât mai repede" ci relaxat se bucură că darul lui nu a rămas fără răspuns, că a fost prețuit, că i se aduce ca o "jertfă a laudei" că bucuria slugii este însăși bucuria lui. Tocmai de aceea i se și spune: "întră întru bucuria domnului tău".

Structura ființială a omului este întocmită din dăruire, iar dăruirea este bucurie, care la rândul ei dacă nu e împărtășită devine suferință, iar omul suferă numai atunci când "e ceva rău cu el", suferința fiind un accident și nu o stare firească. Abia în această lumină putem să înțelegem ceea ce ar părea paradoxal că acel ce dăruie va avea mai mult, iar cel ce nu are această stare chiar și ceea ce pare că are (cazul talantului îngropat) i se va lua și dăruit celui care are mai mult. Mai simplu: Raiul începe din însăși ființa darului ca exprimare a bucuriei. □

Literatură și Istorie

CITINDU-L PE HORIA STAMATU

—Titus BĂRBULESCU—

"Turma visurilor mele eu le pașc ca oi de aur
Când al nopții întineric
Lasă norii lui molatici, înfoiați în pat ceresc"

M. Eminescu, Memento Mori (postumă)

O vână a lumii e Dunărea.
Curge către
înima ei dar înapoi spre izvoare
a urcat zeul iubirii al morții
și învierii

În Tracia s'a născut
Dionysos și după ce-a urcat
peste undele râului a coborât
cu rinul răsădind în vița de vie.

Legăți în carne și oase ne curge
doar vremea. Râul e fluid spațial
dezleagă și leagă etern cu vremelnice

H. Stamat, Râul

"Om?
Din omături coboară
turmele uitate
turmele de chiciuri
turmele de stalactite
turmele uriașilor
turmele de piatră
turmele de lut
turmele nevoii
Lupii adulmecă urmele
când soarele iarna străvede
și munții de ceață se rup."

H. Stamat, Când soarele

"Patria ta călătorule
e tot ce se desvăluie
ochilor tăi mereu căutători
și adevăr e tot ce se vede
cu ochii întregii ființe.

De unde am venit?

Din noaptea durerii fără capăt
se ridică roiri de stele
și-mi luminează calea
în lumea de aici
icoana celeilalte."

H. Stamat, Punta Europa, VII.

"Căzută-au negre foi din calendarul
cu sărbătorile muiate n sânge
e frig pustiu în sine se strânge
nimicnicia întinde amarul

Învinsă lumea pe-o roată se frânge
într'un oftat ce-i răscolește jarul
în raiul destrămării la hotarul
tăiat în vis de ucigași năluce

pădurea își risipea bănelul
într'un vârtej de frunze căzătoare
de-atâta prea-lumină orb poetul

se străduia s'adune praf de soare
dar cerul își scutura sipetul
pe crestele de steapă nemăscare."

H. Stamat, Perspectivă

"La râul Vavilonului ședeam
și cu amar după Sion plângeam;
harfele frumos sunătoare
le-am pus în sălcii plângătoare

Biruitoarii cereau să le cântăm,
vrăjmașii să ne bucurăm;
Cântați-ne cântările Sionului!
Dar cum să cântăm cântările Domnului?
Cum să cântăm în locuri străine?
Cum să te uităm Ierusalime?

Dreapta să-mi întepenească,
limba-n gură să-mi se lipească
de te-oi uita Ierusalime
și mă voi bucura fără tine!"

H. Stamat, Psalmul 136

După ce-au ocolit pământul
și au mâncat boii soarelui
și poamele de aur
corăbierii au pierit..."

H. Stamat, Ulise

Bucură-te Irimie
neamuri bucurați-vă
din umila rumânie
luați îndestulați-vă!

H. Stamat, Acatistul sfântului necunoscut
(Condae II)

"Tu Fiu Frumos pierdut în ceață
tu Soare nou ce m'ai răpit
să-mi spui: amurg era ori dimineață
când neștiind am adormit?!"

H. Stamat, Închinare

Patria lui Mihai Eminescu - călător de-a lungul și de-a latul țărilor românești sfășiate, cronicar al vremii Românilor - este limba românească. Un "nu știu ce și nu știu cum", o armonie "dureros de dulce" care s'a întipărit în memorie, îi încântă zilele și nopțile pentru că și cugetarea luminată tainic și sunetele harfei cântă pur.

Patria lui Horia Stamat - contemporanul nostru, cronicar al vremii Românilor ("în lumea de aici/icoana celeilalte") - este limba română - de calitate eminesciană -, pe care el o folosește, spre desfătarea cititorului, în creațiunea lui, adică: Poezie, proză politică, filosofie a istoriei. Poezia lui sună pur, în cadențe care ne răscolesc vârsta lumii de acolo, de aici, de pretutindeni unde timpul și spațiul românesc sunt implicate în drama istoriei și culturii umane. "Vârsta lumii e neliniștea", spune el. Iar, înaintea lui și după Eminescu, apăsându-se peste puritatea muzicală a poeziei românești, nutrită de soarta lui, a Românilor în lume, spune simplu părintele Mateevici: "...grăul pânii/ când de vânt se mișcă vara/...limba noastră, vechi izvoade.../ Zbuciumul din codrii vegnici / Nistrul lin..." Scrie românește,

gândește clasic românește, iubește frumosul, urăște uritul - estetic, istoric, Horia STAMATU este un maestru al expresiei culturale românești de astăzi.

Ce se amestecă și se frământă în catharsisul expresiei culturale românești? Factori spirituali, imponderabili și vizibili: limbă, suflet, sânge, pământ, hermeneutică populară sau savantă (rituri străvechi, mituri), istoria norocului și nenorocului unui neam răvășit de "celălalt", de alte neamuri și limbi. De aci aplecarea scriitorului român pentru proza politică, așa de acerbă în România dinaintea și din vremea celor două războaie; astăzi și acolo, proza politică a scriitorului român s'a "refugiat subteran" în literatură onirică, în arhaizate - vizuine paseist-romantice față de prezentul devastat și acoperit de ideologia devastatoare a ocupantului. În literatură orală, doine interzise, netipărite acolo... Dar pe limbă s'a apăsât mai mult în cultura românească. Ea o fertilizează, nu o înstrăinează. În limbă și stil organic românesc se întrupează ideile, desfășurarea amplă și metaforic fulgerătoare a creației culturale românești.

Limba poeziei și prozei politice a lui H. Stamat, la nivelul "foniei" armonioase și armonice este "grăul pânii" / când de vânt se mișcă vara... La nivelul ideatic este deschisă conotațiilor noi și fecunde, metaforei de sânge și țărână frământate lingvistic, care produce șocul inteligenței textului prin imagine. Stărnește confruntarea între frumos și urit, între ardere și cenușă, răs și plâns, istorie și anistorie. "Când doi câini / se bat pe un os / oamenii fără dinți răd / Si fac întineric / "Si mai la vale, în zbor frânt: "Secole secole / cavale cavale / tot mai la vale / frânțele șale /... În sângele ce-a fost vărsat / ne-am îmbrăcat / dar s'a desprins / un astru al zborului fără capăt/..."

Un om cu dinți tari, cum era Nae Ionescu, zicea la rândul lui, în proză politică: "Trăim în istorie sub păcat. Fără drept și luptă pentru existență, am fi ingeri..."

H. Stamat serie proaspăt și organic românește. Sintaxa îi este strănsă - nu ermetică -, cuprinsă în categoriile logice abisale care sunt proprii limbii și fineții limbii românești. Ca la confrații lui în creație: Ion Barbu, Dan Botta, astăzi "împăcați în veșnicie sub zodie românească", cum

spune autorul în Acatistul sfântului necunoscut, dedicat lor. Unde? "...la râul fără jos și sus/ la râul fără de apus/ la râul unde tot răsare / curcubeu fără hotare/..."

H. Stamat? Contemporanul nostru, cronicarul ales (de "norocul cultural" al Românilor) al vremii sfășiate a Românilor de ieri, de astăzi, a debutat la revista de avant-gardă Ulise, Laureat al Fundațiilor regale, cu o plăchetă de versuri, Memnon (1934). George Călinescu (Istoria Literaturii române. București 1941): citea mult, prea mult, deși nu în adâncime. Cu scăpări și scăpări de apreciere. Foarte multe scăpări și erori impresioniste erau determinate de lectura lui rapidă, de darul lui de portretist baroc de farmec, mai de grabă decât de cercetător aplecat sobru și savant peste fenomenul istorico-literar românesc, cum erau, bunăoară, T. Vianu sau Perpessiciu. Criteriile îi erau subiective, când nu erau formalist crociene, ba chiar păcătuiau prin omisiune. Erau superficiale, ca ale unui cititor răsfățat de lecturi abundente și incitate în aprecierile critice de gustul lui propriu de creator teribilist... Pentru scriitorii foarte tineri și mari din

anii 1932 - 1940 - de aur pentru literile românești - n'are "flerul" lui Maiorescu, pe care acesta l-a avut la vremea lui pentru Eminescu, Creangă, Caragiale, Slavici, Odobescu, Goga... Pricepe mai bine proza beletristică; proza politică, poezia îl copleșesc.

Despre foarte tânărul Horia Stamat și Memnon, G. Călinescu scrie sumar și după ureche: "...Suntem în plin dictu automat, însă dirijat după formula și chiar materialul lui Coc-teau, în scopul reținerii unui grațios (efect) de surpriză" (p. 816) De altminteri, nu scrie mai mult, sau mai adânc despre alți tineri de atunci, ca Cioran, Eliade, E. Ionescu, Dan Botta, unii ceva mai vârstnici și cunoscuți "jurnalisti", după el, ca Nae Ionescu, Radu Gyr, Sandu Tudor, M. Vulcănescu...

Citindu-l și recitindu-l astăzi pe H. Stamat, când opera lui s'a împlinit și continuă să se împlinească, cu poezie, proză politică contemporană (vie, neconformistă, adică justă și formulată viguros), studii critice vechi și noi, semănate prin publicațiile exilului, ai sentimentul jubilat de a fi în marea istorie și literatură românească, care din dureri înăbușite se îmbogățesc zi de zi. Si din speranța

intemeiată pe artă de a fi rostite fericit. "...Oricine a cunoscut România subcarpată, dela satele numite de munte, a avut intuiția acestei "fericiri" originare, pentru că această lume a noastră fără să fie o lume a fericirii leneșe, în sensul unor orientali, era o lume care în ciuda normalelor greutăți, necazuri, griji, luptă, ignora nefericirea". (H. Stamat, Între utopia orfică și hieraticul mioritic. Revista Scriitorilor români, München, 16, 1979)

***

Poezia lui Memnon (București 1934). Recitativ (Madrid, 1963). Punta Europa (Madrid, 1969). Reviste românești: (din 1949 până în 1973): Luceafărul, Paris. Libertatea românească, Madrid. Înșiră-te mărgărite, Rio de Janeiro. Fapta, Madrid. Caete de Dor, Paris. Destin, Madrid. Revista scriitorilor români, Roma, München. Prodomos, Paris-Freiburg. Limite, Paris - Madrid. Alte piese au apărut în Poezia românească, antologie alcătuită de Vintilă HORIA, Salamanca 1956. Kairos, Caetele inorogului. Paris 1971. Ed. Hyperion. Cuvântul Românesc. Hamilton Ontario, Canada... □

CRONICI

Literare-Artistică-Culturală
din exil și din țară

Prof.Dr. Anton CRIHAN

ROMANIAN RIGHTS TO BESSARABIA ACCORDING TO CERTAIN RUSSIAN SOURCES

Humboldt State University Press
Arcata, California
1986

Imi permit pridvorul unei paranteze primind dela Humboldt State University această valoroasă carte despre drepturile românești asupra Basarabiei așa cum apar în anumite surse documentare scrise cu lațuța lor chiar de Ruși.

Pornisem acum vreo doi ani de-a lungul Californiei cu un dor care mă chinuia demult. Propriu zis nici nu știam în ce parte mi-ar putea apărea cea stea polară a dorului, ceva ca o geografie a luminii-anamnesis din clipa ce se părea că am mai trăit-o odată. Când, cum? Si unde? Numai copacul Yggdrasil ar putea să-mi răspundă. Jung și cei cu psihologia abisală ar fi găsit corespondent în dorul meu pentru "vederea" copacilor uriași dela început de lumi din California ca o refulare a altui dor concentric pe care-l exprimam, când eram în țară, plecând vara pe la toate mănăstirile din Moldova.

Așa am ajuns în San Francisco și de acolo, prin bunăvoința poetului Vasile Versavia care m'a așteptat cu automobilul, am reușit să cunosc "Casa Română" din Oakland, unde am fost și găzduit. Acolo l-am întâlnit pe Prof. Dr. Ilie Smultea, un om cu o inimă largă ca și Pacificul pe malul căruia și-a făcut casa. Mă așteptam la el, fiind profesor universitar, la niște ifose de "crab vehement", folosind expresia lui Tudor George, și când colo ce om am întâlnit! Ceea ce Rahoveanu concepea în sintetizarea "omeniei" ca vector al spiritualității românești o găsisem întrupată în acest om de o modestie rară, unul din "generația" cu care s'a identificat Mircea Eliade. L-am aflat la masina de scris. Scria niște invitații chemând pe Românii din împrejurimi să participe la shujba religioasă ce va avea loc. Când Versavia m'a prezentat am văzut acel zâmbet pe fața lui,

asemănător cu făcutul dimineții pe Ceahlău. Numai Românul poate zămbi așa. Este cea lumină interioară pe care Blaga o găsea la Români în "boicotarea istoriei".

Ultima carte apărută sub egida "Casei Române și Capela" este "Romanian Rights to Bessarabia according to Certain Russian Sources", scrisă de profesorul Anton Crihan și publicată de "Humboldt State University Press" din Arcata, California, 1986.

Profesorul Anton Crihan s'a născut în Basarabia și a participat activ la reunificarea Basarabiei cu România fiind chiar martor la marele eveniment istoric din 27 Martie 1918, când România a devenit Mare și la propriu și la figurat.

Este o carte de o valoare istorică imensă. Si aceasta din două puncte de vedere. În primul rând prin faptul că fiind tradusă (de Ilie J. Smultea și Eugen Teodorescu) într-o limbă de circulație mondială aduce un serviciu eficient cauzei românești făcând accesibilă adevărul despre Basarabia tocmai acolo unde trebuie. Noi Românii știm că Basarabia e românească, dar nu și străinii. Si aici mi-aș permite o modestă sfătuire. Să folosim limbile de circulație universală pentru apărarea cauzei noastre românești. Așa a făcut Bălcescu și cei din primul exil și așa trebuie să facem și noi.

A doua valoare a cărții constă în aceea că documentele aduse de prof. Anton Crihan despre drepturile românești asupra Basarabiei nu sunt luate dela Români, sunt bune și acelea, dar psihologic vorbind nu au puterea de convingere ca atunci când le iei chiar din gura hoțului "Care adevăr grăiește". În cazul de față Anton Crihan folosește numai documente rusești care ne duc cu gândul la vorba dulce a cronicarului că "Pasărea pre limba ei chiere".

Acest aspect e sesizat în prefață și de prof. Ilie J. Smultea: "Meritul cărții lui Dr. Crihan e îndoit. În primul rând, argumentele ei pentru drepturile demografice, culturale și istorice ale României asupra acestei provincii sunt derivate din scrierile binecunoscuților ziariști și oameni de știință ruși a căror obiectivitate nu poate fi contrazisă. În al doilea rând, comentariile Dr. Crihan sunt scurte, logice și la subiect. Faptele și datele sunt aduse să vorbească prin ele însele. Lucrarea are o vigoare și savanțului, este minuțios și cu multă grijă organizată, și-i are temelia pe surse revelante bine selectate. Prof. Anton Crihan a adus o contribuție esențială și originală la clarificarea caracterului românesc al țării și poporului din Basarabia."

Cumpărați această carte și o trimiteți tuturor senatorilor și congressmen-ilor din orice țară vă aflați. E ceea ce puteți să faceți pentru neamul nostru crucificat de neomădismul slavon. Să nu fie bibliotecă a lumii fără această carte! Cumpărați și dăruiește un exemplar la biblioteca universității din orașul tău. Să știe întreaga lume că Basarabia și Bucovina sunt pământurile lui Stefan cel Mare și Sfânt! Măine când aceste pământuri "cu mănăstiri și brazi" și "pline de grâne, pline de dor" vor fi din nou ale noastre. Zi în care cred cu fiecare por al luminii sufletului meu, îți vei aduce aminte, pentru că vremurile nu sunt departe, că ai făcut ceva pentru frații tăi români din Basarabia amenințați să dispară sub urgia Leviantului Roșu. Libertatea lor va fi libertatea ta pentru că nu suntem liberi atât timp cât frații noștri și pământul deoștăit cu canela lui Stefan cel Mare și Sfânt dela Putna sunt sortii să dispară din istorie prin măsurile diabolice de rusificare a lor. Ascultă-ți inima frate Române. Ești liber și într-o țară liberă. Dacă tu vei tăcea pietrele cetăților de pe Nistru vorbii în locul tău. Dar va fi prea târziu pentru tine. Va fi târziu pentru că tu ești om. Pentru că ești Român. Pentru că vorbești o limbă sfântă de sânge și lumină, de jertfă și dor, limba lui Stefan și Mircea. Si limba nu e vorba numai, ci neam și credință.

Cartea costă 5 dolari, plus cheltuielile de expediere, și se poate comanda dela adresa: CASA ROMANA SI CAPELA 124 Montecito Oakland, California 94610

D.I.

PLOUĂ...

Plouă pe oca Jilavă,
Plouă cu stropi de otravă;
Ploaia, sub gene, îți strânge
Ploaie de lacrimi cu sânge.

Plouă prin coșuri-cuibare
Ciorilor croncănitoare.
Ploaia'n burlan se prelinge,
Focul în sobă se stinge...

Ploaia prin ziduri răzbește,
Sufletul mucegăiește,
Hoitul se'mpute în tină,
Inima prinde rugină.

Plouă... pe-o viață scârnăvă...
Plouă... pe-o minte bolnavă...

Jilava, Noembrie 1958

Gabriel NARUJA

Richard Wurmbrand MARX & SATAN Crossway Books, Westchester, Illinois

Este cea de a 14-a carte a pastorului Richard Wurmbrand de când a sosit în lumea liberă, pe care nu ar fi apucat să o vadă nicio dată, dacă un număr de credincioși protestanți din Norvegia nu l-ar fi "răscumpărat" pentru suma de 10.000 de dolari dela guvernul comunist din București.

Cartea este scrisă în limba engleză ca și precedentele și a apărut înprimăvara acestui an. A fost tradusă imediat în limbile: rusă, chineză, germană, română și slovacă, urmând să apară în toate cele 50 de limbi din țările de pe glob unde își are sediul și reprezentanțe CHRISTIAN MISSIONS TO THE COMMUNIST WORLD, organizație misionară și de luptă pe care a fondat-o și pe care o conduce neîntrerupt, ajutat de fiul său Mihai și de soția sa, Sabina.

Atât MARX și SATANA (dracul sau diavolul) cât și celelalte lucrări ale sale se pot comanda în Statele Unite la: LIVING SACRIFICE BOOKS, P.O. BOX 938, MIDLEBURY, IN. 46540. Cei care vor să-l asculte, pot comanda la aceeași adresă casetele sale cu predici, care sunt până acum în număr de 32, dintre care două aparțin fiului și soției.

Iată lista cu toate cărțile pe care le semnează: TORTURED FOR CHRIST; REACHING TOWARD THE HEIGHTS; VICTORIOUS FAITH; THE UNDERGROUND SAINTS; THE WURMBRAND LETTERS; IF THAT WERE CHRIST BLANKET?; SERMONS IN SOLITARY CONFINEMENT; IF PRISON WALLS COULD SPEAK; CHRIST ON THE JEWISH ROAD; ANSWERS TO MOSKOW'S ATHEISTS; 100 PRISON MEDITATIONS; WHERE CHRIST STILL SUFFERS și IN GOD'S UN-

DERGROUND.

Menționăm în mod special o a 15-a carte pe care nu o scrie el, dar este scrisă și tipărită prin grija guvernului Statelor Unite, după depozitiile făcute de el, în 1966 și care poartă titlul: "HEARING BEFORE THE INTERNAL SECURITY SUBCOMMITTEE OF THE UNITED STATES SENATE, 1966".

Toate aceste cărți prezintă o valoare documentară incontestabilă și doar într'un din ele --IN GOD'S UNDERGROUND-- s'a strecurat unele pasagi și aprecieri susceptibile de reconsiderare, lucru de recomandat pentru edițiile viitoare. A ceeași mențiune este valabilă și pentru cartea THE PASTOR'S WIFE, a soției sale și BETWEEN HAMMER & SICKLE, a fiului său.

MARX SI SATANA își are sorginea într-o broșură publicată de autor înainte cu câțiva ani, în care făcea doar referiri la legăturile pe care Marx le-a avut cu diavolul după ce se lepădase de Dumnezeu. Autorul folosește termenii de "biserică a diavolului", locul unde satanistii se închină diavolului, ceea ce făcea și Marx. Am considerat nepotrivit și blasfemie să numesc "biserică" un asemenea locaș, întrucât biserică este de esență strict creștină și privește exclusiv legătura dintre om și Dumnezeu. Recomand și autorului să adopte această idee, sau să găsească un alt termen înlocuitor al loc unde diavolul oficiază.

Apariția broșurei și răspândirea ei în întreaga lume, în cele 50 de limbi în care a fost tradusă, a stărnit violente atacuri la adresa pastorului, mai ales în Germania de Est, cât și în țările de după Cortina de Fier. Cartea MARX SI SATANA este atacată cu și mai mare vehemență și prima țară care o face este tot Germania de Est, unde publică DEUTSCHE LEHRERZEITUNG din Berlinul de Est, sub titlul: UCIGASUL LUI MARX consideră cartea drept cea mai dușmănoasă și provocatoare lucrare scrisă vreodată împotriva părintelui comunismului și se complăce totodată la atacuri ad hominem, la adresa pastorului.

Sprîjinindu-se pe o documentație uimitor de bogată și absolut verificată și după ce arată că o treime din lume astăzi, este marxistă, adică comunistă sau dominată de comunism, el invită pe toți cetățenii lumii să cântărească cu toată seriozitatea și răspunderea gravitatea situației raportată la dovezile ce aduce, îndemnându-i să hotărască singuri ce au de făcut și ce drum să aleagă.

Cartea MARXSATANA servește cauza creștină și ordinea morală în lume. Numai un monstru care și-a vândut sufletul necuratului putea scrie acum o sută și ceva de ani că: "IDEEA DE DUMNEZEUESTENOTA FUNDAMENTALA A UNEI CIVILIZATII PERVERTITE. EA TREBUE SA FIE DISTRUSA".

Dacă nu am reda decât atât din OPERELE lui Marx și ar fi suficient pentru a ne face o părere și a realiza cât de amenințată este temelia creștină a lumii, la de ce denumirea de IMPARATIE A DIAVOLULUI, peste tot unde domnește comunismul, este dreptă și cutremurătoare, iar răspunderea noastră în fața lui Dumnezeu și a posterității este imensă.

Recomandăm tuturor cartea pastorului Wurmbrand, inclusiv și poate mai ales- comunistilor.

Victor CORBUȚ

ȘTEFAN MUNTEANU ÎN CĂUTAREA SPAȚIULUI PIERDUT

— Dumitru ICHIM —

Înainte de a pronunța "în căutarea spațiului" la Ștefan Munteanu dăm câteva date biografice. S'a născut pe 4 Noiembrie 1926 în Caracal, județul Olt. Urmează cursurile Colegiului Național "N. Filipesco" și ca elev prezintă prima expoziție personală reprezentând grafică de șevalet, ilustrație de carte și caricaturi. Studiază apoi la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică "Ion Luca Caragiale" având profesori pe Eugen Schileru și Victor Iliu. Din 1954 îl găsim pictor animator la Studioul Cinematografic "Lucu-resti", iar din 1959 lucrează în acest gen ca scenarist și regizor.

Din cele vreo 18 filme ale lui Ștefan Munteanu cităm: "Căsuțe ascunse", "Zgribulici", (premiat la Festivalul Internațional de la Veneția, 1962), "Electronic", "Petrică și încă cineva", "Punctul", "Dimensiuni" (premiul la Festivalul Filmelor de la Bergamo, 1966 pentru cel mai bun autor), "Terra", "Aventura în albastru", "Domnișoara Vrăjitoare", "Medievală", "Miraj", "Elefantul invizibil", "Să vișam aripi", "Asteroid", "Pe un picior de plai", "Invenția", "Volare necesse est" și "Vade mecum" (premiat cu diploma Festivalului Internațional de Filme din Triest, 1972). Din nenumăratele articole apreciative la opera cineastă a lui Ștefan Munteanu, din țară și străinătate, ne oprim (enumerarea ar lua câteva pagini) la numărul 120 al revistei de specialitate din

Franța "Cinema 67" redând un fragment dintr'un amplu reportaj prezentând Festivalul Internațional al Filmului care avusese loc la Cracovia: "...deja, anul trecut, la Mamaia, Ștefan Munteanu se dovedise unul din realizatorii români care promiteau CEL MAI MULT (sublinierea noastră). El a realizat, în general, așteptările noastre, pentru că, în acest an, cu "La Terre", el face o disertație grafică pe o mică povestire filosofică a cărei idee generală ar putea fi rezumată astfel: lupta permanentă între viață și moarte, în ansamblul naturii. Este o temă simbolică, solicitând un grafism de aceeași natură, în cadrul căreia Munteanu opune, în mod constant, unei linii negre de cărbune, care încearcă să distrugă toate manifestările vieții, florile multicolore. Iată, într'adevăr un realizator care posedă un grafism și mai ales idei grafice interesante. (...)"

Efervescența spiritului lui Munteanu în polivalențele exprimării este pur și simplu eclatantă. Paralel cu activitatea de regizor, scenarist și pictor de desene animate îl găsim prezent ori și unde vocala literară a poeziei se întâlnește cu magia liniei, urmând vraja onirică a inconștientului în povestea lumii din tuș și peniță. Spicuim câteva din expozițiile de grafică a lui Munteanu: Predeal - 1948, București - 1957, 1960, 1968, Roma - 1972, Atena - 1973, Livonia, Michigan -

1974, San Francisco, California - 1975, Oakland, California - 1976, San Francisco - 1978, München, Germania - 1980, Los Angeles - 1981.

Ca poet și scriitor, pe lângă valoroasele contribuții la publicațiile ce apar în exil, la care a adăugat, cu jefită financiară, bijuteria "Micron" enumerăm doar câteva titluri de cărți din cele care mi-au parvenit, deși lista nu este completă: "Zăpezile violete" - 1976, "Povestiri într'un milimetru" - 1977, "Căsuța postală" - 1977, "Liceul militar" - 1977, "Un nor cu număr de provincie" - 1978, "Vacanța de seară" - 1979, "Cercul în buzunar" - 1980, pictopoeme: "I beg to differ" - 1979, albume cu desene: "All right" - 1976, "Dreams" - 1980, "Floarea și buruiana" - 1978, etc.

Dotat cu un intelect sprinten, cu o cultură diversă, fluent în câteva limbi moderne, cu acces la greacă și latină pentru Ștefan Munteanu darul cu care vrăjește ochiul prin peniță și tuș este nu numai oficierea unei vocații spre care s'a născut să o exprime, ci o responsabilitate obsesivă și chinuitoare în odiseea spre "spațiul pierdut".

O bună parte din opera lui Ștefan Munteanu tratează ideea filosofică a căutării "spațiului pierdut" al lui "ens - istare", ca o "reamintire a Ființei", folosind expresia din "Rostirea esențială" a lui Constantin Barbu, fiul autorului "Jocului secund".

Dacă ne-am opri numai la poemele și desenele atât de sugestive din "Sintaxa aerului" (Editura Micron, Los Angeles, 1981) ar fi poate de ajuns să ne facem o idee în mare cum simbolul adus prin slove reverberază prin liniile de tuș ale peniței, nu epuizând în desfășurare toate răurile ideatice, ci deschizând și sugerând orizonturi cosmice cugetului aplecat

asupra a ceea ce este temei și noimă. Uneori o face cu ajutorul negativului de film, cu lumini aspre și amare, dar nu desădăjduite, ci surzându-se: "semnalele țigărilor, mirosul evadat din respirația paharelor, răsete cu încălțăminte groasă, toate, ba chiar necunoscutele ecuații divertismentului căzute sub masă, paralelipiede erotice, o viață are omul, pe trotuar, se mai găseau câteva bucăți sparte din lună, salutăm". (Sămbătă seara, pg. 5) Disecția aceasta a cronomorficului o găsim și în "Party" cu o lume n'as zice caricaturizată, ci doar pocită din interior, banală, falsă, acționând epidermic și numai la acest nivel hyleast. La fel, în "Iad, pluralul" "forma substanțială" de care amintește Aristotel își pierde dinamismul genuin și caracteristic, ispită "deformării" actualizând potențele unui mediu epigonic cum poate fără să vrea Bernard Russell l-a văzut prin "atomismul logic" în care lucrurile se dizolvă în "sense data", ori Ludwig Wittgenstein prin "faptele" care sunt "pictate" cu propoziții. Parabola florii din poezia lui Munteanu e concludentă. Floarea e dusă într'o casă de oameni bogați unde se pare că ar avea de toate pentru că trăiește între "lucrurile lor de preț". Valorile fiind inversate "floarea a uitat să bea apă, a uitat să trăiască" și a viețuit până când "s'a stins de urât" (Biografie, pg. 7).

Starea "onsistențială" ca "reamintire a Ființei", sau căutare a spațiului luminii pierdute o găsim exprimată la Ștefan Munteanu printr'un joc metaforic uneori de o îndrăzneală eclatantă și onirică, făgăduind artezian ca o sevă sonoră filigranând simbolului potențe inimaginabile. Cromaticul liric din cărțile de poezii "Cercul în buzunar", "Pragul",

"Ceață londoneză", "Armura de staniol" și celelalte cred că l-am putea înrudi analogic cu cel al peliculei lui Ingmar Bergman care atât de remarcabil a redat expresionismul nordic, prin ironie și imaginea senzuală și crudă a "tărâmului celălalt" din noi sau metafizic. Ne gândim, în special, la filmele: "Pecetea a șaptea" (1956), "Fragil sălbatic" (1957), și faimoasa trilogie formată din: "Printr'o sticlă întunecată" (1961) - aluzia e făcută direct la cuvintele lui Pavel din Tars că acum vedem și cunoaștem cele de dincolo ca printr'o sticlă întunecată, iar atunci le vom vedea față către față - "Lumina de iarnă" (1962) și "Linistea" (1963). Și la Ingmar Bergman găsim o căutare a "spațiului pierdut" și pentru a preciza și mai clar, acest "spațiu pierdut" nu e ceva ca un plus al omului, ci e însuși centrul lui de gravitație existențială și teandric de care s'a îndepărtat și alipirea de alt centru, fals și irațional de pe coaja lucrurilor producând o pervertire a afectelor.

Chiar în pesimismul cel mai acut atât în poezia lui Munteanu cât și în filmele lui Bergman se văd anumite străfulgerări din orientul ontic al lui, dar pesimismului un caracter de cadru, de subliniere apofatică a luminii. Omul e provocat la Bergman la un joc de șah, sau de badminton cu destinul și iese victorios, iar simbolul porumbelului nu e chiar întâmplător. La Munteanu destinul apare ca un vat-

man, o replică modernă a luntrașului Caron, în poezia "Călătorie". Când cele două personaje, bărbatul și femeia, îmbrăcate în alb, atenție la spusul ce ni-l aduce simbolul albului, părăsesc la capătul liniei de tramvai pe vatman, s'ar părea că au fost înfrânți de un destin implacabil. "Să căutăm un doctor..., repede..., spunea bărbatul. Ba deloc... E acolo un petec de iarbă albastră..." (Călătorie). Ca și în "Miorița", vedem cum "câmpul gol" este transfigurat, albastrul idealului și al spiritului trecând dincolo de răsul de umul singur al vatmanului, prin vederea celor "nevăzute".

Varietatea graficii și picturilor lui Ștefan Munteanu cuprinde o gamă atât de bogată încât nimic din ceea ce este uman nu îi este străin. Inspirația, ingenuozitatea, doina sau rock-ul liniei, fac ca acele "promisiuni" artistice ale lui Ștefan Munteanu, sezizate de revista pariziană "Cinema 67" să le vedem realizate, ceea ce nu înseamnă că Ștefan Munteanu s'a mulțumit cu stacheta ridicată. Ștefan Munteanu este o mândrie pentru noi Români din țară cât și pentru cei ce ne-am atârnat harfele în sălci pe râul unui Vavilon din Europa sau America. Dela "Zăpezile violete" am citat în Noiembrie va implini 60 de ani. Deci 60 de ani mai tânăr! Cuvântul Românesc ridică o slovă cu urări de sănătate și închinând într'u sărbătorire din duhul lui Poeisis îi urează lui Ștefan Munteanu: "La mulți și fericiți ani!" □

POEZIE NEPUBLICATĂ

Mica mea Zăna Minării
mă întreabă ceasul zării
Nu îl văd, e-ascuns de nori
Suntem vesuic călători

Degetul Zănei minării
îmi arată fata mării,
hipodromul de călări,
pești mari și mici și muți

Degetul alege-o casă
și întreabarea nu mă lasă
pau' ne spun cine-i în ea
și înc'o mie alăturarea

Mica mea Zăna minării,
S'a făcut de ceasul senii
Paiul s'a făcut argilut
De ce crezi că eu te vreau?

Mă rutrebi de adevăr
Este prui sau este măr?
Pot fi, oare, fericiți
Lângă un posac sucit?

Ștefan MUNTEANU

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

SCRIITORUL PAUL GOMA

—Ion NEGOIȚESCU—

Dela Ostinato (1971) la Bonifacia (1986), scrierile lui Paul Goma, fie că sunt romane sau nu, au un seizant accent autobiografic. Uneori el ne oferă de-a dreptul pagini de Jurnal sau Memorii, cuprinzând evenimente de interes net istoric, la vremea lor notorii prin atenția ce li s'a acordat de către mass media și în care personalitatea autorului s'a manifestat impetuos. Dar oricât de obsedat de propria lui existență, ce constituie o temă esențială a scrierilor sale, Paul Goma nu a devenit romancier numai pentru că viața lui însăși i-a pus la dispoziție materialul vrednic de a fi preluat de literatură, după cum nici nu s'ar putea spune că el a trăit conform unor predispoziții fabuloase. O coincidență mai degrabă nefericită a împletit, în cazul său, literatura cu viața. Paul Goma nu și-a modelat în nici un fel existența, pe care în primul rând el a fost nevoit să o suporte, cel puțin până în miezul maturității, ca pe o succesiune neîntreruptă de nenorociri fie familiale fie naționale, neavând însă a răspunde decât de tăria morală cu care le-a întâmpinat. Paul Goma este unul din acei scriitori care cred ferm în dreptate și adevăr și ca atare își asumă sarcina de a semna și înfiera prin condeiul lor nelegiuirea și minciuna. Aparținând unei epoci și unei societăți în care dezumanizarea ia proporții colosale, datorită dorinței de a câștiga bani, de a deveni cunoscut, de a deveni puternic, el vizează mai puțin aspectele individuale ale răului și mai mult crima politică patentă, în sensul că făptuitorii reprezintă organizația, instituția, sistemul care îi determină la faptă și care deci poartă principala vină a comportamentului și acțiunii lor. Meritul artistic deosebit al lui Goma constă în capacitatea sa de a surprinde momentele cele mai acute și intense ale criminalității sociale promovate de orânduirile marxist-utopice, spre a le reda cu o minuție și o exactitate proprii individualității. El este un excepțional poet al cruzimii, întrucât există o corespunzătoare poezie, iar atitudinea sa față de cruzimea considerată în autonomia, în fenomenologia ei, garantează modernitatea operei sale, în măsura în care modernitatea în sine poate alcătui o valoare.

În literatura noastră contemporană, opera lui Paul Goma deține un loc ce

trebuia cu orice preț ocupat de un autor în stare a consemna fără nici o sfială acea realitate, căreia altfel îi era interzis a-și privi chipul în oglindă și, prin scriitori oricât de remarcabili câteodată, precum Marin Preda, C. Toiu, D.R. Popescu sau Augustin Buzura, își aproximase doar ori chiar inventase figura. Oricât de verosimilă și convingătoare artistic, ancheta politică din Cel mai iubit dintre pământeni nu apare decât ca un episod într-o desfășurare istorică deschisă, amenabilă. În romanele lui Goma însă, nimic nu este episodic, amendabil, reparabil, căci totul ține de un sistem închis prin însăși natura sa și care se implică deci în toate încheieturile lui, numai spre interior, deci schizofrenic.

Ancheta nu se mai restrânge la cauzele penale, în particularitatea lor, ci se proliferază ca fenomen social general: ea există oricând și oriunde, pentru că lumea se compune acum doar din anchetați și anchetatori. Goma însuși, ca persoană istorică, nu acordă nici cel mai mic credit moral, în textul memorialistic Chassé-croisé (1983), spionului care a refuzat să-l asasineze. Întreaga lui literatură se instituie justițiar, înafara oricărui pesimism ori optimism.

Prin modernismele la care face apel în unele romane, dar mai cu seamă în primele, el este capabil să poartă prin influența ce au avut asupra-i amicii săi, oniricii, la rândul lor tributari noului roman francez, Paul Goma își aranjează de fapt un fel de alibi ficțional. Căci el rămâne întotdeauna ceea ce funcționar este: un autor naturalist, care se bazează numai pe realitatea imediată, problematizând-o - în cazul său, prin considerente politice -, adică pe experiența proprie sau pe document. Acolo unde experiența proprie nu ajunge, căci ea nu poate îmbrățișa totul, or el vrea să dea seamă despre totul, despre toată grozăvia penitenciară, înrîmescă sistemului, el se documentează cu scrupulozitate. Zguduitorul roman Patimile după Pitești (1981) este rodul unei astfel de documentări. Supus pretutindeni experienței personale, pe care o utilizează ca pe un document, nu însă experienței interioare, subiective, căci el este prin excelență un scriitor

obiectiv; supus apoi documentului propriu zis, ispitit însă de romanesc, dela care împrumută procedeele moderne (monologul interior, schimarea perspectivei narative din punctul de vedere al persoanei, timpului și locului) și nu numai ca un alibi pentru document, Goma renunță cu vădită nostalgie la personajele pitorești sau funambulesc literare (un țigan deștept și simpatice în Ostinato, un lipovean stupid și șmecher în Garda inversă (1979), o Lila Piper malițioasă și francă în Bonifacia, o Vanessa candidă și enigmatică în Chassé-croisé), memorabile individualități, deși portretul lor nu depășește creionul, căci vocația sa cea mai onorată îl mână spre producții colective stigmatizate ai ororii și cruzimii.

Fiește, nu numai realitatea socială a oferit autorului Patimilor după Pitești și al Gherlei (1976) un material extraordinar: extraordinarele pagini de sadism din aceste romane se datorează deopotrivă fascinației exercitate de cruzime și oroare asupra scriitorului. Portretul bătrânei în suferință, din Garda inversă, o dovedește. Însă ceea ce distinge, în tratarea cruzimii, pe Paul Goma de marchizul de Sade este, înafara faptului că autorul din secolul al 18-lea pornea dela setea de eros iar contemporanul nostru dela revolta morală, - atitudinea estetică. La Sade, motorul principal al creației îl constituie imaginea literaturii și unui un formidabil substitut al realității inexistente, spre a o exalta. La Goma în schimb, imaginația joacă doar un rol secundar, ajutând la interpretarea realității formidabile și abhorate, spre a o condamna pentru că există și determină creația.

În viziunea lui Paul Goma, societatea comunistă, ca utopie penitenciară, se caracterizează înainte de orice prin modul crud de a considera omul. Propunându-și drept ideal "omul nou", ea devine o societate militant pedagogică, a cărei pedagogie se practică mai eficace prin tortură fizică și morală, în lagăre și închisori. Paradigmă a utopiei comuniste, penitenciarul este locul privilegiat de desfășurare a cruzimii, scena perpetuu luminată, în centrul domeniului ei tenebros. Nu întâmplător, naratorul din Patimile după Pitești e un spectator căruia scaunul din lojă i-a fost atribuit din pricina in-

firmității lui, astfel paradoxal dezirabile. Și fără îndoială, spectacolul acesta pedagogic evoluează optim în penitenciarul organizat ca un falanster, prevăzute cu celule, coridoare, ferestre oblonite, zarcă, izolare, astfel ca torționarii și victimele să-și execute ceremonialul într'un cadru cât mai stringent simplu. Bătăia finală, expusă de Paul Goma în Gherla, cu tot dichisul, precum o adevărată ceremonie care nu admite licențe, își capătă tocmai prin aceasta semnificația estetică, înscrinduse în literatura noastră ca o realizare artistică de prim ordin și - mai cu seamă! - inevitabilă.

Lesne de înțeles, literatura lui Goma este amenințată în însăși structura ei, ori de câte ori scriitorul cedează seducției publicității. În tratarea exclusivă a cruzimii el nu-și pierde însă niciodată controlul și chiar vulgaritatea convine, în asemenea situații, finalității artistice. Iată de ce, scrierea sa cea mai pură, mai copleșitoare este romanul Patimile după Pitești. Căci deși acest roman se încadrează în literatura revoltei, irezistibil profesată de dânsul, Paul Goma a reușit să-și reprime cu desăvârșire de astă dată sentimentele de umanitate, ca să zic așa, asigurând scrierii lui o rigoare pe măsura supliciilor consemnate. *Amplantul sferei tortionare cu sfere timbală scotând și mai bine în evidență sensul pedagogic, marxist-utopic al torturii. Utopică acum, adică abstractă ca un cod inventat de om dar nu având în vedere omul, tortura astfel practică nu-și etalează decât fața-i sadică - cealaltă față, masochistă, lipsindu-i. Știința lui Freud, tipic umanist, nu are ce căuta în Utopii. Iată și motivul pentru care Paul Goma s'a simțit obligat să o ignore - nevrând să afecteze concepția creatoare a unui scriitor politic prea instruit în privința obiectivelor de atins.*

Dacă Bonifacia apoi, cu cel mai pregnant personaj feminin din creația sa, ar fi fost neliniștorit fermecătorul roman de dragoste pentru care autorului i-au stat la dispoziție destule elemente și destulă proză grațioasă - și mă refer la temă și la implicațiile ei obișnuite -, Goma nu ar fi plasat în măruntaiele lui bomba care să-l facă să explodeze. □

ADAGIO

A nins cărarea din povestea noastră de demult
Si'n vraf de vremi uitate, s'a stins și amintirea,
Imi cântă la fereastră pe harpe reci, iubirea
Si vântul viscoleşte povestea ce-o ascult.

A nins în suflet frigul, chemările și viața,
Si ghiociei albi ți-au mângâiat obraji,
Iar bulgării cei negri ți-au fost la nuntă pajii
Si vâlul de mireasă ți-a fost atunci ceața.

A nins și te-am căutat prin "ierni de suferință"
Si te-am găsit tristete'n spitalul de nebuni,
Iar ochii tăi cei negri priveau ca doi lăstuni,
Doi ciocli naripați pe căi de pocăință.

În părul mătăsoș ce-am mângâiat odată,
A nins din colbul iernii "tăcerile de lut"
Si'n sufletu-ți, pustiul, culcușul și-a făcut.
Ciocnind de zor sicriul, cad bulgări din lopată.

Omoro ORĂȘIANU

DEOCAMDATĂ, NUMAI ȚIE

Ce târziu am observat că nu mai eram și ce normală mi-a
apărut întâmplarea
ce-a îngrozit pe-atâția făcându-i să se clatine
moartea mi se pare acum pâinea și sarea.

Cine rupe din pâine trebuie să 'nghită bucata
cine a înmuiat în sare va afla gustul ei
peste toate vorbele noastre descarnate
ca peste-o esplanadă - zborul rotat al unor porumbei.

Ce târziu am aflat că nu face nimic
că nu e nici măcar o dramă, darmite-o tragedie
să dispari așa, dintr-o dată, la un semn
ce ți se arată deocamdată numai ție.

Dorin TUDORAN

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

NOUTĂȚI

DORIN TUDORAN

De bună voie AUTOBIOGRAFIA MEA

Fragment din prefața autorului

24 Iulie. Aeroportul Otopeni. Ne tremură totul: mâini, voci, picioare. Câteva rude și câțiva prieteni, ce-au riscat enorm să mă vadă (ca atâția alții!) spatele nici o clipă în acest coșmar de ani și ani, sunt cu noi.

Femeia care plânge în brațele mele a împlinit 70 de ani. E bolnavă și n'a fost vreodată fericită. E singură. Cu plecarea mea intră într'un timp atroce al gramaticii suferinței. Unul contopind prezentul, trecutul și viitorul într-o singură secvență: Mai Mult ca Perfectul Singurătății!

Plâng, căci e ultima oară când o mai văd. Simt. Simte. Stie.

E mama mea.

Trecem dincolo de ei. Ultimele gesturi, ultimele cuvinte. Si ultima neobișnuită: mi se reține o carte - Colecția de cântece românești alcătuită de Kiriac. Smulg cartea din mâna ofițerului și, peste balustrada ce desparte de câteva clipe viața mea de dinainte și ce a mai rămas, pun cartea în mâna mamei mele. E cartea din care ea, sârmană profesoară de

muzică - de dexterități, cum se spunea pe vremea școlii mele! - m'a învățat colinde, rugăciuni, marile imnuri ale Românilor, române. E cartea din care s'a născut o bună parte a sufletului meu. Imi jur, printre lacrimi, încă o dată, să nu uit nimic! Să n'o las pe Alexandra să-și piardă limba maternă. Va avea acest abecedar "de suflet și simțiri"!

Ofițerul strigă în continuare. Nu prea înțeleg bine ce. Disting, însă, clar, la un moment dat:

"Tovarășu!"

"Domnule!", îi răspund,

"Domnule!"

Amuțește. S'a trezit!

Trecuți de ultimul control, ne prăbușim istoviți pe niște scaune. Fac un efort și mă ridic. Plec, cu fetița, spre toaletă. Imi scot ochelarii, mă spăl pe față cu apa ce sîroiește din robinetul elegant - pentru export! - Imi îndrept spatele și privesc în oglindă. Mie - care n'am memorat niciodată o poezie de-a mea! - imi vin în minte (în fața acestui chip descompus de miopie și de apa ce-l scaldă), imi bat

celelule creierului niște versuri:

"Imi strâng capul în mâini - / printre degete-mi curg / câteva fuste trasături ale chipului / câteva muni s au prăbușit / câteva mări au secăt / și toată această hartă răvășită / zvăcnește în palmele mele / ca o cenușă încă fierbinte. / In rest - nimic deosebit. / Cu puțină îndemănare / lăcuită cu finețe, / harta asta / mai poate fi luată în seamă / o vreme Eldorado!"

Am vreme să gândesc doar atât: nu sunt aidoma acestui poem al meu - sunt el! Iarăși:

"Să ne ridicăm - / n'am sărutat bocancul / talpa lui cu ținte / iat-o depărtându-se. Până acum / n'am făcut altceva / decât s'o simțim răvășindu-ne chipul / acum avem răgazul s'o vedem: / pierzându-se n-sus / pare chiar bolta cerească. / De vrem / putem distinge chiar carul mare - / răstignită pe bolțile lui / viața noastră încă / pălpăie. // Iți mângai obrazul / șoptindu-ți: să ne ridicăm."

Imi mângai obrazul. Mă îndrept de spate. Pentru a doua oară în viață mi-e teamă că am inebunit. E și ultima?

PREFAȚĂ

în formă de scrisoare

(fragment)

Iartă-mi aceste gânduri, în aparență departe de versurile tale, însă de fapt datorite lor, căci scrise pe marginea lor, izbucnite din Crăciunul copilăriei pe care tu mi l-ai pus dinainte ca o farfurie cu zăpadă și cântece. Îți mulțumesc deci pentru dar și îți urez din tot sufletul, dragă poete, un An Nou fericit printre locurile străine care au știut să ne dăruiască idei și bandaje cu care să ne legăm, cel puțin rănile. Cu mult drag, al tău vechiu

Vintila HORIA

Madrid, 20 I 85

[Signature]

HYPERION

4 R, DU GEN.H.BERTIER
92.200, NEUILLY S/ SEINE

FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:

☐ ocazionale

☐ periodice

a cărților românești care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:

☐ literare

☐ istorice

☐ științifice

(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori

☐ îmi sunt cunoscute

☐ nu-mi sunt cunoscute

NUMELE.....

SEMNAȚURA:.....

ADRESA.....

In așteptarea viitorului buletin cititorii
sunt rugați să ne precizeze prin comenzi
titlurile operelor pe care le doresc

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

...DE CÂND RUȘII TE PRĂDARĂ / N'AVEM SOARE, NICI HODINĂ / FĂRĂ TINE N'AVEM ȚARĂ, BUCOVINĂ, BUCOVINĂ...
Vasile POSTEUCĂ

28 Noembrie 1918 - 28 Noembrie 1986

REȘEDINȚA METROPOLITANĂ DIN CERNĂUȚI
(astăzi facultate de istorie comunistă)

BUCOVINA-ÎN LITERATURA EXILULUI

— Nicolae LUPAN —

În cele ce urmează, voi căuta să sintetizez gânduri și sentimente purtate de pibești români în cele patru zări ale lumii. Si dat fiind faptul că Noembrie este luna Bucovinei în cadrul Marii Uniri dela 1918, încerc să-i prezint, cu precădere, pe cei originari din "vesela grădină" alecsandrină.

Si n'aș putea să nu încep cu unul dintre cei mai distinși reprezentanți ai ei: Vasile Posteucă, astăzi un mult regretat poet, publicist și orator. Vasile Posteucă, deci, care, cu ocazia dezvelirii, la Vatra Românească din Canada, a Troiței celor morți în Siberia, își începea cuvântul de rigoare cu patetismul caracteristic de naționalist român neîntrecut:

"Ocupând, la 28 Iunie 1940, Bucovina de Nord și Basarabia, Rusia Sovietică s'a năpustit asupra populației noastre cu măsuri de nenaipomenită teroare. Pentru a crea climatul de neagră mizerie, floarea țărânilor noastre a fost direct ucisă sau ridicată și deportată în Siberia. Sub acuzația de a fi "burjui", deci gospodari de frunte, țărâni noștri au fost ridicați banditește, în miez de noapte, pe nepusă masă, cu câteva toale și un dărb de pâine, și aruncați în trenuri de vite, în condiții de nedescris, pentru a fi duși în puștiile și frigurile siberiene, și lăsați acolo, uneori în mijloc de iarnă, fără apă și adăpost, să înceapă o viață nouă, adică să moară de foame și frig..."

Originar din satul Stănești, astăzi rebotezat în Staniși, Vasile Posteucă și-a cântat toată viața în vers de poezie dorul de meleagul natal: "Bucovină, Bucovină, / Plai de basme și de stele / Te-a scris dorul cu lumină / pe cerul inimii mele... / Cu penel de vis subțire / Crești în patru zări: grădină, / Prag sfânt de mănăstire, / Bucovină Bucovină... / Mă adun în amintire / Si te-aud plângând străină, / Până'n stepele sibire, Bucovină, Bucovină... / Buga dela Putna sună / De străbună tot norodul; / Geme'n cripta lui străbună / Domnul Stefan Voievodul..."

Si pentru că în acel Mai al lui 1964, Vasile Posteucă duse vorba la "țărâni noștri ridicați banditește", gândul mă duce la un compatriot și prieten de-al lui din satul vecin Tereblecea, "gospodar de frunte", Dumitru Nimigeanu, care-și varșă uneori și el amarul înstrăinării sub formă de versuri: "O, Tara mea... ai fost frumoasă, / ai fost bogată O, mama mea Bucovină, / de ce ești înstrăinată?... /

"Româncă de pe malurile Siretului, din mândrul și înaltul sat Tereblecea - Bucovina, - scrie revista de cultură și artă Cetatea Luminii din Brazilia, - Doamna

Eglantina Dașchevici, cunoscută autăore de cântece populare și poezii patriotice, puse pe note, discuri și executate la pian ne-a dăruit, cu talentul și dragostea ei de neam, două volume de poezii intitulate Tara mea".

Voi spicui doar câteva rânduri din versurile consacrate țărânilor români: "Eu, Moșnean Român, cu frunte n'ntrecută gem de jale, / Si'ndoit de durere, plâng amarul țării mele, / Dușmanii țării mi-au luat totul, pe din urmă, / Ogorul, pe care cu sfințenie din moși-strămoși eu l'am avut..."

Iar un alt Român pibeag, tot din Bucovina, dela Voloca de lângă Cernăuți, Dumitru Paulescu, stabilit de 42 de ani în Brazilia scrie în revista Cetatea Luminii pe care o și redactează: "Ridică-te la luptă, Bucovină, / Ridică-te la luptă țară mușatină, / Cu Dragoș și cu zimbrii Moldovă tu de sus. / Strânge-ți toți arcașii dulce Bucovină, / Țărâni credincioși, țărâni lui Isus. / Altar străvechi cu candelă, balade din bătrâni. / Ogor slăvit în ceruri, grădină ca un rai. / Ti-au frânt în două trupul, satanicii păgâni. / Curg lacrimi, curge sânge, pe strămoșescul plai..."

Acum doi ani, la editura Nistru din Bruxelles a apărut, sub umila mea îngrijire, antologia Pământuri Românești. O lucrare ce numără aproape 400 de pagini și ai căror autori, cum ar fi Dinu Zamfirescu, Alexandra Sever Pop, Ilarie Mintici, Gheorghe Buznea, Doru Novacovici, etc., de rând cu Basarabia servu și despre Bucovina. "Pământuri Românești", deci, din care am și ales strofele ce urmează: "Bucovină Româncă / cu ochi vii, două scântei, / i-ai ascuns sub năfrâmuț / că tot curg lacrimi din ei. / S'ai fugit speriată în codru / să te-ascunzi la sânul lui / căci îți cunoaște amarul / și ura muscalului. / Până-i codrul fi pe pace, / tu ești fiică de Român, / taci și tu cum codrul tace. / Cei din stepă nu rămân. / Murmură o doină'n noapte / că muscalii n'oi înțeleg / și-ai simți prin tainici șoaapte / că-i cu tine Neam n'treg! / Doamne, ajută Româncă / cu ochi vii, două scântei, / să ridice năfrâmuța / Să suradă ochii eil'."

Am început această emisiune cu Vasile Posteucă și vreau s'o termin tot cu el, care, ca pibeag îi dedica lui Aron Cotruș, un alt pibeag, trei strofe intitulate și ele "Pibeag", din care o rețin aici doar pe ultima: "De-o fi un ceas și noi nu-l vom pricepe / Si ne-om lăsa moșia la străină, / Ne mănca câinii inima prin stepe... / Acum și n' vecii vecilor, amin!..."

Asociația prin corespondență
"PRO BASARABIA ȘI BUCOVINA"

Roagă pe toți cei care dispun de fotografii, manuscrite, articole, decupări sau amintiri despre marce mutilat al celui de al doilea război mondial Alexandru Cristescu, mort la 1957 în Franța, să le trimită la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, B-1000 Bruxelles 1.

S c o p u l: publicarea la Editura Nistru din Bruxelles a unei cărți cu și despre sublocotenentul ALEXANDRU CRISTESCU.

După 37 de ani de colectivizare

Da, au trecut 37 de ani dela acea noapte de vară a lui '49, noapte a deportărilor masive în vederea înregimentării agriculturii din Basarabia și Bucovina. 37 de ani de răpire a ceea ce avea plugarul mai scump pe lume: libertatea de a-și lucra singur bucata lui de pământ. 37 de ani de faliment și eșec al agriculturii sovietizate cu tot programul ei alimentar de azi, care, printre nenumăratele lui "înțelepciuni" ne dă și una privind "crearea condițiilor necesare pentru fiecare familie, ce trăiește la sat, să poată avea sector pe lângă casă, să crească vite și păsări..."

Nu le-a crescut oare plugarul nostru de când lumea, fără a-i spune cineva că trebuie să le crească? Nu erau oare în satele basarabene țărani ce aveau mai multe oi decât are azi o brigadă sau chiar un colhoz întreg? Aveau pentru că erau pașuni pe moșia fiecărui sat. Dar în zilele noastre unde să-și pască omul vaca sau oia când au fost distruse fără milă toate izlaurile și costișile?

Astăzi se bravează cu aceea că statul le-a dat țărânilor așa zisele loturi de pe lângă casă. Nu erau ele, aceste loturi, ale lor de când lumea? În orice caz, dela improprietărea de după primul război mondial, improprietărea făcută sub regele Ferdinand I, cu siguranță că erau ale lor!

E foarte ușor să dai cuiva ceva ce nu-ți aparține. Nu e greu să pui în circulație și niște mașini moderne de calul pe ale căror urme se conchide cu suflul de poet că, dacă ar fi adunate la un loc toate loturile particulare din republică, în

fața ochilor noștri s'ar așterne un câmp de 190 mii de hectare! Cine vrea crede, cine nu vrea - nu crede.

În orice caz, valoarea producției achiziționate de pe amintite sute de mii de hectare "ar putea fi în acest an cu 6 milioane de ruble mai mare decât în anul precedent". Exact ca în arhicunoscuta anecdotă ce ia în derădere statisticile sovietice: anul acesta e mai prost decât cel trecut dar mai bun decât anul viitor! Gluma-i glumă, dar amintita producție achiziționată de pe numai circa un procent din suprafața totală a terenurilor agricole constituie 30 % din producția globală colectivă și de stat!

Astăzi, în principiu, supraveghetorii achizițiilor de pe sectorul particular se declară mulțumiți de starea de lucruri dela fața locurilor, unii dintre ei laudându-se mereu în ziare și la radio că rolul gospodăriilor personale crește mereu. Cum ar fi cazul, să zicem, și în fostul meu raion de baștină Briceni unde anul trecut statul a reușit să colecteze dela populație 438 tone de carne, 4734 tone de fructe, 15.826 pelicele, 8.775 kilograme de lână, etc. Așa înclină să cred că nu e rău de loc când te gândești că bietul țărân din Pererita lui Grigore Vieru sau Caracuseștii lui Constantin Stama-Ciurea nu prea au cu ce ridica nici godăcelul nici oia! Dar totuși este mustrat: ba că le hrănește cu pâine dela magazin, pâine cumpărată - nu furată, ba că gama produselor nu este destul de largă, că vedeți dumneavoastră, statului muncitorilor și țărânilor nu i-ar strica și niște lapte de pasăre!...

Bucovina... Frântură de rai scumpă inimii noastre, grădină cântată de poezi, țărână sfântă în care se odihnesc oasele celui mai glorios voievod al Moldovei, nespuns de duioș freamătă izvoarele tale și ce dulce-i umbra codrilor tăi...tu ești într'adevăr una din cele mai frumoase țări de pe pământ, dar numele tău ne doare să-l rostim; și străbătându-ți fermecătoarele drumuri, ochii noștri nu-ți pot privi podoabele decât printr'o perdea de lacrimi.

N.L.

Alexandru VLAHUȚĂ

Materialele pentru această pagină - articole, documente, fotografii - se trimit la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles, 1 Belgique.

EVANGHELIA EXILULUI (Noembrie 1986)

DESPRE "ȚARINE" ȘI "GRÂNARE" INTERZISE

Sergiu GROSSU

Evoluția trăirii noastre creștine depinde, în mare măsură, de felul în care îl urmăm pe Domnul și Mântuitorul Isus Hristos, de ritmicitatea mersului "după El", atunci când ne cheamă să devenim "pescari de oameni".

Elitele credinței, respectiv cei care au privilegiul de a face parte din "turma cea mică", aleargă în vederea mântuirii lor veșnice, conform exercițiului propus de Ap. Pavel: "...uitând ce este în urma mea și aruncându-mă spre ce este înainte, alerg spre țintă, pentru premiul chemării lui Dumnezeu în Hristos Isus" (Filipenl. 3. 12-14).

A doua categorie înglobează pe toți creștinii care "schiopătează" în credința lor. Intocmai aceluia cărora li se adresează prorocul Ilie așa: "Până când vrei să schiopătezi de amândouă picioarele?" (1 Împărăți, 18. 21) Sau care se poticnesc "ziua numeză mare, ca noaptea", după cum citim în Isaia, la capitolul 59, versetul 10. Oamenii aceștia - și de ce se n'am spune Români aceștia din Exil, fugiți mai de demult din țară sau sosiți recent.

Încearcă să vă gândiți la Dumnezeu și la Maiona, poticnindu-se sau schiopătând ori de câte ori este vorba să facă binele și să practice iubirea. Însă când li se ivește ocazia să facă răul, aleargă, de nu-i mai poți opri! "Picioarele lor aleargă spre rău - îi descrie același proroc - și se grăbesc să verse sânge nevinovat (...) prăpădul și nimicirea sunt pe drumul lor."

Cât despre a treia categorie, din ea fac parte cei ce stau pe loc, imobili credinței, pe care problema mântuirii și a vieții veșnice îi lasă indiferenți. Ca și "bogatul căruia i-a rodit țarina", din Evanghelia celei de a patra duminică a lunii (Luca, 12, 16-21), ei nu vor să ridice ochii spre cer, pentru că robiți de "țarine" și de "grânare", legați de pământ, fără nici un orizont spiritual, ducând o existență cvasi-animalică, adună și adună, pe plan cerebral și afectiv, comori interzise, devenind robul lor. Sau, ca să fim în tema Evangheliei pomenită adineaori, își pierd titlul de copii ai lui Dumnezeu și devin, inevitabil, robii "țarinei" - și ai "grânelor" păcatului.

Atenție la sufletul românesc al Exilului! Deoarece lumea liberă și "comorile" ei tentante ne fură, ne prăbuesc, ne spurcă, ne terfelesc, ne robesc și, în cele din urmă, ne ucid sufletul. Acest suflet, creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, scântie din scântea dumezeirii, în apărarea căruia intervine Domnul când spune: "Ce folosește unui om ca să câștige toată

lumea, dacă își pierde sufletul?" (Marcu. 8. 36).

Lumea ne îndeamnă mereu: - Adună, umple-ți grânarele sufletului cu bunătăți de o clipă! Strânge toate rodirile deșănțării și bucură-te! Si astfel, în inima omului înstrăinat de Dumnezeu, în centrul firii noastre pământești iau ființă idolii, tronează "țarinile" și "grânarele" tuturor deșertăciunilor, își impun dictatura nemiloasă. Măria Sa Păcatul, care stărpește din inimă simțăminte de omenie, care alungă din cerer gândurile luminoase, care diformează voința și ne împinge să umblăm nu după îndemnul Duhului lui Dumnezeu, ci după capriciile Eului nostru îndărătnic. Această umblare rănitească "este moarte", ne avertizează Apostolul Neamurilor, "este vrăjmasie împotriva lui Dumnezeu, căci ea nu se supune Legii lui Dumnezeu, și nici nu poate să se supună" (Romani. 8. 6-7).

Omul bogat, din pilda Mântuitorului, omul căruia i-a rodit țarina, exemplifică pe deplin, categoria oamenilor cu sufletul diformat și cu inima împărțită, măcinați de apetituri egoiste și de veleități meschine. Evanghelia se adresează tuturor: "Gândiți-vă la lucrurile de sus, nu la cele de pe pământ" (Coloseni. 3.2), iar ei gândesc în sine și zic: "Ce voi face? Fiindcă nu mai am loc unde să-mi strâng rodirile". Preocupările acestor "bogați în țarine" Ei nu se arată de loc interesați de "lucrurile de sus" și nici nu se sînchiesc de adevărul axiomatic că "unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră" (Matei, 6. 21). Ei nu sunt, mai cu seamă, îngrijorați de soarta propriului lor suflet, așa cum l-am văzut manifestându-se pe temerul din Filipi, care s'a aruncat la picioarele lui Pavel și ale lui Sila, strigând: "Domnilor, ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?" Cu alte cuvinte: "Ce trebuie să fac ca să-mi salvez sufletul?" (Fapte, 16. 29-30).

"Ce voi face?" se gândea în sine bogatul căruia îi rodise țarina. "Iată, a zis el, ce voi face: îmi voi strica grânarele, și voi zidi altele mai mari; acolo voi strânge toate rodirile și toate bunătățile mele; și voi zice sufletului meu: 'Suflete, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea și veselește-te!'" (Luca, 12. 18-19).

Din păcate, mulți, foarte mulți din frații noștri pribegi, nutresc aceleași gânduri pământești și își croiesc planuri de viață diametral opuse orientării pe care ne-o indică Sfintele

Scripturi. Nu ne povătuiește, oare, Isus, în predica de pe munte, că "viața este mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea", că nimeni, îngrijorându-se, nu "poate să adauge măcar un cot la lungimea vieții lui", că păsările cerului "nici nu seceră, și nici nu strâng nimic în grânare", și totuși Tatăl cel Ceresc le hrănește? Să-L ascultăm pe Domnul îndemnându-ne: "Să nu căutați ce veți mânca sau ce veți bea, și nu vă frământați mintea" (Luca, 12. 29).

Poate cuvântul acesta satanic: "Odihnește-te, mănâncă, bea și veselește-te!" să facă fericit pe om? Sufletul nu poate găsi odihnă decât în Isus Mântuitorul, care cheamă pe toți împovărații cu țarini sufletești: "Veniți la Mine, și Eu vă voi da odihnă!" Măncarea și băutura, după care trebuie să alergăm, o aflăm menționată în Cântarea Cântărilor: "Mâncăți, prieteni, beți și îmbătați-vă de dragoste!", dat fiind că "dragostea este tare ca moartea" și "apele cele mari" nu pot s'o stingă, nici "răurile" s'o înnece (cap. 8, verset 7). Când, după veselie, citim în Eccliziastul 2.2: "Am zis risului: Ești o nebunie! și veseliei: Ce te îngeli degeaba?" Iar înțeleptul Solomon declară: "De multe ori chiar în mijlocul răsuflui inima poate fi mahnită, și bucuria poate sfârși prin necaz" (Proverbe, 14. 13).

Aș vrea ca cititorii "Cuvântului Românesc" să rețină, din Evanghelia în discuție, teribila mustrare dumnezeiască: "Nebunule! Chiar în noaptea aceasta și se va cere înapoi sufletul; și lucrurile pe care le-ai pregătit, ale cui vor fi?" Pentru că și "țarina" și "grânarele" și "rodirile" și "bunătățile" cu care ne-am fâlit și ne fâlim încă trebuesc, mai întâi, osândite de conștiința noastră, în lumina Cuvântului lui Dumnezeu, și, în sfârșit, izgonite, măturate, "vândute", după recomandarea ce-o face Domnul tânărului bogat: "Îți mai lipsește un lucru: vinde tot ce ai... și vei avea o comoară în ceruri. Apoi vino și urmează-Mă" (Luca, 18.22).

Nu mai după ce ne-am descotorosit de "țarinele" și "grânarele" interzise, pe care le-am acumulat, în noi, de-a lungul unei viețiuri culpabile, vom fi în stare să auzim, în ziua descătușării tuturor popoarelor captive, aceste cuvinte - tămăduitoare bogat: "Iată-i că vin de departe, unii dela miază-noapte și alții dela apus... Bucurați-vă, ceruri! Veselește-te, pământule! Izbučniți în strigăte de bucurie, munților! Căci Domnul mângăie pe poporul Său, și are milă de nenorociții Lui" (Isaia, 49. 12-13).

A murit Florica Dragomir

Duminică, 7 Septembrie 1986, la vârsta de 70 ani, s'a stins din viață Florica Dragomir. A plecat pe drumul eternității după o luptă crâncenă cu un cancer nemilos, pe care l-a înfruntat cu însemnare creștină și stoicism filosofic. Acceptând cu împăcare ordinea firii, a plecat liniștită să întâlnească, acolo sus, pe "Ținul ei", pe Strein soțul iubit, care mort acum 14 ani, niciodată n'a fost uitat.

Florica s'a născut în Oravița "Banatului Frunte", cu care se mândrea. A urmat școala primară și gimnaziul în orașul natal și după ce își dădă liceul în particular, frecventează cursurile Facultății de Drept, la Universitatea din Cluj, obținând Licența în Drept.

În 1944, când armatele sovietice băntuiau și pustiau țara, se refugiază în Germania. Se căsătorește la Viena cu Strein Dragomir. În ciuda mizeriilor de după război și a primejdiilor colț pându-l la fiecare colț, reușesc, datorită dragostei ce-i unea și voinței de a învinge, să încheie o temeinică familie. De acum, idealul și destinul vieții lor aveau să se împletească cu drumul și năzuințele exilului.

Alături de soțul ei în

toate situațiile, înconjurându-l cu nețărmurită dragoste și secundându-l cu discretă destoinicie, Florica își consolidează o frumoasă familie, de înaltă ținută și manifestă trăire în spiritul datinei creștine și românești. Casa Dragomirilor, la Paris și mai târziu la Montreal, simplă, dar încărcată din belșug de darurile unei ospitalități îmbietoare, prima cu bunătate pe toți cei care căutau un codru de inimă caldă, un semn de încurajare, un gând împărțit, o fereastră de ideal.

După moartea soțului ei, în 1972, Florica bravează întristarea cu curaj și cu o energică determinare unei conduce familia în același stil de tradiție românească. Învață repede meseria de bibliotecară și, după puțin timp, intră în serviciul Universității din Montreal. Ca bibliotecară a Grădini Botanice este apreciată de profesori, iubită și respectată de studenți, și înconjurată cu afecțiune de colegii colaboratori.

Lubea cartea ca pasiune și, în ultimii ani, își închegase o frumoasă bibliotecă. Scria mult. În ultima vreme, își scria istoria vieții pentru fetele ei, Silvana căsătorită Wyjad și Zăna, prin

căsătorie, Naum. Lasă în manuscris două tratate: Arta culinară românească și Plantele medicinale din România.

S'a implicat cu mult suflet în activitatea vieții românești, participând activ și dându-și concursul în numeroase împrejurări. Animată de frumusețea idealului național și profund pătrunsă de spiritualitatea românească, Florica și-a împărțit darurile și talentul cu generoasă dărnice, când la Asociația Română, ca secretară generală, când la Emisiunea Română de Radio, când la Centrul Cultural, ca bibliotecară și, cu devotament de fondatoare, la manifestările de pe Câmpia ARC-ului, la Val-Devid.

Florica Dragomir a dus o viață lineară de soție exemplară, de mamă devotată, de distinsă Româncă și creștină, ridicând valoarea familiei la rangul de instituție creatoare de viață. Delicată și discretă, caldă în ospitalitate și luminată de idealuri înalte, Florica înscrie în registrul comunității românești din Montreal o frumoasă pagină de trăire exemplară.

A căzut un fulg de nea, înălțare și lumină pentru amintirea'n veac.

Petre SULTANA

IN MEMORIAM!

TENORUL EMIL MARINESCU

(8 Aug. 1897 - 3 Sept. 1986)

Emil Marinescu în "Otello"

În ziua de 3 Septembrie a.c., la nici o lună dela împlinirea vârstei de 89 de ani, a trecut hotarul vieții pământești cel care timp de 35 de ani (1920-1955) a dăruit clipe de înălțare publicului de operă din România și străinătate: tenorul Emil Marinescu.

Despre bogata lui activitate și despre succesele strălucite obținute pe marile scene europene am scris - tot în acest periodic - acum patru ani, când E. Marinescu împlinise 85 de ani.

Pentru cei care l-au auzit cântând (eu sunt fericit a mă putea număra printre aceștia), plecarea lui pe drumul cel fără întoarcere dă senzația unei rupei în adâncul ființei lor.

Pentru noi a fost unul din cântăreții cei mai iubii, iar pentru străini una din gloriile cântului românesc ce a răzbătut în mediele cele mai variate și mai pretențioase, impunându-se prin calitățile sale excepționale. A cucerit poziția superlăativă în arta cântului prin muncă și onestitate, prin harul vocii sale incantătoare și printr-o armonie rar întâlnită între aspectul fizic, prestația scenică și darurile minții și ale inimii. Am zis poziție superlăativă și n'am exagerat cu nimic. În sprijinul acestei aprecieri este suficient să amintesc că în anul 1941, aflându-se mobilizat în țară, a fost chemat telegrafic în Italia pentru a cânta la Teatrul

Regio din Parma în spectacolele comemorative cu ocazia împlinirii a 40 de ani dela moartea lui Giuseppe Verdi. Nu a constituit aceasta o confirmare a înaltelor sale calități artistice? Tu, Român, să fii invitat să cânti la aniversarea lui Verdi, chiar la Parma, orașul care a dat omenirii gloriile muzicale ca celebrul violonist Nicolo Paganini, nemuritorul Giuseppe Verdi și marele dirijor A. Toscanini.

Emil Marinescu ne-a părăsit, dar prezența lui la Opera Română - ca instituție, la a cărei fondare a contribuit cu toată energia și cu tot talentul, se va simți în permanentă în fiecare generație de artiști.

Făclia purtată de E. Marinescu de-a lungul anilor a trecut în alte mâini, va trece în altele...și nu se va stinge în vecii vecilor.

Vocea lui Emil Marinescu, pe care l-am auzit de nenumărate ori în rolul lui Canio din "Palaș" (printre altele) unde-confundându-se cu personajul pe care îl interpreta - încheia reprezentarea, gemând de durere, cu cuvintele "la comedia e finita", această voce a tăcut pentru noi pământeni; dar, desigur, va ocupa un loc bine meritat acolo sus, în corurile cerești.

Marcel NICOLAU

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

"FEREȘTE-TE DE CEI CE-ȚI ADUC LAUDE"

Un ziar din New York cu pretenții universale, ne informează: "Reprezentanții sutelor de mii de Români, răspândiți în spațiul imens al lumii noi (nu spune lumea liberă, NR) s'au întâlnit între 30 August și 3 Septembrie la cea de a 51-a Convenție a Uniunii și Ligii Societăților românești din U.S.A. și Canada."

Dacă "ziaristul" ar fi pus un "tape recorder" sub perna preș. U&L, cred că nici el n'ar fi putut visa o așa de mare gogomănie întinsă în "spațiul imens al lumii."

Între realitate și gogoși umflate:

A) "....reprezentanții sutelor de mii de Români..."

După alcătuirea Biroului Convenției s'a anunțat "There were 2.307 working votes". Diferența dela "2.307" până la "sutele de mii" a fost luată din statisticile RSR-ului.

B) "...în spațiul imens al lumii noi..."

Pe Continentul American, dela Pôlul Nord la Pôlul Sud, sunt 55 de țări, inclusiv Indiile de Vest, Bahamas, Grenada, etc.

U&L este recunoscută persoană juridică în Statul Ohio, iar societățile sunt răspândite în 18 state și provincii, din cele 60, care alcătuiesc U.S.A. și Canada.

La U&L se lucrează cu cărțile pe față. S'a admis că în ultimii 11 ani s'au pierdut 1349 de membri. (De ce se pierd membrii e o problemă pe care o vom discuta cu altă ocazie, N.R.) Acum revenim la năvurile gazetăriei tovarășești.

În țară poți scrie cai verzi pe hârtie că Nicolae e geniu, că Lenuța e savantă iar foamea și întinericul sunt "Ani de Lumină".

În zirele din lumea liberă (Nu-i aceeași ca "lumea nouă" unde avem regimuri totalitare: Cuba, Chile, Nicaragua, etc) poți de asemenea să scrii cai verzi pe hârtie, așa cum obișnuia fostul director al ziarului comunist "Dreptatea".

Nimeni nu te oprește să pupi mâna oamenilor cu bani pentru a-ți subvenționa automobilul și "disidența". În lumea liberă, presa-i liberă!

Dar când pui drojdie în cifre ca să crească numărul reprezentanților U&L dela "2307" la "sutele de mii" și când muți Românii din cele 18 provincii și state din Canada și Statele Unite pe Atlasul "lumii noi", asta-i mai mult decât o exagerare.

Este chiar mai mult decât o minciună.

Este o insultă adusă inteligenței și integrității membrilor Uniunii și Ligii. Ei sunt oameni corecți,

ei discută problemele științifice necazul pe care-l au. Omului cinstit nu-i plac linguișirile și laudele nemeritate.

CU FASOLE ȘI INGINERIE

CITITE: D-l Horia Crișciu, inginer principal la Institutul Politehnic din București, a făcut cerere să emigreze în Statele Unite; dar în loc de pașaport a primit dela Rectorul Institutului înștiințarea c'a fost mutat în postul de "muncitor necalificat" reducându-i-se salariul dela 4000 la 1800 lei lunar.

Dar cum, după părerea "calificaților" dela Politehnică, ing. Crișciu nu se dovedise destul de "calificat" ca să ocupe funcția de "muncitor necalificat", el a fost din nou transferat, de data asta, ca păzitor pentru "...terenul cultivat cu fasole din spatele facultății de electrotehnică".

Asta ne dovedește cât de prețioase au devenit legumele în RSR:

Un inginer principal, specializat în sistemele electrotehnice, păzește fasolea și muștele păzesc pe tov. Ceaușescu care-i bostan.

Nu știm precis dacă un "muncitor necalificat" sau un "păzitor de fasole" va fi transferat, ca inginer principal, pentru a-l înlocui pe d. Crișciu.

AȘA LE-A FOST SCRIS

Pășind în credință pe cărările Vetrei și-au încreșcat pentru prima oară cu drag privirile, iar cu ocazia Săptămânii Câmpului Românesc dela Hamilton, și-au pecetluit, prin jurământ, dragostea.

Ei s'au unit în Credință și Neam cu Neamul și Credința.

Mirele: d. Marin Mihalache, Secretarul Episcopiei Ortodoxe Române, este cunoscut cititorilor prin proza și poeziile publicate.

Mireasa: d-ra Laura Serbănescu, văstar din elita sufletească a neamului.

Cununia a avut loc la biserica "Sf. Gheorghe" din Toronto, iar ospățul în pavilionul dela Câmpul Românesc.

MAMA ȘI BUNICA

Băiatul este în Statele Unite, cetățean american, căsătorit cu doi copii.

Fata este căsătorită, cu un copil, și stă în București.

Băiatul a rugat-o: vino mamă și stai cu noi, aci vei avea liniște, lumină, mâncare și căldură.

Dar mama i-a răspuns: Nu uita că ai în țară pe sora ta! Dacă n'aș fi eu, să stau la coadă și să alerg dela un cartier la altul ca să le pot cumpăra ceva de mâncare, ce s'ar face ei?

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

853 Atlantic St. N.E. Warren, OH (216) 378-6697 or 378-6608

VIDEOMASTER

VIDEO TAPING OF WEDDINGS AND ALL SPECIAL OCCASIONS

Tom Corsateo

Comelli Corsateo

PROCURAȚI

Cea mai bună orientare în conducerea vieții personale, sociale și politice, o puteți realiza citind și recitând lucrările:

POLITICA PROMOVĂRII VALORILOR UMANE \$ 7.00
și VITAMINE PENTRU SUFLET \$ 5.00

Puteți procura aceste cărți direct dela autor.

Adresa: Florian ONITZA, 1428 N. Normandie Ave., Apt. 415 'Los Angeles, California 90027.
Telefon: (213) 663-2053

Eastern Style Wood Carving Studio

ICONOSTASIOS ICONS TRIPICS
AND MUCH MORE

3480 WEST 123RD STREET
CLEVELAND OHIO 44111

VALERIU CERCEL
941-9697

ANUNȚ

Teatrul românesc "MIORITA" din Toronto, caută persoane talentate, de orice vârstă, pentru punerea în scenă a unor piese din repertoriul național.

Pentru informații, vă rugăm să telefonați la

Dna NANA SFETCU - actriță lirică,
Tel. (416) 920-4438,

CATALIN REU, la același telefon.

CĂSĂTORII

* Om de știință cu catedră universitară, 38 ani, 1,71 m, 72 kg, înfățișare athletică, dorește să cunoască doamne serioase interesate în stabilirea unor relații trainice în vederea unei eventuale căsătorii. Răspund la toate scrisorile. Răspundeți cu fotografii în culori, la: Dr. Konrad Gheorghiu, P.O.Box 474, Amherst, New Hampshire 03031, USA.

* Coafeză 30 ani, România, doresc căsătorie. Telefonată USA - (717) 826-1281.

* Intelectual, 36 ani, înfățișare plăcută și distinsă, caut cunoștința unei doamne echilibrată în vederea căsătoriei. Răspuns: Vasile Aurel, 32-25 93 Street, Ap. B1, East Elmhurst, New York, U.S.A. 11369.

ZIARUL TUTUROR ROMÂNILOR

Români!
Din nici o parte să nu
lipsească ziarul
Cuvântul Românesc!

UN ZIAR PENTRU ROMÂNII
NU POATE FI FĂCUT
PĂRĂ ROMÂNII
RĂSPUNDEȚI ACEST
ZIAR
FĂCETI ABONAMENTE NOI

ABONAMENTUL
DOMNEAVOSTRA
SUTINE UN ZIAR
CARE LUTĂ
PENTRU O CAUZA DREAPTĂ

FACEȚI RECLAMĂ PRIN ZIARUL NOSTRU

COSTUL unei reclame: \$ 25 pentru 5 cm (2 inch) înălțime pe două coloane. Ziarul are șase coloane.

Aceeași reclamă repetată de trei ori costă \$ 60, șase ori \$ 150 și douăsprezece ori \$ 250.

ANUNȚURILE DE CASĂTORII costă \$ 0.50 cuvântul.

* NOI REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

ÎN HOLLYWOOD CALIFORNIA

PENTRU O MASĂ BOGATĂ ÎNTR'UN LOCAL FRUMOS
MERGEȚI LA:

ORZA'S Romanian Restaurant

708 N. VALENTINO PLACE (NEAR PARAMOUNT STUDIOS
AT MELROSE) - HOLLYWOOD, CALIF. 90038

PENTRU PRÂNZ:LUNI-VINERI 11am.-3pm.

SEARA: MIERCURI-SÂMBĂȚĂ 5-9pm.

Proprietari Jean și Maria Orza

ON-LINE REALTY LTD.

RESIDENTIAL, (R.C. & I.) INDUSTRIAL
COMMERCIAL & INVESTMENT PROPERTIES

GEORGE DONISON
MARKETING REPRESENTATIVE

BUS.: (416) 578-0208

RES.: (416) 648-4821

160 CENTENNIAL PARKWAY NORTH, HAMILTON, ONTARIO L8E 1H9

ÎN NAPLES, FLORIDA ESTE BINE ȘI CALD

Veniți în paradisul tropical unde valurile calde ale Golfului Mexic se revărsă pe plajele însorite și s'au zile pe an.

Pentru detalii telefonați gratis!
(800) 443-2781 ext. 9948

sau scrieți: Adrian P.VISAN
Realtor-Associate
1400 Gulf Shore Blvd. N. Apt. 105
Naples, Florida 33940
(813) 261 80044

CE NE SPUN VIZITATORII

Bucureștiul a devenit o pădure de macarale....praf, praf, praf... Construcția metroului, a noilor bulevarde, etc. nu se face pe secții. Se construiește totul deodată și circulația este imposibilă....La hotelul Continental vizitatorii n'au unde să-și parcheze mașina... Pe stradă circula patrulile armate, câte doi ofițeri cu benderolă roșie la mână și patrulile miliției cu puști mitraliere....TV-București arată copiii morți de foame din Africa, dar despre foamea din RSR nu se pomeneste.

N'am văzut, cât am stat la Sibiu (3 săptămâni) ouă, lapte....Un cartuş "Kent" costă mai mult de o mie de lei....Lipsește lămpile de gaz, nu se găsesc fitil, sticle....Gazul metan este amestecat cu aer și când arde face mare zgomot....Tigani se plâng că nu pot trăi în București din cauza Românilor care vor să-și cumpere și ei de mâncare...

Aparatele de radio stau reglate pe unda Europei Libere, singura sursă de informare....Tot Bucureștiul este un șantier, dar lucrările merg greu pentru că lipsesc materialele de construcție.

Biserica Domnița Bălașa de pe cheiul drept al Dâmboviței este înconjurată de blocurile ce s'au ridicat pe locul unde a fost Spitalul Brâncovenesc. Aceași soartă o are și biserica Sf. Ionică din fosta Piață de Flori....Omul nu mai vede nici o biserică mergând pe stradă....Același tip de case se clădește în toate orașele, se pierde complet specificul românesc....

În Oradea Mare, înainte de 23 August, pe str. Aposada, între blocurile 5 și 6, un om, la mijlocul nopții a început să strige: Să ne dați pâine! Vrem lapte pentru copii!...Vrem o viață mai bună, etc.

Inchei cu declarația unui artist: Tara este o ruină! □

ÎNCEPE CONSTRUCȚIA "CENTRULUI CULTURAL" DELA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON

MINISTRUL CULTURII PROVINCIEI ONTARIO ÎNTOARCE PRIMA LOPATĂ

Contribuții primite până acum:

OCTOMBRIE	\$ 1.600
NOEMBRIE	\$ 4.820
DECEMBRIE	\$ 10.875
IANUARIE	\$ 6.175
FEBRUARIE	\$ 3.620
MARTIE	\$ 3.075
APRILIE	\$ 3.660
MAI	\$ 2.242
IUNIE	\$ 1.305
IULIE SI AUGUST	\$ 2.785

SEPTEMBRIE SI OCTOMBRIE

MONS.PAMFIL CARNATIU	Vatican	1.000
BILL ASCENIUK	Burlington. Ont. Can.	1.000
GEORGE DONISON	Ancaster. Ont. Can.	500
DUMITRU CRISTESCU	Hamilton. Ont. Can.	120
CONSTANTIN MAGDA	Chicago, Ill. USA	100
NELU BELCIU	Hamilton. Ont. Can.	100
A. IRIBARNE	Toronto. Ont. Can.	100
FLORIN SANDULESCU	Hamilton. Ont. Can.	100
CHARLIE ROY	Hamilton. Ont. Can.	50
ION MIREA	Paris. Franța	60
TONY LUPU	Toronto. Ont. Can.	50
PROF.ING.AUREL LIVIU	Maracaibo. Venezuela	50
ANONIM	Toronto. Ont. Can.	50
MARIN MIHALACHE	Jackson. Mi. USA	50
DANIEL PAVLON	Toronto. Ont. Can.	50
N.PROTOPODESCU	Toronto. Ont. Can.	40
ANONIM	Toronto. Ont. Can.	30
DR.MIHAI COICA	Toronto. Ont. Can.	30
TEDDOR V.MORGOS	Dearborn. Mi. USA	30
ION CALVARASANU	Toronto. Ont. Can.	25
MARIA POPESCU	Toronto. Ont. Can.	25
MIHAIL ION MARCU	Hamilton. Ont. Can.	25
DR. EUGENE GIURGIU	Toronto. Ont. Can.	25
SAM DRAGOMIR	Windsor. Ont. Can.	25
ION TUGUI	Rexdale. Ont. Can.	25
RADU OTETESANU	Toronto. Ont. Can.	25
RADU DATCU	Toronto. Ont. Can.	25
ION DUMITRU	Kitchener. Ont. Can.	25
ELEONORA FITICU	Toronto. Ont. Can.	25
FLOREA CALIN	Ardsley, Pa. USA	25
CEZAR ANDREI	Toronto. Ont. Can.	20
CHE. VISOIU	Ardsley, Pa. USA	10
PETER BURIC	Hamilton. Ont. Can.	10
PAUL CARLYSLE	Toronto. Ont. Can.	10
ANONIM	Hamilton. Ont. Can.	10
ION NICOLAU	Toronto. Ont. Can.	10
ANONIM	Hamilton. Ont. Can.	5
TOTAL		44.017

Cei ce doresc să ajute la construirea CENTRULUI CULTURAL dela Câmpul Românesc, sunt rugați să trimită cecul lor pe adresa:
ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ, (FONDUL DE CONSTRUCȚIE),
P.O.Box 4217, Station "D", Hamilton, L8V 4L6, Canada.

La Câmpul Românesc, activitatea este în toi.

Luna Septembrie a fost plină de evenimente. Începând cu ultimul banchet ce a avut loc în vechea clădire, la 14 Septembrie.

La acest banchet, Președintele Comitetului de Construcție a noului Centru Cultural, Dl. Nicolae Pora, și-a exprimat bucuria de a vedea ridicat noul Centru Cultural Românesc, dar în același timp și regretul de a vedea dărâmandu-se vechia clădire: "Celor care am construit pavilionul acesta cu atâta dragoste, sudoare și abnegație, ne vine foarte greu să-l dărâmam ca să facem loc pentru construcția nouă. Ni se pare că, cu el, se duce tinerețea noastră." "Dar, pavilionul acesta" a spus în continuare Dl. Pora, "care a fost construit de mâna noastră, după atâția ani de folosință, nu mai corespunde cerințelor actuale și nu este în conformitate cu standardele de construcție în vigoare. Suntem deci, obligați să construim un centru nou, mai mare, mai modern, ca să ne poată servi cel puțin pentru viitorii 50 de ani. Planurile au fost făcute și acum trebuie să găsim destui Români cu inima de frate și dragoste de neam, pentru a ne ajuta în mod financiar la realizarea acestui proiect românesc. Frate Român, că trăiești în Alaska sau Australia, în Mexic sau Madagascar, în America sau Noua Zeelandă, în Toronto sau Montreal, sprijină din suflet acțiunea dela Câmpul Românesc din Hamilton".

Demolarea vechii clădiri a început la sfârșitul lunii Septembrie și a continuat sâmbete și duminici la rând;

MINISTRUL CETĂȚENIEI SI CULTURII PROVINCIEI ONTARIO, DŢA LILY MUNRO, SĂPAND PRIMA LOPATĂ. LA DREAPTA, DL GEORGE BALASU, PRESEDINTELE ASOCIAȚIEI CULTURALE ROMANE DIN HAMILTON. LA STÂNGA, DL NICOLAE PORĂ, PRESEDINTELE FONDULUI DE CONSTRUCȚIE.

ploaie răzeși nu au oprit pe frații Români de a veni la Câmpul Românesc, la inaugurarea începerii construcției. Cu toții am asistat la slujba religioasă de sfințire a locului noii clădiri, oficiată de Părintele Mihai Handrabur din Toronto și de Părintele Dumitru Ichim din Kitchener.

Prima lopată de pământ a fost săpată de Ministrul Cetățeniei și Culturii, Dr. Lily Munro. După aceasta, Domnia Sa a vorbit celor peste 100 de persoane pre-

mai repede, beneficiind acum și de ajutorul guvernului.

Dl. Nicolae Pora, Președintele Comitetului de Construcție, a mulțumit în numele Asociației Culturale Române Doamnei Ministru, pentru ajutorul dat și în același timp a făcut un nou apel la toți Românii, de a depune un nou efort pentru realizarea acestui Centru Românesc.

Asociația Culturală Română a oferit apoi o masă cu delicatose românești și bău-

MINISTRUL PROVINCIEI ONTARIO, STÂND DE VORBĂ CU ROMÂNII

totul s'a făcut prin muncă voluntară, cu entuziasm și dragoste. Membri și prieteni ai Asociației Culturale Române au venit din împrejurimi, din Oshawa și Toronto, din Kitchener și Brantford, pentru a ne da o mână de ajutor.

Festivitatea începerii construcției a avut loc pe data de 26 Octombrie 1986. La aceasta, am avut cinstea de a avea ca oaspete de onoare pe Ministrul Cetățeniei și Culturii al Provinciei Ontario, Dr. Lily Munro, care a fost întâmpinată cu tradiționala pâine și sare de un grup de tinere fete îmbrăcate în costume naționale.

Frigul și cățiva stropide

zente la această ceremonie, aducând în primul rând salutul Premierului Provinciei Ontario și felicitările pentru inițiativa de a clădi un Centru Cultural Românesc la Hamilton. Marea surpriză a cuvântării Domniei Sale a fost apoi anunțată: guvernul Provinciei Ontario a acordat Asociației Culturale Române un ajutor pentru construcție în valoare de până la maximum \$ 135.000, care reprezintă jumătate din costul construcției noului Centru Cultural. Ajutorul acordat este egal cu suma donată de către noi, Românii. Toți cei prezenți și-au exprimat bucuria și speranța de a vedea această clădire construită

turi, ce au fost foarte apreciate, având în vedere cele 5 grade C. de afară.

Înainte de plecare, mare parte din Românii participanți, înțelegând că mai avem de adunat suma de \$ 90.000 pentru terminarea construcției, și-au adus donațiile lor.

Sperăm că și voi, toți, cei ce nu ați putut fi prezenți la acest început, veți veni cu micul vostru ajutor, atât de necesar tuturor, de a putea vedea terminat Centru Cultural Românesc din Hamilton. Acum, când suntem atât de aproape de realizarea unui așezământ românesc!

Participant

MINISTRUL CETĂȚENIEI ȘI CULTURII AL PROVINCIEI ONTARIO, DŢA LILY MUNRO, ÎN MIJLOCUL ROMÂNILOR LA CÂMPUL ROMÂNESC

A PLECAT DIN VIAȚĂ DOMNUL LOGHIADE

În disedimineața zilei de 25 Septembrie 1986, ne-a părăsit pentru totdeauna Domnul Gheorghe Loghiade. S'a rupt din pădurea vieții românești un stejar de credință, un vârf de ideal. În noaptea în care sorocul morții venise, cataractele cerului, deslănțuite în furtună sub zguduirea tunetelor și fulgerelor, anunțau parcă zborul cel din urmă al vulturului, zborul spre înaltul eternității. Așa îi fusese vestită - ne povestea adeseori - și nașterea print' o ploaie torențială, de Sfântul Ilie, acum 85 de ani, în orașelul Găești din județul Dâmbovița. Ca și cum ursitele prin semnele dela capetele hronicului ar fi vrut să indice diagrama unui destin zguduit de tunelele unor evenimente cu implacabile consecințe. În fond, așa i-a fost viața, a lui și a generației lui, pași de vreme printre tunele și furtuni.

Falnic la trup ca gorunii din pădurile Carpaților și brav la suflet ca voinicul din legendă, Domnul Loghiade își zidește casa vieții pe temeiul virtuților creștine și pe piatra valorilor spiritualității românești. Educă în tinerete în disciplina militară, nu mult după

primul război mondial, renunță la vocația armelor, pentru a se lansa în aventura economică, și anume, în exploatarea lemnului. Împreună cu soția sa, Doamna Ecaterina Loghiade, întemeiază o familie frumoasă, dăruită cu trei copii, Constanța căsătorită cu Dr. Ion Tăranu, Tudorel (mort acum vreo zece ani, la Montreal) și Sanda, Sandalovschi prin căsătorie.

Spirit combativ și dinamic, insufletit de înalte sentimente patriotice, Domnul Loghiade, încă din tinerețe, se alătură generației naționaliste și se dăruiește cu pasiune luptei anticomuniste.

În 1944, când peste țară se abătea urgia regimului comunist, împreună cu toată familia pornește în necunoscutul pribegiei. În exil, din Germania până în Canada, la Paris o bucată de vreme, și mai cu seamă la Montreal, Casa Loghiade deschide la toți și mereu devine un fel de vatră de căldură, loc de încurajare și reîncărcare morală, punct de referință românească. Domnul Loghiade a dăruit suflet și bunuri, energie morală și muncă, cu dăruire de nabob. Mistuit de furtuna credinței în dreptatea și biruința neamului

său, a mărturisit fără încetare și fără înfricoșare frumusețea acestui crez. S'a ridicat, în mijlocul Românilor, un bătrân profet, întărindu-i în speranța eliberării poporului român de sub tirania comunistă și îndemnându-i pe toți să se apropie de idealul național.

Domnul și Doamna Loghiade n'au lipsit niciodată dela nici o inițiativă, sau prezentă românească; dela nici o activitate, sau manifestare, mereu disponibili, cu inimă generoasă și vrere pozitivă.

În cadrul Asociației Române, sau la Federație, la Biserică, sau la Centrul Cultural și la Fundația dela Val David; Domnul Loghiade a depus muncă, a purtat și elan, a deschis punga și cu prisos de suflet s'a manifestat mereu ca un mare Român și bun creștin.

Viața Domnului Loghiade dăruită în granit de credință și luminată de cerul idealului românesc, rămâne pentru cei care l-au cunoscut și pentru cei care se vor apropia de vatra încălzită de crezul lui, punct de orientare în vremuri de cumpănă și îndemn pe drumul de urcuș spre Taborul de lumină al României eliberate.

P.S.

CONFERINȚA

LIGII MONDIALE ANTI-COMUNISTE

În zilele de 6-10 Septembrie, a avut loc, la Luxemburg, cea de a 19-a Conferință Internațională a Ligii anti-comuniste internaționale, cu o participare de peste trei sute de delegați ai diferitelor organizații naționale, din toate părțile lumii.

Programul conferinței s'a desășurat în jurul temei principale: "Să lucrăm pentru pace în libertate", și a început sub președinția Generalului John Singlaub, care a fost înlocuit, prin alegere, de către Jose Desmaret, senator în parlamentul belgian.

Cuvântările prezentate au fost analize profunde ale situațiilor politice din diferite țări și ale perspectivelor de pace mondială. Toți vorbitorii au subliniat dorința de înfăptuire a păcii mondiale și au prezentat alternativa unei păci, care se poate realiza, în afara confruntării de arme nucleare. În afara sedințelor regulate și publice, în cadrul conferinței s'au constituit patru seminare de lucru, în care s'au discutat probleme speciale legate de lupta anti-comunistă:

1. Războiul psihologic (subversiunea, desinformarea și terorismul).
2. Situația politică a lumii.
3. Situația economică a lumii.
4. Forțele morale (comunicații, informații, rolul tineretului).

S'au remarcat, ca foarte active, organizațiile tineretului polonez, ucrainian și american, care au ridicat probleme serioase și au prezentat metode și soluții practice de acțiune viitoare. Un tineret dinamic și hotărât și puternic integrat în lupta anti-comunistă.

Delegația românească (Radu Budișteanu, Alex. Suga, Dr. F. Păunescu și John Halmagh) a prezentat două moțiuni - una de protest împotriva distrugerilor de monumente istorice și biserici din România și alta în legătură cu Convenția dela Yalta, din Februarie 1945. Moțiunea românească cere să se aplice prevederile Convenției Yalta:

- a. alegeri libere în România și țările din Răsăritul Europei. (Yalta, capitolul V)

- b. control internațional al acestor alegeri.

- c. în caz de refuz, din partea comunistilor, Marile Puteri să intervină după ce iau act de atitudinea poporului român, care respinge comunismul și guvernările care au fost instalate de Moscova la București.

- d. în conformitate cu Art. 3 din Charta Atlanticului - din August 1941, după care a urmat Yalta, "Statele semnatare respectă dreptul pe care-l au toate popoarele de a alege forma de guvernământ sub care vor să trăiască și doresc să vadă drepturile suverane și autonomia restituite acelorora căroră le-au fost smulse prin forță".

Amul acesta, în cadrul conferinței, a fost programată și cuvântarea unui delegat român. Acesta, a fost avocatul Radu Budișteanu, care a vorbit despre închisorile comuniste din România și a prezentat Convenția dela Yalta într-o lumină nouă, din punctul de vedere juridic, al dreptului internațional și a indicat soluțiile practice pentru a leși din artificile acestei convenții. A fost o cuvântare de mare efect, încununată de prelungite și puternice aplauze, cu toate reflectoarele aprinse și cu aparatele de televiziune și fotografiate în dreptate spre tribuna vorbitorului. În discursul ceremonial de încheiere, generalul Robert Close, actualmente senator belgian, a afirmat că Radu Budișteanu a ținut cel mai strălucit discurs al conferinței, prin sublinierea suferințelor umane din închisorile comuniste, prin perspectivele largi politice pe care le-a definit și prin cea mai frumoasă limbă franceză pe care a întrebuințat-o, în fața întregii audiențe dela conferință.

În cadrul conferinței s'a organizat o echipă de avocați care să inițieze acțiuni juridice împotriva acelor care atacă prin calomniile Liga Mondială anti-comunistă și pe membrii ei, și răspundesc tot felul de falsuri asupra celor ce desfășoară activități în sâmbul acestei Ligi mondiale, cu scopul de a compromite obiectivele luptelor anti-comuniste. □

INFORMAȚII DIN LUMEA BISERICILOR

O COMUNITATE ROMÂNEASCĂ SE STRĂDUIEȘTE SĂ RIDICE O BISERICĂ ORTODOXĂ ÎN ELVEȚIA

Pentru Români, biserica a constituit dintotdeauna o imbinare a credinței religioase cu afirmarea unor permanențe naționale, datorită și faptului că în timp ce națiuni mai mari sau mai recunoscute pe plan mondial s'au creștinat, Românii s'au constituit ca națiune creștină. Tradiția noastră a acceptat în Transilvania greco-catolicismul, această formă unică, de nuanță românească, a catolicismului, dar a respins reforma ce nu corespondea nici datinilor, nici aspirațiilor și nici nevoilor românești. În Moldova lui Ștefan s'au construit biserici și mănăstiri întărite, adevărate cetăți, pentru a rezista și timpului și năvălirilor, de care, din nefericire, nu am dus lipsă.

Popor lipsit de chemarea emigrării și din această cauză cu o slabă reprezentare în lumea nouă până la ultimul război mondial, ne-am trezit confrunțați cu necesitatea unei diaspore abia la mijlocul veacului nostru, astăzi, comunități românești existând din Canada până în Australia. Biserica românească din America are o existență consolidată de decenți, funcționând independent de actuala ierarhie din București, dar care a reușit să implanteze așezăminte pentru care se cheltuiesc importante sume în valută, în toate continentele. În Europa, comunitatea Românilor din Franța a reușit să păstreze libertatea de credință a Bisericii din Paris, iar grupuri de Români și-au înființat după puteri, biserici ale exilului în principalele țări libere europene, bucurându-se de sprijin local.

Pentru a ridica o biserică românească în Elveția, și care să aibă nu numai un lăcaș temporar care să-i asigure găzduirea, ci o reprezentare a stilului bisericilor noastre seculare,

comunitatea românească cu sediul în Geneva a început prin a se adresa autorităților elvețiene care i-au asigurat un teren adecvat, urmând ca prin contribuții și danii să fie ridicată o biserică românească. Un grup de arhitecți și ingineri români din Elveția au constituit o comisie de specialitate, lansându-se un concurs adecvat la care au participat arhitecți români din nouă țări occidentale, fiind acceptat proiectul arhitecților Nicolae Oprescu și Alexandru Tsakiris, stabiliți în Grecia, proiect care ținând seama de integrarea în ansamblul genevez, marchează pregnant păstrarea stilului tradițional bisericesc român, făcând și o trăsura de unire armonioasă între specificul maramureșean și cel bucovinean.

Inițiativa s'a bucurat de un dublu patronaj, românesc și elvețian. Vom găsi astfel numele membrilor familiei regale române, al violoncelistului Radu Aldulescu, al cântăreței de operă Ileana Cotrubaș, ale scriitorilor Vintilă Horia și Constantin Virgil Gheorghiu, academicieni francezi, Eugen Ionescu, ale altor personalități din exilul românesc dar și cel al Președintelui Consiliului de Stat elvețian.

Persoane fizice și juridice din Elveția, Români și Elvețieni și-au adus contribuția materială și morală la construirea acestei biserici, pentru a cărei ridicare va fi nevoie însă de alte danii, mari sau mici. În vederea obținerii de fonduri și pentru a se face cunoscut adevărul despre România, cu trecutul și prezentul național, a fost editată o plachetă cu ilustrații și texte în limba franceză și care pornind dela prezentarea dorinței și posibilităților exilului românesc de a ctitori un lăcaș bisericesc, face o in-

cursiune necesară în domenii care pe de o parte înseamnă capitole ale istoriei și finalităților românești, iar pe de altă parte constituie un mijloc de a ne face cunoscuți Occidentului, care începe prin a fi înfățișat ca veritabilă opțiune politică a poporului român.

Un capitol substanțial ilustrat este dedicat momentelor caracteristice ale evoluției arhitecturii religioase române, urmat de cel al prezenței artiștilor români în arta contemporană, cu accentul pus, firește, pe marea personalitate și influență asupra sculpturii pe plan mondial, a lui Constantin Brâncuși. Despre Constantin Brăiloiu, unul din părinții etnomuzicologiei contemporane serie un studiu un specialist elvețian, după care urmează un alt studiu, dedicat lui George Enescu, pentruca tot un Elvețian să scrie o pagină emoționantă despre Dinu Lipatti. În mod inspirat, placheta apărută la dimensiunea unei reviste și bucurându-se de condiții grafice deosebite, se încheie cu evocarea danilor făcute de vorștii români la Sanctul Munte Athos, exemple ce își așteaptă reciprocitatea.

Efortul de construire a bisericii românești din Geneva este urmărit cu atenție de Elvețieni și Români din diasporă. Greutățile materiale sunt extrem de mari, dat fiind mijloacele reduse de care dispun Români din exil. Munca de proiectare a celor care s'au prezentat la concurs a fost pe deplin onorifică, singura răsplătit constând în sentimentul de a se fi îndeplinit o datorie față de tradiția românească și năzuința de a implanta în pribegie un fragment din ceea ce nu trebuie să piară, rămânând românesc. □

Constantin MAREȘ

CUVÂNTUL ROMÂNESC

12 LUNI

\$ 25
PENTRU EUROPA

\$ 20
RESTUL LUMII

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

COMUNICAT

Foștii condamnați și deținuți politici români din Elveția, s'au întrunit la Geneva la 20 Septembrie 1986, pentru a treia oară în acest an.

După rostirea obișnuitei rugăciuni, s'a păstrat un minut de reculegere pentru cei morți în închisorile comuniste în lupta pentru libertate ca și pentru plecarea dintre noi a celui care a fost scriitorul Ion Caraion. Îngelat în iluziile ce-și făcuse despre regimul impus cu forța țării în 1945, Caraion s'a angajat total în lupta întregului popor împotriva tiraniei comuniste și ca urmare a fost condamnat de mai multe ori, din care odată la moarte. El a furnizat scriitorului Marin Preda, fapte și o parte din suferințele deținuților politici trăite de dânsul, care au zguduit opinia publică românească ce a avut prilejul să citească romanul "Cel mai iubit dintre pământeni".

S'a intrat în ordinea de zi și după aprobarea sumarului ședinței precedente, s'au citit scrisorile și cererile de aderare la grupul nostru a unui număr de 8 foști condamnați politici din afara Elveției. Aceștia sunt personalități care din fragedă tinerețe n'au acceptat jugul robiei ruso-comuniste; au executat mulți ani de pușcărie, din care unul a îndurat 21 de ani plus 2 ani de domiciliu forțat; cei mai mulți s'au rezistat presiunilor de "reeducare" și după ieșirea din închisori, încadrat în lupta împotriva odioasei dictaturi comuniste și acționează fiecare prin publicații, articole de ziare sau reviste, prin crearea unor prilejuri de adunare sau este cea de la Soulzmatz sau participarea la alte reüniri de altă natură, să trezească și să unească elementele dinamice, conștiente și sincere ale exilului românesc pentru demascarea impostorilor comunisti în scopul ușurării calvarului întregului popor și alertarea conducătorilor și opiniei publice occidentale democratice.

După analizarea fiecărei cereri, adunarea, având în vedere că solicitantii prin activitatea lor trecută și actuală nu sunt mânați decât de interesele mari ale neamului românesc, că n'au nici o ambiție egoistă și că-și însușesc obiectivele noastre bazate pe: unire, solidaritate, democrație și frație ca în închisori, a hotărât în unanimitate:

a. - să primească în rândurile sale pe domnii: Grigore Caraza S.U.A., Dan Cernovodeanu, Franța, Cicerone Ionițoiu, Franța, Constantin Mares, Ion Pantazi, Alexandru Pascadi, Radu Roșeanu-toți domiciliati în R.F.G. - și pe Remus Radina, Franța;

b. - să mulțumească acestora pentru încrederea acordată și să-și exprime convingerea că unirea și colaborarea noastră vor fi un indemn și pentru alți deținuți politici din alte țări (continente).

Din raportul activităților dela ultima ședință din 17 Mai a.c., prezentat de Dumitru Ionescu, se reține:

Întâlnirea dela 10 Iunie la Zürich cu

reprezentanții lui Christian Solidarity International, sub a căror auspicii se efectuează al 2-lea turneu de conferințe în Europa al Părintelui Gh. Calciu Dumitreasa;

Participarea la 14 Iunie la marea comemorare dela Soulzmatz, care va fi o dată importantă a exilului nostru;

Cu ocazia zilei Națiunilor Captive, la 20 Iulie, am organizat la placa lui Wilson dela fostul palat al Societății Națiunilor o adunare spre a marca această zi;

24 Iulie, o delegație a grupului a avut întâlnire cu reprezentantul asociației elvețiene, Chaine du Bonheur;

La 1 Septembrie, am participat la Muri-Berna, ca invitați, la o conferință europeană pentru drepturile omului și autodeterminarea popoarelor, organizată de Institutul elvețian de studii europene. Au luat parte cca 300 personalități europene din lumea politică, diplomatică, universitară și din exilul țărilor subjugate, printre care și o delegație de refugiați politici români. S'au prezentat rapoarte privind cele două subiecte cu deosebită competență și s'au propus soluții. Dl. Cicerone Ionițoiu a făcut o prezentare a situației dramatice din România.

După aprobarea acestor activități s'au discutat măsurile luate pentru organizarea manifestărilor dela 26 Octombrie la Geneva, când va avea loc o slujbă religioasă la ora 11, 30, oficiată de un sobor de preoți împreună cu Părintele Gh. Calciu Dumitreasa, iar după amiază la ora 18 va avea loc la Universitatea II din același oraș, conferința Pr. Calciu. Chemarea de participare lansată Românilor și cea adresată parohiilor creștine din Geneva, pentru a face cunoscută conferința, au fost însușite de adunare.

S'a decis continuarea operei de asistență a foștilor și actualilor deținuți politici ca și a persoanelor persecutate de securitate pentru convingerile lor politice, democratice și religioase.

Cu privire la măsurile organizatorice de viitor, s'a convenit ca toți membrii să reflecteze asupra unei eventuale forme juridice de organizare, devenită necesară prin participarea membrilor din afara Elveției și din raporturile ce avem cu autoritățile, instituțiile și asociațiile elvețiene, inerente activității noastre. În acest context s'a discutat despre întâlnirea ce a avut loc la 20 Iulie între 7 membri ai grupului și Dl. R. Câmpeanu dela AFDP și chestiunea a rămas deschisă pentru viitor.

În încheiere facem un calduros apel la toți refugiații care au rămas Români și în special la foștii deținuți politici, să ne unim și să trezim prin cuvânt și fapte, responsabilitatea tuturor față de frații noștri din țară în pragul iernei care vine și unde, din informațiile căpătate, situația devine din ce în ce mai rea.

Dumitru IONESCU-GENEVA

PROFESORUL DR. DUMITRU C. AMZĂR OCTOGENAR

De ziua "Sfântului Dumitru" din luna trecută, Prof. doctor în filozofie D.C. Amzăr, rezident în Wiesbaden, Germania federală, a împlinit 80 de ani.

Ne gândim în special la dânsul cu această ocazie pentru că-l vedem și apreciem ca pe unul dintre supraviețuitorii generației românești de elită dintre

cele două răboaie mondiale, generația lui Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu, Petre Țuțea, Constantin Noica, Bernea și alții, alături de care a devenit un nume binecunoscut și impus în timpul nostru. Relevând locul și apartenența Dlui Prof. Dr. D.C. Amzăr din cadrul cultural, spiritual și național românesc, și exprimându-i

o mare prețuire pentru suportul solid dat acestei gazete-permanent moral și ocazional și scrierul - îi urăm la împlinirea vârstei de 80 de ani încă mulți ani înainte plini de sănătate și totodată și de realizări în munca culturală și națională de care și-a legat preocupările de căpătâi întreaga viață.

Redacția

CENTRUL DE EXPOZIȚIE CONSTANTIN BRÂNCUȘI

Într'un eveniment de amploare Convenției Uniunii și Ligii, cu un minunat preluu de muzică și dans românesc, brodat pe firul unei foarte scurte incursiuni în literatura română, expoziția "Artiștii Români în Exil", o adevărată oază de liniște și încântare, s'a bucurat de vizita și aprecierea iubitorilor de artă.

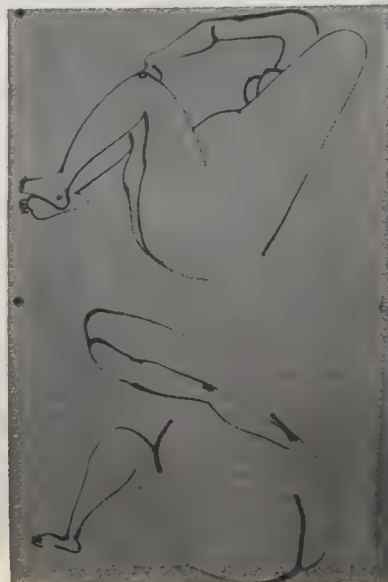
Centrul de expoziție Constantin Brâncuși, mândru de patrimoniul ales, vrea să mențină flacăra artei românești în afara granițelor țării. Cu mijloace financiare reduse, (în afară de sala ce i se pune la dispoziție în mod gratuit) au fost organizate în ultimii 5 ani aproximativ 10 mari expoziții. Anul acesta însă, a fost pentru prima dată când s'a încercat o cuprindere a artiștilor români aflați și în afara Canadei și chiar a continentului Nord American. În acest sens a fost o mare

trăgălaș, căci, toate distanțele mari, greutatea transportului, întârzieri, etc., totuși au fost prezente cu operele lor 40 de artiști români stabiliți în: Franța, Elveția, Rep. Federală Germană, Anglia, Statele Unite și Canada. Si aceasta datorită insistenței organizațiilor și ziarelor "Cuvântul Românesc" și "America" ce ne-au publicat anunțul.

Consiliul de administrație a Centrului Brâncuși și organizatorii în mod special (Viorica Velescu Ilie, Georgeta Crainic și Victor Timofte) mulțumesc pe această cale artiștilor participanți pentru interesul acordat acestei prime expoziții internaționale românești, la Montreal.

Pe criteriile deosebite: activitate artistică internațională, calitate, creativitate, inspirație folclorică, inspirație bizantină, un juriu special reunit a acordat următoarele distincții (în ordinea alfabetică):

MENTIUNE DE ONOARE: George APOSTU (Franța), Aurel COJAN (Franța), Dorj COVRIG (Franța), Paul NEAGU (Anglia).

GEORGE APOSTU - PARIS, FRANȚA

PREMIU PICTURA: Gigi Anderson Aramescu (USA), Florica Cimpoies DRAGAN (Canada), Yolanda COJAN (Canada), Georgeta CRAINIC (Canada), Iohann MURSA (R.F.G.)

PREMIU SCULPTURA: Alexandru ARAMESCU (decedat) (USA), Ingo GLASS (R.F.G.), Serban POPA (Canada).

PREMIU CERAMICA: Rodica SONEA (Canada).

PREMIU POPULARITATE: Victor TIMOFTE (Canada).

MENTIUNI: Mihai COJAN (Canada), Nic CONSTANTIN (R.F.G.), Stela COSMA (Canada), Ion ISAILA (R.F.G.), Nelly LEITMER (Canada), Cristian PARASCHIV (RFG), Horia ROSCA (R.F.G.), Isabela SABAU (USA), Alexandru TRIFU (Elveția), George TZIPOIA (Elveția), Davy WOLFF (USA).

INSPIRAȚIE FOLCLORICĂ: Valeriu CERCEL (USA).

INSPIRAȚIE BIZANTINĂ: Ioana DANCESCU (Canada).

Printre oaspeții sosiți

din afara Montrealului ce au vizitat expoziția și bibliotecă cu deosebită atenție, s'au remarcat: I.P.S.Sa Nathaniel, Episcopul Bisericii Ortodoxe Române din U.S.A. și Canada, Dl. John N. Santeu, Președintele Uniunii și Ligii, Dra Dorina Riscuța, Dl. Daniel C. Miclău, Dl. Peter Lucaci dela ziarul America, Dl. Miron Butariu, reprezentant al Academiei Române - Americane, Dl. N. Novac, Dl. George Donev și mulți alți membri ai Uniunii și Ligii. Părintele Petre Popescu, Părintele Nicolae Zelea, Dl. Nicolae Pora, Dl. Tony Lupa, o echipă dela redacția ziarului Cuvântul Românesc care a luat note și a făcut fotografii în sala de expoziție.

Cu această ocazie Consiliul de administrație al Centrului Brâncuși anunță deschiderea unei expoziții de "Artă sacră" pe toată perioada Sfinților Sărbători ale Crăciunului, 1986.

Georgeta CRAINIC

GIGI ARAMESCU ANDERSON - MIAMI, USA

ȘTIRI DIN TARĂ

Din 30 în 30 de zile

BRUTARUL ȘI SPITALUL

Pâinea cea de toate zilele și-o poți cumpăra doar din rațional unde locuiești sau muncești.
Ca să fii tratat de junghieri ori operat de inimă, trebuie, la fel, să te prezinți la spitalul din raional unde locuiești sau muncești.
Deci astămpărarea foamei și căutarea sănătății depinde de unde-ți pui noaptea sub pat papucii.
Credem, totuși, că există o deosebire între o brutărie și un spital.

La brutărie aluatul este frământat, dospit și copt aproape la fel, diferența fiind proporția dintre făină, paie și țărâțe, ori dacă pâinea e coaptă ori necoaptă.
La spital e mai complicat, pe unul îl doare maseaua, altul tușește și al treilea e nebun pentru că n'a strigat ura! când a sughit Seful cel Mare.
Dacă, silit de foame, mănânci pâine necoaptă, capeti indigestie.

Dacă la spital un mamos face o greșală când îți schimbă rinichii, lași în urmă "veșnice amintiri".
Este imposibil ca o unitate sanitară, ori cât de multilaterală ar fi, să ofere specialiști pentru toate bolile.
În lumea liberă bolnavul își alege doctorul și spitalul în care are încredere.

În RSR, ca un bolnav să se interneze la alt spital, trebuie să aibă aprobarea dela doctorul spitalului din raional unde locuiește.

Legea care prevede "biletul de trimitere" dela un spital la altul, este veche și până acum câțiva ani un transfer era ceva obișnuit. Dar a intervenit tov. Ceaușescu cu economiile, cu interzicerea de a primi în spital pe cei bătrâni și alte îndrumări igienice de longevitate fără doctori, spitale, operații și medicamente.

Trăim în Epoca de Aur a decretelor lămuritoare!
Cumpărarea pâinii dela aceeași brutărie și raționalizarea alimentelor neexistente, se numește "Alimentație Științifică".

A refuza tratamentul celor bătrâni și a nu avea dreptul să-ți alegi spitalul și doctorul ce pot să-ți redea sănătatea se numește: "Asistența Medicală Științifică".

PATRIOTISM ÎN "REVERS"

Până acum Ceaușescu făcea pe patriotul: să ne înarmăm ca să ne apărăm! Cum RSR nu-i învecinat cu nici un stat capitalist, Românii se lăsuă amăgiți că poate ne înarmăm ca să ne apărăm de Ruși.

Povestea cu apărarea fiind răsuflată, în timp ce mizeria din țară se tot umflă, Ceaușescu face acum propagandă de-a'ndoseala: Vom reduce cheltuielile de armament cu 5%, ca oamenii să creadă, (vezi!) ce patriot e "Fiul Iubit": el nu vrea să ajute pe Ruși în cazul unui conflict cu "capitaliștii".

NICI LEAFĂ, NICI MÂNCARE

"Daily Telegraph" (5 Sept.) scrie că în cursul lunii August a avut loc o grevă la Arad provocată de faptul că muncitorii dela transporturi n'au primit salariile și că nu se găsește de mâncare.

Autoritățile au intervenit brusc, arestând 9 muncitori despre soarta cărora nu se știe nimic.

ROMÂNUL E PRACTIC

Vara, în loc de flori și lărbă, în fața blocurilor omul își sădește ceapă, pătrunjel, pătlăgele roșii, castraveți, etc.
Iarna, balconul servește drept frigider.

CEI TREI MARI!

Avem pe Ștefan cel Mare, pe Mircea cel Bătrân, devenit Mircea cel Mare (prin decret ministerial) și acum istoricii contemporani vor încununa cu titlul de "cel Mare" pe tov. Nicolae.

S'AU DESCOPERIT

TRAMVAIELE

În Apus tramvaiele au fost puse pe linie moartă. (În Statele Unite tramvaiele sunt mai mult o atracție pentru turiști: (San Francisco, Detroit, etc.) Autobuzul e mai manevrabil, merge ori unde, și în caz de accident, nu se oprește întreaga circulație de pe linia respectivă. Cei care plănuiesc circulația în România nu gândesc la fel. Astfel se lucrează la construirea liniilor de tramvai în Constanța (13 km), Ploiești (17 km), Cluj (13 km), Craiova (18 km) și Reșița (9 km).

NICOLAE

MAGHIARIZATORUL

Biserica Romano-Catolică este unda dintre cele 14 culturi religioase aprobate, dar în timp ce credincioșii unguri sau germani se pot ruga în limba lor, Românii în patria supra-patriotică a RSR nu se pot ruga în limba română.

Tinerii care vor să învețe catehismul trebuie să apeleze la preoții germani sau unguri. Acest fapt servește revizionismului deoarece Ungurii numără, în statisticile lor, și pe Români.

UN EXTRA GOL ÎN VISTERIE

Ieftinirea petrolului a silit țările arabe să facă economii. Mii de muncitori români—specialiști în construcție—au fost rechemați. Cei curajoși și cu noroc au reușit să nu se mai întoarcă. Muncitorii erau ținuți în lagăre, iar la întoarcere—după ce li se scădea înțepinerea—primeau restul leii în lei.

TOTUL SE POATE

Într'un recent discurs ținut în fața Congresului Oamenilor Muncii, tov. Muncitor Suprem a cerut "...să înlăturăm chiar din vocabularul nostru verbul 'nu se poate' și să folosim numai verbul 'totul se poate'".

SE FUGE CU DROAIA!

Trei marinari și-o barcă au sărit în marea ce separă Anglia de Franța. Au fost salvati mai târziu de un vapor englez.

În insulele Canary (Spania) alți șapte marinari au cerut azil politic. Să nu uităm că în Mai, cu ocazia meciului de football, 30 de Români, veniți să vadă meciul, au cerut și ei azil politic.

SE VÂND

ORI NU SE VÂND?

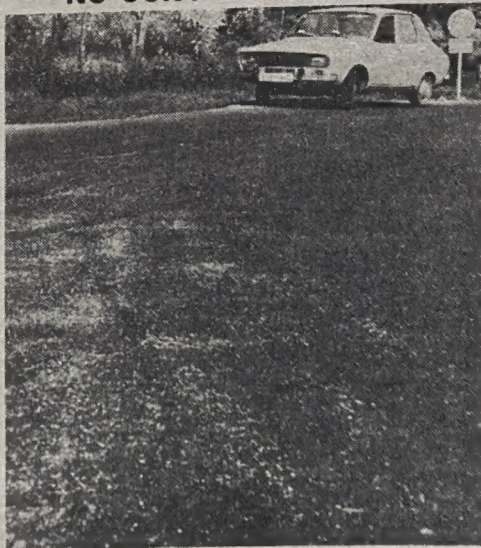
Acum vreo două decenii pentru a adopta un copil se cerea: a) Consimțământul părinților (dacă erau cunoscuți), b) Aprobarea dela Consiliul Județean, c) Aprobarea dela Consiliul de Stat, d) Depunerea unei sume de 250 lei în numele copilului la bancă; după 2 ani—in cazul că cel înfiat nu se întorcea în țară—suma trecea în contul Statului.

Acum vreo 5 ani o companie din Franța, în legătură cu guvernul din București se oferea, "contra cost", să faciliteze înfierea copiilor din orfelinate. (Am scris la timp despre acest scandal, N.R.)

Concomitent ne vin două știri: legea înfierii a fost simplificată și în Israel au sosit opt copii din România.

Nu știm dacă "simplicitatea" legii se datorește unor "taxe noi" impuse viitorilor părinți?

BOABELE RISIPITE NU SUNT DE NEGLIJAT

Imaginea de mai sus a fost luată pe o șosea în drumul grăului către hambare. După cum se vede s-a pierdut destul de mult din cauză că mijloacele de transport nu sînt etanșe. Risipa are însă și alte forme. Pe terenurile cooperativelor din Pușcica, ca să dăm doar un singur exemplu, au rămas smocuri de spice netreierate de combine. Evident, or fi trebuit cițiva secerători. S-a găsit unul. Acesta însă cosea iarbă pentru acasă, iarbă pe care o transporta cu autocamionul cooperativelor...

Foto-anchetă realizată de Eugen Sasu
România Liberă

S'a format o înțelegere tacită, un fel de cooperativă, dacă unul găsește ceva de vânzare, indiferent ce-o fi, el cumpără cât poate de mult ca să împartă cu ceilalți. Tot ce se găsește se cumpără azi, pentru că nimeni nu știe ce se va găsi mâine.

"Economia românească"—afirmă agenția de presă germană—se găsește în fața unui atac de inimă." Din cauza lipsei de valută nu s'au mai făcut de ani de zile investiții pentru reînnoirea utilajului uzat. Cantitatea produselor e din ce în ce mai mică și mai proastă.

Carnea, vinurile și alte produse alimentare se vînd la un preț foarte redus în Germania Federală. Pentru a încuraja vânzarea, oficialitățile reseriste aduc dansatori și tarafuri de lăutari, ca să atragă lumea și să vîndă marfa.

RSR are contract cu uzina Citroen din Franța să livreze 65.000 de automobile anual (50% din producție). Dar în cursul anului 1985, s'au livrat doar 15.000 de automobile. Asta ar putea da ocazia companiei din Franța ca să anuleze contractul cu RSR-ul.

În medie, când se vinde ceva, coada celor care așteaptă este între 50-70 de persoane. Dacă au noroc, ei pot cumpăra salamul cel mai bun care conține doar 30% soia.

Convorbirile între oamenii de afaceri din Apus și reprezentanții industriilor din RSR, se pot face numai față cu martori.

În ultimii 6 ani prețurile alimentelor aproape s'au dublat. Exemple: brânza dela 9 la 19 lei, sticla de lapte dela 2,50 la 4,50 lei, iar praful de lapte dela 16 lei la 32 de lei.

Străinii care cumpără din magazinele SHOP sunt obligați ca jumătate din valuta forte să o cheltuiască pentru a cumpăra produse indigene.

Un litru de lapte la liber este 10 lei, dar țărani sunt forțați să-l vîndă la stat cu 2 lei. Pentru un porc de 120 kg. țăranul capătă 1400 lei, dar valoarea lui în măcelarie e de 6-7000 lei. Dacă un țăran taie un porc, eveniment ce intră în cadrul securității patriotice, trebuie anunțat la primărie, iar șeful Consiliului Popular, după calcule pe computer, îi spune cât timp n'are voie să mai cumpere carne pe baza tichetelor de alimente.

Ambasadorul dela Londra, Vasile Gliga, a fost rechemat în țară. Soția lui, o cleptomană, fusese prinsă când a încercat să fure o foarfecă dintr'un magazin londonez.

La București carnea se vinde fără cartelă...atunci când este. Unii țigani se prezintă în fața măcelariei (cu copii) ca să cumpere mai multă carne... "familie mare..." Cei care n'au copii și-i închiriază.

Filmul reserist cu tema "Răniți de dragoste" pentru RSR ....s'a prezentat la Paris, în sala cinematografului "La Latina", și a avut cel mai mare succes de scaune goale. Nici un actor, nici un regizor n'a fost prezent atunci când s'a vizionat pelicula. În schimb filmele poloneze, bulgărești, maghiare, cehe, etc. au profitat de ocazia acestor festivități și au obținut succese.

La negru, prețul unui kg. de carne macră este de 150 de lei. Sunt țărani care au o pensie lunară de 200 de lei.

Reparația unui televizor costă leaful pe o săptămână și chiar pe o jumătate lună. Suma nu garantează durata funcționării.

"Nimeni nu poate tăia un vițel sub nici un motiv! Așa prevede legea și ea trebuie aplicată cu desăvârșire", a declarat "Fiul Iubit"...pentru binele țărănilor!

În planul cincinalului se prevede construirea a 750.000 de locuințe. Între care 100.000 la țară. Asta înseamnă noi distrugeri de clădiri ce arătau specificul românesc. (Notă în România 48% din populație trăiește la țară).

Rațiile de zahăr și ulei sunt cu 30% reduse la cei din provincie.

Bisericele care n'au fost dărâmate (unele din cauza protestului făcut de Românii din lumea liberă) sunt acum mutate în dosul blocurilor, lăsându-le doar o trecere îngustă ca să poți ajunge la ele.

Pentru un pachet cu alimente, de 10 kg. care costă în Germania 70 DM, se cere o taxă vamală de 53 DM.

În jurul Centrului Civic, unde-s adunate toate "blocurile conducătoare", se vor clădi apartamente pentru funcționari; astfel, în regimul fără clase sociale, se va crea o nouă clasă socială, aceea a funcionarilor, izolați în restul populației pentru a fi mai ușor supravegheați.

Benzina în provincie se dă pe bază de tichete (cca. 30 litri pe lună), dar în capitală se dă fără tichete. (Pentru a face impresie bună străinilor).

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

TREI ACCIDENTE

SUBMARINUL ATOMIC SOVIETIC ÎNNECAT ÎN APROPIERE DE BERMUDA PE DATA DE 6 OCTOMBRIE 1986

În ultimele luni Rusia a suferit trei mari pierderi:

- 1) Întâi a fost Cernobil, ale cărui urmări rămân să fie scrise.
- 2) O ciocnire în Marea Neagră dintre două vapoare care a cauzat sute de morți, și recent un submarin atomic s'a scufundat în Atlantic.
- 3) Un incendiu, încă neexplicat, a cauzat moar-

tea a trei marinari, restul echipajului fiind salvat de câteva vapoare din marina comercială sovietică.

Rușii au refuzat orice ajutor dela vapoarele ce se aflau în vecinătatea submarinului.

Oamenii de știință spun că nu există nici un pericol de radiație pentru viața marină.

MACHEL S'A PRĂBUȘIT

HARARE, Zimbabwe. Președintele Mozambicului, Samora Machel, împreună cu 33 de pasageri, lideri politici și membri în cabinet, și-au găsit moartea pe când se întorceau cu avionul din Zambia.

Avionul, prins de o furtună, s'a prăbușit lovind un

munte. Pilotul și avionul proveneau din Rusia.

Machel, un marxist, a fost liderul Mozambicului de când țara și-a câștigat în 1975, independența dela Portughezi.

Machel dorea să refacă porturile și căile ferate ale Mozambicului, spre a ajuta țările vecine în lupta economică contra Africii de Sud.

În ultima vreme situația Mozambicului se înrăutățise deoarece guvernul din Johannesburg a deportat 69.000 de muncitori, originari din Mozambic, ce lucrau în Africa de Sud.

Deportarea muncitorilor a fost necesară din cauza sancțiunilor impuse de țările din Vest.

Machel se bucura de încrederea liderilor revoluționari și avea sprijinul Uniunii Sovietice,

"LASER" ÎN SLUJBA URSS

Ziarul "Bild" (Germania de Vest) publică:

Sovieticii, întrebuințând un tun ce emite raze Laser, au scos din funcțiune trei sateliți americani de supraveghere generală. Ziarul afirmă că 10.000 de

PORT ELIZABETH, Africa de Sud.-Lucrătorii dela General Motors sunt îngrijorați. Decizia luată de cei din Statele Unite de a rupe legăturile economice va avea ca consecință: "Mulți oameni aci vor rămâne fără lucru".

HAVANA, Cuba.- Ultimul prizonier luat cu ocazia nereușitei invazii dela Bay of Pigs, ce-a avut loc acum 25 de ani, a fost eliberat și acum este în Miami.

BANGKOK, Thailanda.- Rușii nu mai vor să ajute

ingineri și oameni de știință lucrează la centrul de raze Laser din Sary Chagan.

Pentagonul a confirmat această știre încă din Octombrie 1985.

SIRIA DEMASCATĂ

Anglia a rupt legăturile diplomatice cu Siria, iar Statele Unite și Canada și-au retras ambasadorii.

Măsurile de izolare a Siriei se datoresc destăinuirilor teroristului Nezar Hindawi care a încercat să distrugă un avion ELAL Boeing 747 (cu 270 de pasageri) ce făcea ruta Londra-Tel Aviv.

Hindawi, sub motiv că-și trimite logodnica gravidă ca să-i viziteze părinții, îi

ascunsese în bagaj o bombă aranjată să explodeze când avionul s'ar fi aflat deasupra Austriei.

Între timp teroristul, se întâlnise cu ambasadorul Siriei dela Londra, care i-a oferit adăpost.

Politia italiană a interceptat o scrisoare a lui Hindawi către fratele lui din Genova. El dorea ca Siria să răpească cetățeni britanici cu care el să fie răscumpărat.

ANGLIA ȘI CHINA

În timp ce Reagan și Gorbaciov erau în Islanda, în ceaaltă parte a lumii, Regina Angliei și Prințul Consort, vizitau China.

Primirea suveranilor a fost foarte prietenoasă. Președintele Deng Xiaoping, mulțumind Reginei că "venit să vadă un om bătrân."

Pentru guvernul din Peking vizita regală e un certificat de recunoaștere a unității statului chinez, iar pentru Londra înseamnă că cedarea Hong Kong-ului în 1997 se va face liniștit și fără pierderi economice.

Pe plan internațional, China își caută noi prieteni.

MAȘINILE SPIOANE...

KGB-ul a fost capabil să citească corespondența secretă izvorită din birourile Ambasadei Americane din Moscova.

Într-un raport al serviciului de Contra-spionaj, înaintat Comisiei Senatului, se dezvăluie că unele mașini de scris, în drum spre Moscova, au căzut în mâna agenților

KGB-ului care au implantat niște microfoane electronice ce pot transforma sunetul mașinii în text.

Aceste microfoane electrice sunt de mult cunoscute oamenilor de știință, dar nu s'a luat nici o măsură pentru că în drum spre Moscova, mașinile să fie păzite.

MECIUL EXPULZĂRILOR: 80-10

Acesta-i rezultatul "războiului diplomatic" dintre Moscova și Washington.

După prinderea spionului rus Zaharov, care opera sub umbrela Națiunilor Unite, președintele Reagan a dat ordin ca 25 de cunoscuți spioni ruși, ce ocupau funcții la Națiunile Unite, să părăsească țara.

Ca răspuns, Gorbaciov i-a arestat pe Daniloff și a declarat "persona non grata" cinci diplomați dela Ambasada Americană din Moscova.

Răspunsul președintelui Reagan a fost simplu, clar și nepărtinitor:

Căți diplomați au Statele Unite în Rusia, să aibă și Rusia în Statele Unite.

S'a făcut număratoarea și s'a aflat că Kremlinul are 55 de diplomați în plus (care sunt mai mult spioni decât diplomați) și pe care Departamentul de Stat i-a pofit să părăsească țara.

Acești 55 de "diplomați" erau specializați în interceptarea convorbirilor telefonice, etc.

Gorbaciov, ca să-și spele obrazul, a mai declarat "persona non grata" alți cinci diplomați americani. Totodată s'a dat ordin ca cetățenii ruși care lucrau la Ambasada din Washington sau Consulatul din Leningrad, să nu se mai prezinte la serviciu. (Ei aveau funcția de șoferi, bucătări, etc.)

Expulzările s'au oprit aci!

ȘTIRI DE PE GLOB

financiar pe Vietnamezi. "Prea multă corupție" și "Lipsa de încredere în actual lider tov. Truong Chinh". Moscova ajută pe Vietnamezi cu circa \$1 bilion pe an.

SANTIAGO, Chile.-Au fost arestați 5 inși bănuți că ar fi atentat la viața președintelui Pinochet. Ei sunt după declarațiile guvernului-- revoluționari comuniști, înarmați cu mitraliere M-16.

Statele Unite confirmă că s'au descoperit într-o magazie 3.351 de

mitraliere, două milioane de gloanțe și 167 de arme contra-tanc, furnizate de Cuba.

IERUSALIM, Israel.- Conform înțelegerii între șefii celor două partide, președintele Shimon Peres și-a dat demisia și a fost înlocuit de dl. Yitzhak Shamir, șeful partidului dreapta Likud.

Yitzhak a declarat că va înmulți numărul comunităților evreiești în ținuturile cucerite dela Arabi. Un fapt care nemulțumește pe vecinii Israelului.

SOVIETICII SE SIMT NEDREPTĂȚII

Uniunea Sovietică a declarat că oficialitățile diplomatice și consulare sovietice sunt tratate într'un mod nepotrivit în Canada, Statele Unite, Anglia și Elveția.

Raportul sovietic arată că autoritățile canadiene nu au luat măsurile necesare de protecție a Consului general al Uniunii Sovietice în Montreal, al personalului și clădirii acestuia. Nici măcar RCMP sau poliția locală nu face acest lucru, ci numai lucrătorii particulari dela Societatea de Securitate Pinkerton trebuie să informeze poliția în caz de neplăceri.

Sovieticii spun că aceștia nu au dreptul nici măcar să scoată arma în caz de amenințare la adresa consulatului. De asemenea, Sovieticii

sunt nemulțumiți de faptul că nu li se permite să aibă un număr mai mare de securiști personali sovietici pentru a le asigura securitatea internă.

Robert Lavigne, ofițer al RCMP, responsabil cu cei 58 de consuli și reprezentanți consulari a confirmat raportul sovietic, arătând că numărul de personal de securitate este în concordanță cu cotele stabilite de Departamentul Afacerilor Externe din Ottawa și că diplomații în Canada nu au dreptul de a purta arme.

Referitor la pericolul la care Consulatul Sovietic în Montreal este expus el arată că nivelul de amenințare a început să scadă în ultimile șase luni.

REYKJAVIK:

REAGAN REFUZĂ RECOMANDĂRILE RUȘILOR

S'au întâlnit în zilele de 11 și 12 Octombrie de patru ori și au vorbit 11:39 ore.

Rezultatul mai mult Niet decât Da.

Gorbaciov a promis că în timp de 10 ani să se elimine armele atomice dacă Statele Unite va renunța la experimentarea cu razele Laser, menite de a ne apăra țara contra rachetelor atomice.

Deci, dacă noi renunțăm să ne apărăm, Rusul devine băiat "harașo".

Între timp ziarul New York Times (16 Octombrie) publică părerea unor experți ai tehnologiei sovietice, care afirmă:

Uniunea Sovietică a încercat deja armele spațiale de tipul pe care Statele Unite vor să-l

realizeze acum.

În general--spun experții--tehnologia sovietică este inferioară celei americane, și ei nu doresc ca Americanii să dezvolte o armă de apărare superioară lor.

Experții adaugă: la centrul Sary Shagan, din Kazahstan s'a experimentat cu o rază Laser distrugerea unei rachete în spațiu.

Dr. Simon Kassel, un alt specialist în armele spațiale spune: "Rusul vrea să cumpere timp ca să ne ajungă".

Americanii, care știu de experiențele cu razele Laser, n'au cerut Rușilor să oprească cercetările pentru că Statele Unite nu se gândesc să atace Rusia.

Atunci se pune întrebarea: De ce vrea Moscova ca să rămânem fără apărare?

Cronica internațională

DELA RĂZBOIUL STELELOR LA COAJA DE BANANĂ

—George AUGUSTIN—

Diversiunea este arma cea mai utilizată a comunismului! Tacită, mâncată de rugină, demodată ca septuagenară, o scot de fiecare dată când au nevoie să mai păcălescă Occidentul, acest Occident care nu poate sau nu vrea să învețe nimic din lecțiile trecutului ori este prins în tăbale și joacă în buestru, după vrea călărețului.

Nu așteptam să se întâmple nimic spectaculos în acest an, după cum nu așteptam nici dela viitorii doi ani.

Anul trecut au fost înmormântate la Geneva, speranțele țărilor robite din Europa, puse în capacitatea de decizie a administrației Reagan. Ar fi fost prea frumos ca ele să fie eliberate de coșmarul comunist iar Președintele Reagan, ar fi rămas în istorie prea strălucitor și ciupercilor nu le place soarele.

După ce a înmormântat trei dictatori bolșevici, Președintele Reagan putea trata de pe alte poziții cu Sovieticii decât predecesorii săi. Se pare că era hotărât pentru aceasta dar, alte interese decât cele ale poporului american și ale lumii libere, au ponderea lor în politică.

Dela întâlnirea din Geneva, situația în Uniunea Sovietică s'a deteriorat iar poziția lui Gorbaciov este mai subredă.

Puternic afectată de dezastrul dela Cernobil, având de rezolvat probleme acute în partid și în starea economică a țării, Gorbaciov este disperat în obținerea întâlnirii cu Președintele Reagan, pentru a-și întări cât de cât poziția de leader al lagărului comunist.

Cu totul alta este poziția președintelui american, după o sănătoasă politică dusă în cei șase ani de când conduce destinele Americii. Reagan a ridicat din nou prestigiul Americii în fața lumii. Fără aroganță, Statele Unite puteau și pot negocia cu Sovieticii obligându-i a intra în legalitate. Asistăm însă la un proces contrar, unde Statele Unite cedează - incredibil și nejustificat - în fața aroganței sovietice.

Pentru acest an, era programată vizita lui Gorbaciov în Statele Unite. Punctul obsedat al Rușilor rămăsese interdicția Star Wars-ului, unde ei sunt cum totul inexistent. America nu a rămas ferm pe poziție, nerenunțând la Star Wars. Punct mort pentru a merge mai departe.

A apărut însă -buturugă

mică -arestarea spionului sovietic Zaharov, la New York, prins în flagrant delict și dovedit cu o bogată fișă de spionaj, întocmită de F.B.I.

În fața acestei probe evidente, spionajul rusesc a recurs la un șantaj ordinar -diversiunea -arestând pe ziaristul american Daniloff, la Moscova, învinuindu-l de...spionaj.

Desfășurarea faptelor a fost larg dezbătută în toată presa mondială și nu vom intra în detaliile lor. Este suficient doar să remarcăm faptul că ușurința cu care a fost acceptat schimbul Daniloff-Zaharov, a fost aspru criticată de presa și opinia publică americană. Secretarul de Stat Shultz, a pierdut ore întregi de discuții cu ministrul de externe sovietic Shevardnadze, nu pentru reducerea armamentului și dezarmare, ci pentru eliberarea ziaristului Daniloff, Rușii amenințând cu eșuarea întâlnirii Reagan-Gorbaciov.

"Acest schimb a creat un pericol precedent. Nici un funcționar american nu mai este în siguranță în afara țării. Noi nu mai putem aresta nici un spion sovietic, fiindcă Rușii vor aresta la întâmplare orice salariat american, pe care îl vor învinui de spionaj și ne vor obliga să negociem cu ei, schimbul de prizonieri" au scris ziarele.

Pentruca pastila amară a schimbului Daniloff-Zaharov să fie înghițită mai ușor, a fost indulgită cu punerea în libertate și emigrarea în Statele Unite a disidentului rus, Iuri Orlov.

Acest om de știință rus, un idealist nevinovat, a făcut greșala să creadă că semnătura sovietică pe Acordul final dela Helsinki, este și o garanție a aplicării acordului, în Uniunea Sovietică. În acest sens a inițiat o acțiune pentru aplicarea drepturilor omului în URSS. Această acțiune l-a costat șapte ani de închisoare în Siberia, unde pe lângă rigorile muncii forțate a mai suferit și molestări din partea deținuților turnători, agenți ai KGB-ului. Din vigurosul om intrat în închisoare, a ajuns în America o epavă fără dinți care la o vârstă de aproape 60 de ani arată ca un bătrân de peste 80 de ani. I-a rămas nealterat doar idealul. Semnificative pentru alți "disidenți" de care a început să fie plin Occidentul, sunt primele declarații ale lui Orlov: "Desigur că sunt fericit că

am scăpat de Siberia, dar nu pot fi pe deplin fericit, când știu că alții au rămas în continuare acolo. Eu nu am luptat pentru a pleca din Rusia, ci pentru drepturile omului în Uniunea Sovietică. Eu sunt Rus, limba mea este limba rusă și m'am format în cultura rusă. Am cerut și voi continua mai departe să lupt pentru libertate și drepturile omului în Rusia."

Cât de mult se potrivesc cererile lui Orlov cu politica Kremlinului nu este nevoie s'o mai spunem. Cum au căzut aceste declarații adepților detentei în prețuia întâlnirii din Islanda iarăși nu vom comenta.

Orlov a fost primit în audiență de Președintele Reagan și când s'a întâlnit cu Gorbaciov, Președintele american știa foarte bine ce tip de om are în față.

Așa cum era de prevăzut, întâlnirea dela Reykjavik n'a adus nimic nou în poziția celor două țări, numite supra-puteri. Dela Cernobil la scufundarea submarinului cu propulsie și încărcătură atomică, ce patula pe lângă costele americane, prestigiul Rușilor a scăzut în fața țărilor care îi urmau.

În Franța, alegerea Primului Ministru Chirac, a ridicat o nouă și puternică barieră în calea penetrației teroriste succesive, cu bombe, unde și-au pierdut viața oameni nevinovați. Acestea, numai pentru a provoca reacția opiniei publice franceze, împotriva guvernului, cunoscută fiind revolta Francezilor la actele de terorism întâmplare la ei acasă.

Stăpân pe frânele țării, premierul francez a reacționat cu tot calmul și siguranța și procesul este în curs de lichidare. Acțiunea de provocare a terorismului comunist a eșuat.

Mai complicată rămâne situația în Statele Unite. Cu miile de spioni infiltrați în America sub diferite forme de "diplomați" Rușii cunosc în orice moment pulsul politicii americane. Alegerile pentru Camera Reprezentanților și Senat, din Noembrie crt. pot schimba orientarea politicii americane dacă după aceste alegeri Congresul american ar cădea din nou sub controlul democrației. Intreg efortul diplomației rusești a fost orientat în această direcție, pentru destabilizarea politicii Președintelui Reagan. Acest efort a culminat cu urgențarea întâlnirii din Islanda,

care nu figura în Acordul dela Geneva, de anul trecut. Acolo se stabilise ca Gorbaciov să viziteze Statele Unite în 1986 și Președintele Reagan să facă o vizită în Uniunea Sovietică în 1987.

Ce fapte deosebite au intervenit pentru o întâlnire ad-hoc?

Nimic deosebit! Rușii aveau nevoie de o acțiune care să-i situeze din nou pe poziția pierdută, de rangul întâi, dar mai cu seamă de a stingheri-propagandistic-perioda pre-electorală din Statele Unite, jenând pe candidații partidului republican, în precizarea poziției politicii externe americane, în viitor.

Eșecul întâlnirii din Islanda, calculat de Ruși, ar fi dat suficiente argumente democraților de stânga (variantele americane a ARLUS-ului) să acuze administrația Reagan, de toate păcatele politicii "imperialiste", militariste și războinice.

Un succes al întâlnirii, ar fi fost acceptarea Americanelor la renunțarea Star Wars-ului, concesie pentru victorie în alegeri, dar câștigarea de către Ruși a punctului nevralgic al tuturor negocierilor.

Intransigența Președintelui Reagan și a întregii delegații americane la Reykjavik, a demonstrat Rușilor că poziția de apărători ai libertății și democrației pe care se situează Statele Unite, nu este o frază goală.

Revenind la submarinul sovietic scufundat la peste 6.000 metri la circa 1060 mile marine departe de Capul Hotteras din Carolina de Nord, foarte interesante ni s'au părut declarațiile lui Tom Clancy, expert în puterea navală a Uniunii Sovietice. Dănsul a declarat: "Sunt absolut sigur că noi dorim să avem una din rachete cu focoașele ei" (din submarinul scufundat n.n.).

Statele Unite au posibilitatea să aducă la suprafață submarinul sovietic. Au dovedit-o încă din 1968 când "Proiectul Jennifer", sub forma unei explorări petroliere marine "Glomar Explorer", au scos dela peste 4 mii metri adâncime, un submarin sovietic scufundat. De curând, echipa de scafandri a lui Woods Hall, a coborât la peste 4200 metri identificând epava vaporului Titanic și pătrunzând adânc în interiorul vaporului.

Mai sunt două luni până la sfârșitul anului și Gorbaciov trebuie să viziteze America. Sau poate o lasă pentru la anul... □

Efemeride

Femeia cu cap de cal, refuata Elizabeth Holtzman, cea care nici nu știe unde este Bucureștiul dar a atacat cu înverșunare pe Îndrumătorul Episcopiei Române din America, își dă din nou poalele peste cap.

Pe data de 6 Octombrie 1986, ea a apărut în fruntea organizației GLAAD (Gay and Lesbian Alliance against Defamation) pentru a ataca pe Președintele Curții Supreme a Statelor Unite, Domnul William H. Rehnquist care deschidea la această dată sesiunea Curții Supreme în noua sa calitate de Președinte.

Impotriva alegerii Domnului Rehnquist -recomandat cu căldură de Președintele Reagan - s'a ridicat întreaga stângă liberală (vezi C.R. din Septembrie crt. "O bătălie ideologică americană") în care au excelat senatorii Kennedy și Metzenbaum. Bunul simț a triumfat însă și William H. Rehnquist, ales de Președintele Reagan, a fost confirmat de Senat în funcția de Președinte al Curții Supreme.

Păzitor al marilor idealuri morale ale făuritorilor Statelor Unite, Rehnquist a fost socotit de stânga liberală, un pericol, care va frâna drumul spre dezastru al Americii, pe care acești stângiști împing țara de câteva decenii.

Alegerea lui a alarmat și nerușinatele organizații ale homosexualilor și lesbienele, care au ieșit în văzul lumii, ziua în amiaza mare. Aceste organizații protestează împotriva incoruptibilului magistrat, ca nu cumva să trezească opinia publică demascând latura nefastă și impactul negativ produs în societatea umană, de perversiunile sexuale.

Impotriva acestor practici s'au ridicat toate societățile umane în cursul istoriei și dacă au existat totuși perioade când ele au fost acceptate, societățile respective au dispărut fie printr'o pedeapsă divină ca în Sodoma și Gomora sau Pompei, fie prin dispariția din istorie a popoarelor care le-au tolerat.

Va dispăre și Elizabeth Holtzman cu tovarășele ei de orgii, pentru că din împerecherea femelelor cu femele și din aceea a masculilor între ei, nu rămâne decât întunecimea păcatului. Cea mai neevoluată viețuitoare de pe pământ nu ar greși niciodată în perpetuarea speciei.

Elizabeth Holtzman, atacă cea mai reductabilă cetate a moralei și tradiției americane, cu o disperată și anarhică răzvrătire. Mai devreme sau mai târziu, poporul american va cunoaște pe pielea lui mușcătura viperelor de stânga, înclizite la sănătosul piept american și hrănite cu laptele copiilor. Să dea Dumnezeu să nu fie prea târziu.

Perversiunile sexuale, narcoticele, disprețul față de muncă, criminalitatea, avorturile, slaba pregătire în școli a tineretului, ura rasială (a negrilor contra albilor), sunt noile arme pe care comunismul internațional le-a aruncat în lupta sa de a distruge lumea contemporană pentru a instala nefasta dominare a odiosului comunism.

Oricâte forțe ar acumula Uniunea Sovietică, ea nu poate învinge Statele Unite. Rușii nu pot cuceri niciodată cu forța armată și nu pot ține sub ocupație teritoriul american. Ei cunosc foarte bine acest fapt și Nichita Hrușciov i-a spus -o clar lui Mao-Tse-Dun: "Avem împreună, cea mai numeroasă infanterie din istoria omenirii, dar America nu poate fi învinsă cu infanteria."

Masiva debarcare de trupe necesare deschiderii unui front pe un continent de care te desparte un ocean, nu poate fi realizată nici în cele mai fanteziste visuri ale adepților "Revoluției socialiste mondiale."

Singura putere din lume care poate transporta într'un timp record suficiente armate pentru o masivă debarcare pe alt continent este a Statelor Unite. Aceasta a fost demonstrată în ultimele două războaie mondiale, dar mai cu seamă în ultimul război și aceasta acum 40 de ani.

Această realitate, bine cunoscută de strategii revoluției comuniste, i-a făcut să schimbe tactica luptei -numită de ei-anti-imperialistă. Tinta lor actuală este distrugerea tineretului - viitorul țărilor, conducătorii și luptătorii de mâine- și desființarea instituțiilor de bază ale lumii libere.

Este cunoscut prestigiul de care se bucură justiția în lumea liberă pentru spiritul ei de independență ca a treia putere în Stat. Această mare putere care ține în mână balanța dreptății, este o mare piedică în calea revoluției comuniste. Din această cauză, toate eforturile depuse de dușmanii ordinii și ai libertății, sunt îndreptate spre compromiterea și subordonarea acestei puteri. Punerea justiției sub directiva agitatorului politic, care ignorează orice lege, chiar cele făcute de însuși partidul comunist, devine pentru ei un imperativ.

Atâta timp cât justiția va rămâne adevărata instituție care aplică "LEGEA", orice efort comunist, stângist, liberal sau altă etichetă sub care: poate apare, este sortit eșecului.

Acest fapt este bine cunoscut și de Elizabeth Holtzman, care este procuror într'un district din New York. Participarea ei în fruntea homosexualilor și lesbienele, anarhica ei revoltă de funcționar inferior împotriva celui mai înalt personaj din justiția americană, căruia îi este subordonată ierarhic, o arată în adevărata ei postură...

**Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția
ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.**

CRONICA VREMII

O CONFRUNTARE IDEOLOGICĂ: REAGAN-GORBACIOV

— Ion BOIERU —

Întâlnirea Reagan-Gorbaciov a generat tot soiul de comentarii și interpretări care, de altfel, nu duc la clarificări și indicații pentru prezent sau viitor. Această întâlnire s'a produs ca un bolid, fără să fie preparată în mod anticipat, în conștiința ei substanțială. Din informațiile preliminare, furnizate de presă și de cele două guverne, american și sovietic, s'a desprins ideea unei întâlniri preparatorii pentru discuții și "meeting-uri" viitoare. Nici măcar agenda Conferinței dela Reykjavik nu era bine stabilită și acceptată de cele două părți. În prealabil, Sovieticii și Americanii, erau angajați în negocieri laborioase și prelungite, de multă vreme, pentru un control al armelor atomice; și nu au apărut semne concludente ale unui acord care să rezolve elementele fundamentale ale contradicțiilor dintre oponenți. Deci, la Reykjavik nu se putea realiza decât un acord de principii, în lumina ideologiilor pe care le reprezentau cei doi conducători politici, în cazul în care un asemenea acord de principii era posibil.

Nimic nu a anunțat posibilitatea unor substanțiale negocieri, între Reagan și Gorbaciov, care să se încheie "imediat", cu un tratat prin care se elimină "definitiv" armele balistice strategice și armele nucleare, pe o perioadă succesivă de 10 ani.

În fond, ar fi ridicol să se creadă că astfel de negocieri și un astfel de acord, între cele două părți ar fi posibil să se realizeze într-o întâlnire de câteva ore, de către cei doi conducători politici. Adică, să se arunce peste bord, prin distrugere, un arsenal uriaș de arme atomice, pe care-l dețin atât Americanii cât și Sovieticii.

Cum a fost totuși posibil să apară o astfel de iluzie? Să se creadă în "schimbare" de poziții sovietice, care ar fi dispuși la o dezarmare atomică?

Este imposibil de răspuns la aceste întrebări, pentru că înseși întrebările sunt defectue, iluzorii. Numai oamenii care trăiesc permanent în lumea imaginărilor a iluziilor, în afara de realitățile istorice, politice, ideologice, etc., s'au putut păcăli asupra intențiilor sovietice, la întâlnirea dela Reykjavik, unde au afirmat dorința lor pasnică de a lichida imensitatea armelor nucleare pe care le-au pregătit în cursul anilor.

La Reykjavik, Gorbaciov a venit înarmat, cu întregul suport al biroului politic sovietic, ca să ofere o lovitură de teatru, care prin spectaculozitatea de presiune asupra Americanilor, care să lichideze, în schimbul iluziilor, propriile lor arme ale unui sistem defensiv, care nu este nuclear.

Este nevoie de probe evidente și puternice pentru a demonstra lovitură teatrală a Sovieticilor? Ca să răspundem la această întrebare, ar fi ușor să reamintim toate etapele esențiale ale relațiilor internaționale, după terminarea celui de al doilea război mondial. Dar, nu apelăm la metoda aceasta, ci considerăm "aparențele" oferite de Gorbaciov, la Reykjavik, ca reale și ca semn al unei schimbări radicale, în spre pace și bună vecinătate cu lumea liberă. Si spunem că, dacă Sovieticii sunt dornici să fie instaurată pacea în lumea de azi, ei ar putea crea climatul favorabil pentru pace, prin pacificarea Afganistanului, a Orientului Mijlociu, a Angolei, a Etiopiei, a Nicaragueli, a Vietnamului și Cambodgiei.

Sovieticii, dacă doresc pacea, ar putea începe cu pacificarea chiar în imperiul lor, prin eliminarea opresiunilor interne și prin respectarea prevederilor Convenției dela Yalta, din Februarie 1945, pentru alegeri libere în țările care azi se găsesc după Cortina de Fier, între care și România. Sovieticii n'au oferit absolut nimic pentru climatul favorabil de pace generală. Pacea nu înseamnă numai renunțarea la un arsenal anumit de arme (de fapt, ei nu au cerut sau oferit o dezarmare a armelor convenționale), ci respectarea drepturilor naționale, de independență și suveranitate a statelor constituite pe baza principiilor de drept internațional.

Pacea înseamnă liniște și respect al legilor morale, respect al libertății popoarelor și al dreptului de guvernare proprie. Nu s'a înregistrat nici un fel de propunere sovietică, la Reykjavik, în chestiunea păcii mondiale. Dimpotrivă, în propunerile sovietice de dezarmare nucleară, s'a cerut un preț enorm, prin care pacea lumii este total și radical amenințată: renunțarea Americanilor la sistemul lor defensiv, împotriva armelor balistice și nucleare.

Pentru această cerere, Gorbaciov a reafirmat, încă odată, pe o platformă internațională, obiectivul Sovieticilor de a dezarma pe adversar, sub aparența intențiilor pacifiste, ca să-și poată urmări realizarea planului lor de dominație mondială.

Cum se poate accorda încredere propunerilor moscovite de dezarmare, atâta timp cât ele invadează țări și continente, și oprimă popoarele care se găsesc în sfera lor de influență? Pe temeiul unor simple promisiuni? Președintele Reagan a priceput jocul de cărți al lui Gorbaciov, și a respins în forma cea mai categorică oferta lui Gorbaciov. Sistemul defensiv, pe care-l vizionează Reagan, nu este pregătit pe baza de explozii nucleare, deci nu poate amenința lumea cu un holocaust nuclear. Acest sistem, previne un dezastru atomic. Si, totuși, Gorbaciov întinde la lichidarea lui, deci la vulnerabilitatea completă a Statelor Unite.

La Reykjavik, după cum scriam la începutul acestor rânduri, nu era cu puțință un acord asupra controlului armelor atomice. Discuțiile purtate în vederea controlului armelor nucleare au venit ca o diversivă sovietică, în care Gorbaciov a tatonat fermitatea și luciditatea lui Reagan. La Reykjavik a fost o adevărată confruntare de ideologii politice.

Fiecare parte și-a definit viziunea și concepția de viață și a evidențiat calitatea valorilor morale cu care operează pe dimensiunea istorică.

Sub masca împăciuirilor spontane, a unor devieri neașteptate și surprinzătoare dela linia dogmatică, agresivă și brutală, de până acum, Gorbaciov s'a dorit un campion al păcii, scotând pe un act de capitulare necondiționată a lui Reagan. A fost o eronată subestimare a președintelui american, din partea lui Gorbaciov. (prin derivație parafrază, Gorbaciov, l-a făcut "ne-bun" pe Reagan, afirmând că numai un "ne-bun" ar putea accepta planurile sale pentru sistemul defensiv strategic, pe care l-a propus poporului american, președintele Reagan). Gorbaciov a avut o eronată intuiție și percepție psihologică a lui Reagan. La rândul său, Reagan s'a dovedit realist și nu s'a lăsat tentat de neașteptatele concesiilor sovietice, căci sub aparența lor, Reagan a sesizat adevărata față a realității. Realitatea specifică bolșevismului: ideea de a domina lumea.

Nu are nici o importanță evaluarea gazetărească a întâlnirii Reagan-Gorbaciov. S'au văzut, au vorbit, s'au cunoscut și s'au despărțit. Fiecare și-a prezentat cu identitatea lui de conducător politic. Ce vaurma? Este greu de făcut profeții politice, dar fiind șansa de raporturile de forță, între cele două mari puteri, și de stările de lucruri din cele două țări, ne hazardăm să spunem că, mai de vreme sau mai târziu, Gorbaciov va fi nevoit să facă concesiuni necesare, pentru acorduri politice viitoare, căci nu are altă perspectivă în fața fermității lui Reagan și a puterii militare americane.

NOTE SI COMENTARII

ROMÂNIA LA 42 DE ANI DUPĂ ELIBERARE

Dl. D. Perdigao, profesor la Universitatea din Lisabona, publică în "Jeune Afrique", (Nr. 1338 din 27 Sept, Pag. 15) un articol dezinformator asupra adevăratei situații din R.S.R., intitulat: "LA ROUMANIE: 42 ANS APRES SA LIBERATION". Am spus "dezinformator", ca să nu spunem mai rău despre acest articol în care autorul, conștient, ține să inducă în eroare tineretul canadian și cititorii.

Iată ce spune dl. Perdigao în chiar primul alineat: "Spre deosebire de indivizi, națiunile, pe măsură ce timpul avansează, pot să întinerească. Si aceasta mai presus de orice, dat fiind faptul că sursele lor vitale se fondează pe înnoirea structurii lor politice, sociale, economice, așa că, bineînțeles, pe o politică demografică inspirată de viitorul și de prosperitatea lor. Un astfel de caz de reînnoire a avut loc acum 42 de ani în România, ca urmare a victoriei, în August 1944, a insurecției naționale anti-fasciste și anti-imperialiste".

Cât de fals și ce nerușinată minciună. Mai întâi de toate, la 23 August 1944, n'a fost în România "o insurecție anti-fascistă și anti-imperialistă", ci România a fost vândută la mezat lui Stalin la Yalta, când Churchill pusese pe un petec de hârtie, procentajul de influență a Rusiei Sovietice în România. Să nu fi luat la cunoștință d-sa de faptul că de atunci, România s'a înscris drept cea mai stalinistă țară de dincolo de Cortina de Fier... Că drepturile intrinsece ale omului sunt călcate mai rău decât în Africa de Sud? ...Greu de crezut! Se vede însă că d-sa ține neapărat să inducă în eroare cititorii, făcându-i să creadă că negrul e alb și albul e negru.

De lagărele de concentrare, de Pitești, de victimile dela Canalul Dunărea Marea Neagră, de spitalele de nebuni ce au luat ființă în România lui Nicolae Ceaușescu, după ce acesta a preluat puterea, nici o iotă în întreg articolul d-lui Perdigao.

Spune mai departe dl. Perdigao, că: "Dintr-o țară agrară, cu o industrie fantomă, România subdezvoltată, a devenit astăzi o țară eminamente industrială și agrară dotată cu o adevărată industrie modernă ce s'a impus la nivelul celor mai avansate produse industriale pe piața internațională".

Reaua credință a d-lui Perdigao, care ține neapărat să joace în papucii lui Nicolae Ceaușescu, e cunoscută însă cu atât "roșie", și se vede, cale de o poștă, că dânsul n'a auzit, sau n'a vrut să audă, că industrializarea forțată a României, a dus țara, "la sapa de lemn". Că alimentele de strictă necesitate ca: untul, carnea, uleiul de gătit, etc., pentru care Românii trebuie să stea "la coadă", ceea ce nu s'a pomenit în România nici chiar în al doilea Război Mondial, sunt puse astăzi sub opreliște, ca Românii "să nu se prea îngrășe", căci aceasta le dăunează sănătății, după cum a spus "cel mai iubit fiu al poporului", Nicolae Ceaușescu, motivându-și astfel, lipsurile grave din România.

Spre deosebire de dânsul și de tema procomunistă a acestui articol, citim în "CHICAGO SUN-TIMES" din 11 Septembrie 1986, sub titlul: "ROMANIAN PRISONER WINS FREEDOM", semnat de Cecilia Cummings, următoarele rânduri:

"Închis în Aprilie 1982, pe motivul că ar fi acumulat o cantitate de alimente, necorespunzătoare, Cătarămă a fost apoi condamnat la închisoare ca posesor al unor bunuri străine. Dar Panait - spune că fratele ei se face vinovat de următoarea crimă, de a fi înmagazinat câteva kilograme de făină, ulei de pregătit bucatele și câteva butelii de Cola".

Ei bine, când anume, în întreaga istorie a poporului român, s'a înregistrat o asemenea "crimă", de a fi pus deoparte, în camera ta de alimente, o "pâine albă, pentru zile negre"... Dar, se întâmplă acum, în România lui Ceaușescu.

Iată adevărul gol-gol, în ceea ce privește România de astăzi, adevăr pe care dl. Profesor Perdigao, om cu scaun la cap, îl ascunde cititorilor săi, pentru a-i convinge că, în România, acum 42 de ani, s'a împlinit o "mirune", și aceasta, datorită faptului că s'a trecut dela o Românie strict democratică, la România comunistă. Fapt pentru care, noi Românii, trebuie să fim "recunoscători" celor ce ne-au vândut la Yalta, pentru interese meschine, ce nu au nimic comun cu lupta de astăzi a Americii, în ceea ce privește drepturile omului, drepturi pentru care luptă și le susțin această țară ca ultim bastion al democrației.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8345

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

(COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR)

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUME DE FAMILIE .....

PRENUMELE .....

STRADA/Nr. ....

ORAȘUL ..... STATUL/PROVINCIA.....

COD POȘTAL..... ȚARA .....

PREȚUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE:

\$30 ÎN SUS - ABONAMENT DE SPRIJIN.
\$25 PENTRU EUROPA ȘI INSTITUȚII
\$20 CELELALTE CONTINENTE